Behandeld in het DB
van 12 april 2023

Concept Jaarstukken 2022

DEEL 1: JAARVERSLAG 2022

1 Inleiding en Samenvatting 4
1.1 Kernagenda 4
1.2 Speerpunten 5
1.3 Samenvatting van de financiën in 2022 6
1.4 Voorstel resultaatbestemming 2022 9
2 Programma Kerntaken 10
2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2022 10
2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit 10
2.1.2 BC Duurzaamheid 15
2.1.3 BC Economie en toerisme 19
2.1.4 BC Wonen en herstructurering 25
2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking (SES) 37
2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking 41
2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken 44
2.2.1 Werkbudgetten 46
2.2.2 Specifieke Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden) 48
2.2.3 Regionale Initiatieven 49
2.2.4 Brede Doel Uitkering 49
2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten 49
2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten 49
2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring 50
2.2.8 Afwikkeling GBRD 50
3 Programma Flexibele Schil 51
3.1 Administratie zonnepanelen 51
4 Algemene dekkingsmiddelen 52
4.1 Gemeentelijke bijdragen Kerntaken 52
5 Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget 53
5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering 53
5.2 Loonkosten, formatie en bezetting 55
5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead 56
5.4 Frictiebudget 57
6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting 58
7 Onvoorzien 58
8 Mutaties reserves 59
9. Paragrafen 60
9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 60
9.2 Financiële Kengetallen 62
9.3 Financiering 63

9.4 Bedrijfsvoering 64
9.5 Verbonden partijen 64
9.6 Wet Open Overheid 64
10 Balans 66
11 Overzicht baten en lasten 2022 68
12 Toelichtingen 69
12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 69
12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022 72
12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 112
12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 119
12.5 Gebeurtenissen na balansdatum 119
13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA) 120
14 Taakvelden 121
15 Bijlagen 124
15.1 Lijst met afkortingen 124

DEEL 1: JAARVERSLAG 2022

1 Inleiding en Samenvatting

1.1 Kernagenda

In het kader van herijking van de taken van Stadsregio Parkstad Limburg is in 2021 de Gemeenschappelijke Regeling aangepast. Er zijn twee nieuwe Bestuurscommissies en onderliggende overlegstructuren ingesteld; een Bestuurscommissie Duurzaamheid en een Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking (SES) en de afzonderlijke Bestuurscommisssies Ruimte en Mobiliteit zijn samengevoegd tot één Bestuurscommissie Ruimte & Mobiliteit. Het thema grensoverschrijdende samenwerking (GROS) is formeel aan de portefeuille van het Dagelijks Bestuur toegevoegd.

Governance
De regionale samenwerking Stadsregio Parkstad Limburg krijgt vorm via een gemeenschappelijke regeling van de 7 colleges. Deze bestaat uit het Dagelijks Bestuur (zijnde de 7 burgemeesters), het Algemeen Bestuur (zijnde het DB + 7 wethouders) en de thematische Bestuurscommissies (bestaande uit de betreffende portefeuillehouders). Deze constructie is een antwoord op het vraagstuk van de democratische legitimatie van het regiobestuur, aangezien de reguliere verantwoordingslijnen gehandhaafd blijven. De vertegenwoordigers in de bestuurlijke gremia leggen immers o.a. verantwoording af aan het eigen college en de eigen raad.

Het Dagelijks Bestuur heeft algemene taken op het terrein van regionale samenwerking. Het is verantwoordelijk voor het Parkstad Bureau (P&O, financiën en organisatie), organisatie van de bestuurlijke samenwerking (Governance), grensoverschrijdende samenwerking en verdeling van middelen. Daarnaast heeft het Dagelijks Bestuur de verantwoordelijkheid voor het leggen van dwarsverbanden en het initiëren/uitvoeren van overkoepelende activiteiten (bestuurscommissies-overstijgende onderwerpen).

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de inhoudelijke bestuurscommissies (BC' s), samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de vijf kernthema's:

- Wonen en Herstructurering
- Ruimte en Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Economie en Toerisme.
- Sociaal Economische Structuurversterking

Binnen deze thema's wordt gewerkt aan verschillende soorten taken:

1. Platform voor (bestuurlijke) afstemming
2. Regionale beleidsontwikkeling
3. Programmasturing
4. Monitoring en instrumentontwikkeling
5. Lobby en fondsvorming

Het regiobureau faciliteert het Dagelijks Bestuur / Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies, zowel inhoudelijk als logistiek en heeft daarvoor structureel middelen beschikbaar via de regiobijdragen.

In de jaarstukken wordt verslag gedaan van de in 2022 uitgevoerde activiteiten in relatie tot de in 2022 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit 2 delen:
1. Het jaarverslag 2022 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2022 opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2022 ingedeeld in de balans en het overzicht van baten en lasten, inclusief toelichtingen en verplichte bijlagen Sisa en taakveldenoverzicht.

Voor de opbouw van de beide documenten wordt verwezen naar de inhoudsopgave. De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 tenzij anders vermeld.

1.2 Speerpunten

In het jaarplan van de Stadsregio Parkstad Limburg wordt elk jaar een aantal speerpunten benoemd, als focus binnen het takenpakket. Deze speerpunten zijn bureaubreed en worden elk jaar door zowel het Dagelijks Bestuur als de Bestuurscommissies geselecteerd.

1. **Nieuw Regionaal Investeringsvehikel (Nationaal Programma Parkstad/ Regio Deal 2.0 / Future Deal)**
   2022 stond vooral in het teken van de aanvraag van een nieuwe Regio Deal. In november 2022 is deze aanvraag ingediend voor de vierde tranche van de Regio Deals. Het Dagelijks Bestuur heeft in november bijeenkomsten georganiseerd in Den Haag om de aanvraag op hoogambtelijk en politiek niveau onder de aandacht te brengen. Daarnaast is in het voorjaar 2022 een bijeenkomst georganiseerd om de Parkstad opgave onder de aandacht te brengen bij vertegenwoordigers uit het Limburgs Parlement, terwijl de Minister BZK in de zomer van 2022 een werkbezoek heeft afgelegd aan Parkstad, waarbij zij kennis heeft genomen van de opgave. Daarnaast zijn via sectorale programma's (Rijke schooldag, versnellingsafspraken woningbouw MIRT en de Impulsaanpak winkelgebieden) extra financiële middelen georganiseerd ten behoeve van de regionale opgave.

2. **Doorontwikkeling van de Strategische Agenda 2021-2030**
   In het april en september 2022 is de Strategische Agenda besproken in een bijeenkomsten met de Brede Maatschappelijke Coalitie. Er is veel draagvlak voor de Strategische Agenda, die als onderlegger heeft gefungeerd voor de aanvraag van de nieuwe Regio Deal.

3. **De Uitvoering**
   De uitvoering van projecten uit bestaande regionale programma's, zoals de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds en de DU Bevolkingsdaling blijft een aandachtspunt, bijvoorbeeld door kostenstijgingen. Hoewel de eerste Regio Deal qua looptijd is verstreken, zijn projecten vanwege het meerjarig karakter nog volop in uitvoering. In 2022 zijn op verschillende niveaus mogelijkheden om de uitvoeringskracht te versterken onderzocht. Zo is een verkenning naar het versterken van de 'organisatiekracht' onder regie van de gemeentesecretarissen afgerond, en is besloten om in te stemmen om tot één of meerdere voorstellen om de gezamenlijke uitvoering vorm te geven, te beginnen met de pilots: a. samenwerking in de waterketen en b. projecten zon op dak/ zon op land én gezamenlijk HRM-beleid te ontwikkelen in samenwerking met de betreffende portefeuillehouders onder het motto 'in dienst bij de één en inzetbaar bij allen'. Daarnaast is de wens om de (gemeentelijke) organisatie-/ uitvoeringskracht voor regionale projecten te versterken opgenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.

4. **(Nationaal) Congres Brede Welvaart en afstemming met IBA Expojaar**
   Op 13 mei 2021 is het Congres Brede Welvaart georganiseerd om op nationaal niveau het gesprek te voeren over brede welvaart, kansen(on)gelijkheid en ruimtelijke/sociaaleconomische verschillen, waarbij Parkstad is gepositioneerd in de discussies rondom Brede Welvaart i.r.t. Rijksinstrumentarium (Regio Deals en Stedelijke vernieuwingsgebieden). Daarnaast is veel inzet geleverd in het IBA expojaar, zoals tijdens de Regiopolitan Rumble (mei 2022) en het regiocongres in september 2022.

5. **Méér samenhang (integraliteit) in de regionale aanpak**
   Om sectoraal regionaal beleid en uitvoeringsprogramma's met elkaar in verband te brengen en (meer) domein-overstijgend te gaan werken – en nieuwe bestuurscommissies (Duurzaamheid, SES) integreren in deze regionale aanpak – komt met name tot uiting in de gebiedsgerichte aanpak in het kader van de Regio Deal en het opstellen van het nieuwe narratief (gericht op economische kansen).

De concrete activiteiten en resultaten van de bestuurscommissies in 2022 zijn nader uitgewerkt in paragraaf 2.1.

1.3 Samenvatting van de financiën in 2022

Financieel effect van de takendiscussie voor 2022
In 2021 heeft in het eerste kwartaal positieve besluitvorming binnen de gemeenten plaatsgevonden over de takendiscussie. In de begroting 2022 zijn de volgende bedragen opgenomen met betrekking tot de takendiscussie.

Hogere loonkosten	€ 309.000
Bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten	€ 66.000
Werkbudget Bestuurscommissies	€ 200.000
	€ 575.000

De loonkosten takendiscussie maken in de jaarrekening onderdeel uit van de totale post loonkosten formatie, de bijdrage in de bedrijfsvoeringskosten maken onderdeel uit van de totale post materiële kosten bedrijfsvoering. Daarnaast is de bijdrage van de gemeente Heerlen verhoogd met € 346.142 ter dekking van de kosten van 2 programmanagers (SES en Economie en Toerisme) en een programmamedewerker Grensoverschrijdende Samenwerking.

Begrote kosten
De begroting 2022 (na de 4e begrotingswijziging) is gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget (structureel € 700.000 per jaar) voor de Kernagenda en een incidenteel werkbudget van € 60.000 vanuit het werkbudget Regio Deal (oude EFRO middelen). Totaal €760.000. Daarnaast was € 40.000 structureel werkbudget beschikbaar voor de lobby subsidieverwerver. Naast de thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via bijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een Flexibele Schil (Administratie zonnepanelen). Daarnaast werd rekening gehouden met verplichtingen van de Buitenring, loonkosten, kosten voor bedrijfsvoering, en de kosten van de transitie (frictie). Stadsregio Parkstad Limburg is niet vennootschapsbelasting plichtig en kent geen post onvoorzien.

Begrote dekking
Deze activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Parkstad die in 2022 uitkwamen op € 4,35 miljoen voor de Regiobijdragen inclusief het deel van €50.000 van AG Charlemagne (Grensoverschrijdende samenwerking). Het thema AG Charlemagne is naar aanleiding van de takendiscussie en de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling in mei 2021, toegvoegd aan de Kerntaken.
Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

Naast bovenstaande is er nog sprake van verdeling van middelen:

1. Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van Decentralisatie Uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar regionaal in te zetten (75%). In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering verlengd tot en met 2021. In 2022 is deze voor de laatste keer verlengd; nu echter in de vorm van een SPUK (specifieke uitkering) die aan de centrumgemeente wordt uitgekeerd. Door onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan de middelen worden toegekend is vertraging ontstaan. Stadsregio Parkstad heeft op 7 maart 2023 de beschikking ontvangen van de centrumgemeente en deze middelen zullen om die reden in boekjaar 2023 verantwoord worden.
2. Er zijn kosten voor Regionale Initiatieven welke een op een worden doorgefactureerd aan de gemeenten.

Resultaat 2022

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 4e begrotingswijziging (controle rechtmatigheid bestuur) weergegeven. Ook de realisatie 2022 is hierin opgenomen.

Overzicht van baten en lasten: *

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	700	762	759	-3
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Afschrijvingen buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	106	106	106	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	2	64	62
Loonkosten formatie	2.241	2.622	2.622	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting / takendiscussie	338	429	361	-68
Materiële kosten bedrijfsvoering op orde	0	252	147	-105
Totaal lasten	**3.740**	**6.501**	**5.588**	**-913**
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten kerntaken	3.704	4.352	4.351	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	22	0	-22
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totaal baten	**3.754**	**6.693**	**6.142**	**-551**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	73
Reserve werkbudgetten BC's flexibele schil	0	20	0	20
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	257	258	-1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	-0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies flexibele schil	0	0	64	64
Frictiereserve	15	82	22	-60
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	725	533	-192
Saldo mutatie reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**343**	**343**

* Het overzicht van baten en lasten gerangschikt naar programma's is opgenomen op pagina 68.

Gerealiseerd resultaat
Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2022 uit op € 343.000 positief. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van resultaat 2022	Bedrag
Werkbudget	41
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	8
'Bedrijfsvoering op orde'	105
Rentebaten	190
Gerealiseerd resultaat 2022	**343**

Werkbudget
Voor activiteiten passend binnen de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur was in totaal € 760.000 beschikbaar:

1. Hiervan was in 2022 op basis van het jaarplan € 606.000 bestemd voor de Bestuurscommissies en € 94.000 voor het Dagelijks Bestuur en €60.000 restant werkbudget Regio Deal.
2. Structureel € 40.000 voor subsidieverwerver.

Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL (€ 606.000) is volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal van € 60.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.
Met betrekking tot de werkbudgetten, projectlasten, projectbaten en bestemmingsreserves van de Bestuurscommissies geldt het volgende:
baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat -net als in de begroting- nihil.

Het programma flexibele schil omvat het project Administratie Zonnepanelen. Het gerealiseerd resultaat van het programma flexibele schil (inclusief mutaties bestemmingsreserves) is in 2022 is – net als in de begroting - nihil.

Het werkbudget van het DB is € 41.000 lager uitgekomen dan begroot. Het beschikbare budget van € 40.000 voor subsidieverwerving is nagenoeg geheel aangewend.

Formatie
Per saldo zijn de loonkosten met € 2.622.000 op begrotingsniveau uitgekomen.

Bedrijfsvoering en 'Bedrijfsvoering op orde'
In 2022 waren de lasten voor bedrijfsvoering € 8.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de verwachtte stijging van nutskosten in 2022 uiteindelijk niet is doorgevoerd. Door de vertraging van de implementatie van het nieuwe systeem, archiefsysteem en implementatie rechtmatigheidsverklaring waren de consultancy- en licentiekosten voor het nieuwe financieel systeem nihil. De ontrekking aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuw financieel systeem welke op € 60.000 was begroot, is niet aangesproken vanwege vertraagde uitvoering als gevolg van capcaciteitsgebrek. De implementatie is verder voorbereid en

werkzaamheden lopen door in 2023, met verwachte live-gang in 2024. Om die reden is de verwachting dat deze middelen hiervoor ingezet worden.

De lasten voor 'Bedrijfsvoering op orde' waren in 2022 €147.000, €105.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat niet alle activiteiten in 2022 afgerond konden worden als gevolg van hoge werkdruk.
In 2022 is voor het eerst sinds 2015 weer rente ontvangen op uitstaande gelden van de schatkist.

1.4 Voorstel resultaatbestemming 2022

Het voorstel is om – uitgaande van de herkomst van de onderdelen van het resultaat – hieraan een bestemming te geven. Dit leidt concreet tot het volgende voorstel:

Herkomst van resultaat 2022	Voorstel bestemming	Bedragen
Werkbudget	Toevoegen aan reserve werkbudget DB	41
Bedrijfsvoering en lagere onttrekking frictiereserve bedrijfsvoering	Begrote activiteiten bedrijfsvoering zijn in 2022 niet gestart of afgerond en worden in 2023 verder opgepakt.	8
'Bedrijfsvoering op orde'	Aanwenden voor geplande activiteiten bedrijfsvoering op orde 2022 in 2023 en opvangen ziekte in 2023	105
Rentebaten	Toevoegen aan reserve werkbudget DB om zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de projecten en/of programma's waar rentebaten zijn ontstaan	190
Gerealiseerd resultaat 2022		**343**

Het voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 41.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2023. Conform het vigerende beleid dat overschotten van programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat.
- Het positieve saldo inzake bedrijfsvoering van € 8.000 (bedrijfsvoering -/- lagere onttrekking frictiereserve) terug laten vloeien naar de bedrijfsvoering om projecten verder uit te voeren in 2023 e.v.
- Het positieve saldo inzake 'Bedrijfsvoering op orde' van € 105.000 terug te laten vloeien naar de bedrijfsvoering om enerzijds ziekte op te vangen in 2023 en anderzijds om de geplande activiteiten in 2023 verder op te pakken.
- De rentebaten van € 190.000 toevoegen aan de reserve werkbudget DB om vervolgens zo veel mogeljk ten goede te laten komen aan de projecten/programma's waar deze zijn ontstaan.

2 Programma Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2022

Binnen Parkstad is in 2022 een veelvoud van activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's.

Bestuurscommissies

Hierna volgt een overzicht, waarbij de overige activiteiten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties per Bestuurscommissie:

- Speerpunten
- Platform
- Regionaal beleid
- Regionale Programmering
- Monitoring
- Advisering
- Instrumentontwikkeling
- Overig

2.1.1 BC Ruimte en Mobiliteit

Inleiding

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo) is in 2021 gevormd na het samengaan van de tot dan toe afzonderlijke Bestuurscommissie Ruimte en Bestuurscommissie Mobiliteit. Er is sprake van twee afzonderlijke ambtelijke overleggen.

Ruimte

Op het gebied van Ruimte is in 2022 sprake geweest van een grote dynamiek. Het Rijk trekt de regie op de ruimtelijke ordening weer meer naar zich toe, wat mede heeft geleid tot het programma 'NOVEX' dat in juli 2022 aan de Tweede Kamer is aangeboden. Dit programma heeft gevolgen gehad voor de samenwerking en inhoudelijke focus van het al eerder in gang gezette 'NOVI-gebied Zuid-Limburg' (nu: 'NOVEX-gebied Zuid-Limburg') waar we vanuit de stadsregio actief in participeren. Ook werkt het Rijk aan het 'Nationaal Programma Landelijk Gebied', dat op provinciaal niveau moet leiden tot een Limburgs Programma Landelijk Gebied en waarvoor we in Parkstad gestart zijn met een gebiedsgerichte programmatische aanpak. Daarnaast zijn stappen gezet in de afronding van het Regionaal Afstemmingskader Gemeentelijke Omgevingsvisies en het Voorontwerp Facetbestemmingsplan Reductie Plancapaciteit Detailhandel.

Mobiliteit

De activiteiten binnen het kernthema mobiliteit dragen bij aan de versterking van de economische structuur van de regio. Voor economische structuurversterking zijn regionale en grensoverschrijdende verkeers- en vervoersnetwerken nodig; goede bereikbaarheid via de netwerken en goede omgevingskwaliteit en leefbaarheid daarbinnen. Mede vanuit de ambitie van de energietransitie PALET en leefbaarheid wordt duurzame mobiliteit gestimuleerd. Met de focus vanuit leisure wordt getracht netwerken extra aantrekkelijk te maken. Parkstad vervult daarbij functies op het gebied van de regionale afstemming en besluitvorming (Platform), beleidsontwikkeling (Beleid) en coördinatie en afstemming van de uitvoering (Programmering).

Speerpunten

De speerpunten voor 2022 zijn in het jaarplan als volgt bepaald:

- NOVI-gebied Zuid Limburg incl. ZL'EU

- Regionaal Afstemmingskader
- Landschap/Landbouw/water
- Uitvoeringsagenda Mobiliteit Parkstad
- Lobby IC Heerlen-Aken

Platform

De bestuurlijke platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo)

Ruimte:

- Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg
- Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg
- Bestuurlijke Kerngroep Regionaal Afstemmingsdocument

Mobiliteit:

- Bestuurlijk Overleg Mobiliteit Zuid-Limburg
- Bestuurlijk RMO Zuid-Limburg
- Regionaal Bestuurlijk Overleg MIRT / Leefomgeving
- Mobiliteitsberaad Limburg
- Stuurgroep Zuid-Limburg Bereikbaar
- Spoortafel Zuid-Nederland

De samenstelling van de bestuurscommissie RuMo is medio 2022 veranderd als gevolg van nieuwe portefeuillehouders na de gemeenteraadsverkiezingen en de komst van een nieuwe secretaris. De voorzitter van de Bestuurscommissie neemt vanuit die hoedanigheid deel aan het Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg en het Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg. In het Bestuurlijk Kernoverleg Zuid-Limburg komen regio overstijgende zaken aan de orde zoals NOVEX-gebied Zuid-Limburg.
De ambtelijke platforms bestaan uit het AO Ruimte en het AO Mobiliteit. Daarnaast is sprake van diverse werk- en projectgroepen.

Regionaal Beleid

Ruimte

NOVEX-gebied Zuid-Limburg
Zuid-Limburg is, in het kader van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI), in 2021 aangewezen als NOVI-gebied omdat er enerzijds een aantal complexe opgaven samenkomen en tegelijkertijd (grensoverschrijdende) kansen liggen die voor Rijk en Regio van waarde zijn. Dit heeft geleid tot de opstelling van een NOVI-startagenda 2022 met vijf doorbraken en drie focuspunten. In 2022 is door het Rijk het programma NOVEX opgeleverd, waarmee alle NOVI-gebieden in Nederland NOVEX-gebieden zijn geworden (en ook een aantal gebieden is toegevoegd, waaronder de Verstedelijkingsgebieden). Voor Zuid-Limburg betekende dit in 2022 een zoektocht naar de scope en verdere uitwerking van het NOVEX-gebied. Dit moet leiden tot een ontwikkelperspectief dat in Q3 2023 gereed moet zijn voor vaststelling in de regio en in het BO Leefomgeving. Input voor het Ontwikkelperspectief vormen o.a. de NOVI-startagenda, de uitkomst van het ontwerpend onderzoek Panorama Zuid-Limburg en de daaropvolgende discussie, de uitkomst van het Regio Deal project ZL'EU en het Startpakket van het Rijk.

Regionaal Afstemmingskader Gemeentelijke Omgevingsvisies
Het Regionaal Afstemmingskader dient als regionale bouwsteen en gezamenlijk kader voor de totstandkoming en actualisering van de gemeentelijke omgevingsvisies in Parkstad. In 2022 is gewerkt aan de afronding van de 1.0-versie, welke in september door de bestuurscommissie is vastgesteld en doorgeleid naar de colleges en raden ter vaststelling in iedere gemeenteraad. In het najaar heeft een regionale raadsinformatieavond plaatsgevonden.

Landelijk gebied
Samen met de gemeenten Beekdaelen, Simpelveld en Voerendaal zijn voorbereidingen getroffen voor een programmatische gebiedsgerichte aanpak voor het landelijke gebied. Hierbij ligt de focus op enkele deelgebieden in deze gemeenten, waar doelstellingen en opgaven vanuit het Rijksbeleid, de Provincie, de regio/gemeenten en stakeholders in samenhang worden aangepakt. Het gaat daarbij onder andere om opgaven op het gebied van het NPLG/water, leefbaarheid, energietransitie en toerisme. In 2022 is vormgegeven aan de planning en inhoudelijke richting. Dit heeft geresulteerd in een offerte-uitvraag aan enkele gespecialiseerde bureaus. De aanpak word in 2023, samen met het adviesbureau, verder uitgewerkt en dient tevens als propositie (via het LPLG) voor Rijksmiddelen in het kader van het NPLG.

Water en klimaatadaptatie
In 2022 heeft het DB besloten om het thema ‘water en klimaatadaptatie’ onder te brengen bij de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit, mits aan een aantal door het DB gestelde voorwaarden wordt voldaan. Dit besluit is een reactie op een verzoek hiertoe van het Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) en na advies van de Bestuurscommissies Duurzaamheid en RuMo. Eind 2022 is gestart met het nader uitwerken van de gestelde voorwaarden. Deze uitwerking wordt in 2023, samen met SWPL, voortgezet. De verwachting is dat dit er medio 2023 toe leidt dat het thema bij de bestuurscommissie kan worden ondergebracht.

Mobiliteit

Het mobiliteitsbeleid in Parkstad Limburg vindt zijn oorsprong in o.a.:

- Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg
- Regionale visie op duurzame mobiliteit Parkstad (SUMP).
- Fietsroutenetwerk Zuid Limburg-Nationaal Toekomstbeeld Fiets
- Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030

Binnen het kernthema werd ook in 2022 met de gemeenten, provincie en overige partners gewerkt aan de implementatie van dit regionale beleid, waarbij vooral stappen zijn gezet met het opstellen van uitvoeringsagenda en programma van duurzame mobiliteit (SUMP) Parkstad voor de komende 4 jaar.

Regionale programmering

Ruimte

N.v.t.

Mobiliteit

Duurzame Mobiliteit (SUMP) en uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad
De visie heeft zijn weerslag gevonden in een kort animatiefilmpje. https://vimeo.com/507114199
In de regionale Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad en het filmpje zijn 5 focuspunten benoemd:

1. Inzetten op meer fietsgebruik
2. Verruimen van het aanbod van deelvervoer (deelfietsen en deelauto’s), zeker als alternatief voor de (fossiele) auto en aansluitend op het OV
3. Inzetten op elektrisch vervoer

4. Verbeteren van de leefbaarheid
5. Verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Deze zijn ook uitgangspunt geweest voor de start van de uitwerking van de uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad, die in Q1 2022 gereed is gekomen.

Zuid-Limburg Bereikbaar
De inzet van het programmabureau Zuid-Limburg Bereikbaar (ZLB) is van belang voor uitvoering van de projecten die in de Mobiliteitsagenda (SUMP) Parkstad zijn opgenomen. Het gaat hierbij voor Parkstad vooral om fietsstimulering, stimulering van deelmobiliteit en de werkgeversaanpak. De projecten hebben als doel om de bewoners en bezoekers van Parkstad een duurzaam mobiliteitsalternatief te bieden voor het gebruik van de (fossiele) auto en daarbij de nadruk te leggen op actieve vormen van mobiliteit, zoals de fiets en e-bike.

In 2022 heeft ZLB in opdracht van de Stadsregio de communicatie en social media campagne voor en tijdens de opening van het e-bike deelsysteem van Velocity in Parkstad mede vorm gegeven.

Tevens is in 2022 op Zuid-Limburgse schaal besloten, dus in samenwerking met alle zestien deelnemende gemeenten, om een collectief programma op te stellen en uit laten voeren door ZLB, waarin Fietsstimulering, Werkgeversaanpak, Onderwijsaanpak, Zero Emissie Stadslogistiek en Digitalisering Data Top 15 zijn opgenomen.

Velocity
Het e-bike deelsysteem van Velocity in Parkstad is, naast het sinds 2018 bestaande laadstation in Kerkrade, in mei 2022 uitgebreid met 20 laadstations verdeeld over de zeven Parkstadgemeenten. Het netwerk van 21 laadstations sluit aan op het grote en uitgebreide netwerk van meer dan 100 laadstations in Städteregion en Stadt Aachen en biedt ook de inwoners en bezoekers van Parkstad de mogelijkheid om met de e-bike, in de nabijheid van het OV-netwerk in Parkstad, de ritten voor het woon-werkverkeer te maken.

In het vierde kwartaal van 2022 heeft er via het Ondernemersfonds Heerlen een uitbreiding met vijf nieuwe laadstations op bedrijventerreinen in Heerlen plaatsgevonden.

Lobby IC Randstad-Eindhoven-Heerlen-Aken

De lobby is voortgezet met steun van o.a. het bedrijfsleven (via o.a. VNO-NCW) en steden langs het traject, zoals Eindhoven en Den Haag. Er is echter nog een weg te gaan om tot definitieve besluitvorming en allocatie van de benodigde middelen te komen. De verbinding met de Randstad vergt een forse ingreep en opwaardering van station Eindhoven (voorzien rond 2030-2035). De lobby blijft erop gericht om zo spoedig mogelijk de intercityverbinding vanuit (tenminste) Eindhoven, via Heerlen, met het HSL-station van Aken in de dienstregeling op te nemen.

Monitoring

Ruimte

In 2022 is in overleg met de andere programma's en het Gegevenshuis gestart met het verkennen van mogelijkheden om meer gebruik te maken van geodata. Dit wordt in 2023 verder opgepakt.

Mobiliteit

N.v.t.

Advisering

Ruimte

Externe expertise is ingehuurd ten behoeve van de totstandkoming en afronding van het Regionaal Afstemmingskader GOVI's, de organisatie van een regionale bijeenkomst over de Omgevingswet/Omgevingsvisies, voor juridisch advies over het benutten van instrumenten onder de Omgevingswet en voor de totstandkoming van het voorontwerp facetbestemmingsplan 'reductie plancapaciteit detailhandel'.

Mobiliteit

Externe expertise is ingehuurd ten behoeve van de afronding van de spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf, de totstandkoming van de SUMP en in het kader van het RMO-coördinatorschap.

Instrumentontwikkeling

Ruimte

Reductie plancapaciteit
In het kader van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg en het Uitvoeringsprogramma Retail is in 2022, in afstemming met de Bestuurscommissie Economie & Toerisme en de Parkstadgemeenten, gewerkt aan een regionaal facetbestemmingsplan om te komen tot een reductie van de plancapaciteit voor detailhandel/retail op bedrijven(terrein)bestemmingen. Het voorontwerp is in 2022 opgeleverd en einde 2022 (Heerlen volgt begin 2023) via de colleges ter inzage gelegd.

Mobiliteit

N.v.t.

Overig

Ruimte
N.v.t.

Mobiliteit
N.v.t.

2.1.2 BC Duurzaamheid

Inleiding

Voor het thema duurzaamheid geldt dat 2022 in het teken stond van de verdere invulling van taken binnen de Bestuurscommissie naar aanleiding van de formele instelling van de Bestuurscommissie Duurzaamheid medio 2021. Procesmatige en organisatorische vraagstukken stonden hierbij centraal. Daarnaast werd ingezet op een aantal belangrijke beleidstrajecten, waaronder de Regionale Energie Strategie (RES) van Zuid-Limburg, de verdere uitwerking van de Transitievisies Warmte waarover besluitvorming in de individuele gemeenteraden dient plaats te vinden. Begin 2022 is de regionale klimaatadaptatiestrategie opgeleverd aan bestuurlijk opdrachtgever SWPL, waarna de toekomstige invulling van dit thema binnen de Stadsregio verder is verkend. Voor circulariteit zijn belangrijke eerste stappen gezet om te komen tot een regionale circulaire economie strategie, o.a. door middel van College Regio Dagen in het teken van circulariteit in Amsterdam in najaar 2022.

Naast deze beleidstrajecten is ingezet op de programmering en uitvoering van regionaal beleid: het continueren van de al in uitvoering zijnde projecten én het vertalen van duurzaamheidsambities naar nieuwe projecten zoals een korte-termijn aanpak energiearmoede, een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma, parkstadverduurzaamt.nl én uitvoeringsprogramma voor circulaire bouw (o.a. Parkstad Urban Mine). In de uitvoering van bestaande projecten is realisatie van Windenergie Parkstad-Zuid met het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg verboden een aanvang te maken met het plaatsen van een windturbine in het projectgebied, waardoor het project vooralsnog tot stilstand is gekomen. Na een intensivering van communicatie omtrent het Zonnepanelenproject Parkstad in 2021 hebben marktontwikkelingen eind 2022 geresulteerd in een deelnamestop voor nieuwe deelnemers.

Speerpunten

De speerpunten in 2022 waren de Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg, het Uitvoeringsprogramma Parkstad Limburg Energietransitie (PALET), Grootschalig Zon-Op-Dak, de Transitievisie Warmte, de Regionale Klimaatadaptatiestrategie en de Regionale Circulaire Economie Strategie incl. Circulair Bouwen. Een toelichting op de behaalde resultaten voor ieder van deze speerpunten volgt onder ‘regionaal beleid’ en ‘regionale programmering’.

Platform

De platforms vanuit de Bestuurscommissie zijn:

- Bestuurscommissie Duurzaamheid
- Stuurgroep Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg
- Stuurgroep Warmtenet Zuid-Limburg (incl. BO PMIEK)

<u>BC Duurzaamheid</u>
Het platform voor het thema Duurzaamheid is de bestuurscommissie Duurzaamheid. Dit overleg wordt mede voorbereid door het AO Duurzaamheid. Naast het AO is in 2022 verder invulling gegeven aan ambtelijke werkgroepen in het teken van (grootschalige) energieopwekking, warmtetransitie (incl. energiebesparing), klimaatadaptatie en circulariteit.

<u>RES Zuid-Limburg</u>
Als sub-regio binnen de RES Zuid-Limburg neemt Parkstad zitting in twee bestuurlijke overleggen, namelijk de ‘Stuurgroep RES Zuid-Limburg’ en “Breed Bestuurlijk Overleg RES Zuid-Limburg’. De wethouders van gemeente Heerlen en Voerendaal nemen namens regio Parkstad deel aan dit

overleg. De portefeuillehouder PALET neemt deel aan het bestuurlijk overleg Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (PMIEK). Ambtelijk neemt Parkstad zitting in het programmateam RES Zuid-Limburg en de werkgroep Regionale Structuur Warmte.

Warmtenet Zuid-Limburg
In december 2022 is besloten een aparte Stuurgroep in te richten om de potentie van een regionaal warmtenet op basis van beschikbare restwarmte van industriecluster Chemelot nader te onderzoeken. Bestuurlijk nemen de wethouders van gemeente Heerlen en Beekdaelen deel aan dit overleg. Ambtelijk neemt Parkstad zitting in een regionale werkgroep.

Regionaal Beleid

De vigerende beleidskaders voor de bestuurscommissie zijn:

- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal ambitiedocument PALET 1.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – gemeentelijke verdiepingsstudies PALET 2.0
- Parkstad Limburg Energie Transitie – regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0
- RES Zuid-Limburg – regionaal visiedocument RES 1.0 Zuid-Limburg

PALET: Parkstad Limburg Energie Transitie
In 2015 hebben de (toen nog) acht gemeenteraden in Parkstad unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 is dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energieneutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste periode 2016-2020 en waarbij in 2020 minimaal 8% van de doelstelling tot 2040 moet zijn gerealiseerd. Na de beleidsmatige doorontwikkeling van PALET rondom het thema ‘warmte’ door het vaststellen van de eerste Transitievisies Warmte per gemeente in 2021, zijn onder regie van de Bestuurscommissie Duurzaamheid in 2022 per gemeente verdere stappen gezet om te komen tot de aanwijzing van wijken en buurten voor concrete uitvoeringsplannen op basis van een pand- en clusteranalyse en diverse stakeholdersessies.

RES Zuid-Limburg
In het kader van het Klimaatakkoord is in de afstemming tussen het Rijk en IPO, VNG en VNW ervoor gekozen de energietransitie in Nederland te versnellen via de regio. In Nederland zijn 30 regio’s aangewezen om een Regionale Energie Strategie (RES) op te stellen. Zuid-Limburg is één van deze regio’s. Na vaststelling van de RES 1.0 door de 16 gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van Waterschap Limburg in 2021, zijn de activiteiten in 2022 gericht op het komen tot een landschappelijk verdiepingsonderzoek voor de inpassing van grootschalige opwek in het Zuid-Limburgse landschap en concrete projecten om te komen tot grootschalige opwek van zon-op-dak. In het kader van de Regionale Structuur Warmte zijn gezamenlijke activiteiten opgezet om de potentie van restwarmte, aquathermie en groengas in regionaal verband te onderzoeken. Het Uitvoerings-programma PALET en de Transitievisie Warmte blijven ook in 2022 zelfstandig regionaal beleid.

Regionale Programmering

- Zonnepanelenproject Parkstad
  Vanwege de terugloop van het aantal nieuwe deelnemers zijn in 2021, in overleg met de serviceprovider, stappen gezet om deelname aan het project te stimuleren. Eind 2022 hebben marktontwikkelingen geresulteerd in een deelnamestop voor nieuwe deelnemers voor alle gemeenten m.u.v. Heerlen. In 2022 ging aandacht met name uit naar het nakomen van verplichtingen richting bestaande klanten en een deelnamestop aan het Zonnepanelenproject.

- Windenergie
  Begin 2022 zijn de gemeenteraden van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld akkoord gegaan met het verder uitwerken van de plannen voor windenergie in Parkstad-Zuid. Gelet op het wijzigen van de Omgevingsverordening Limburg is – vanwege de kandidatuur van de Einstein Telescoop – op dit moment niet te voorzien hoe het vervolgproces er verder uit gaat zien. De gemeente Brunssum onderzoekt de haalbaarheid van de realisatie van windenergie aan de oostkant van Parkstad.

- Grootschalig zon-op-dak en zon-op-land
  Zowel vanuit de RES als de Bestuurscommissie is de noodzaak tot versnelling benadrukt met betrekking tot grootschalige opwek op daken. In 2022 zijn de potentie-analyses voor zon-op-dak in de zeven Parkstad-gemeenten afgerond. Deze tonen aan dat het aandeel zon-op-dak slechts een fractie is van de doelstelling zoals deze beschreven is in PALET. Op basis van de uitkomsten van de analyses zullen in 2023 een vijftal pilots gedraaid worden in de 7 Parkstad gemeenten om voor verschillende doelgroepen een uitvoeringsstrategie te testen welke schaalbaar is naar de overige gemeenten en worden de opties voor zon-op-land verder verkend.

- Isolatie- en verduurzamingsprogramma
  In de Transitievisie Warmte 1.0 is afgesproken om op de schaal van Parkstad Limburg een projectaanpak uit te werken om inwoners te stimuleren en te faciliteren tot het nemen van (grootschalige) energiebesparende maatregelen. In 2022 heeft Parkstad Limburg aan Over Morgen B.V. opdracht gegeven om gemeenten te ondersteunen bij het opleveren van een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma. Gelet op de grote complexiteit van het thema én het uitblijven van definitieve landelijke wettelijke kaders, is oplevering in 2022 niet mogelijk gebleken.

- WoonWijzerWinkel
  In 2020 is naar voorbeeld van de succesvolle WoonWijzerWinkel in Rotterdam aan de Roda JC Ring in Kerkrade de vestiging van WoonWijzerWinkel Limburg geopend. De WoonWijzerWinkel is hét energieloket voor de Parkstad-gemeenten. In 2022 is onverminderd ingezet op de intensivering en verbreding van de samenwerking met het regionale/lokale bedrijfsleven, installateurs, woningcorporaties en energiecoöperaties. In het kader van de SPUK energiearmoede is samen met WoonWijzerWinkel Limburg gestart met een aanpak gericht op het verminderen van energiearmoede.

- Verduurzaming basisscholen en gemeentelijke gebouwen
  In 2022 heeft thematrekker gemeente Heerlen een pilot gestart voor het Bernardinuscollege. De uitkomsten hiervan waren eind 2022 nog niet bekend. De verduurzaming van gemeentelijke gebouwen heeft in 2022 geen vervolg gekregen. Begin 2023 zal worden verkend of overgegaan kan worden tot afronding van dit project.

- Gemeentelijk energiebedrijf
  Een belangrijk uitgangspunt in PALET is dat de samenleving niet alleen de lasten draagt van de energietransitie maar ook profiteert van de lusten. Om invulling te geven heeft Parkstad Limburg in 2021 aan HetEnergieBureau gevraagd om onderzoek te verrichten naar een werkbaar instrument of vehikel om de publieke belangen van inwoners en bedrijven in de energietransitie te borgen. In 2022 is opdracht aan Step2Eco verleend om de financiële, juridische en operationele aspecten (incl. governance) van een lokaal duurzaam energiebedrijf verder te concretiseren.

- Circulaire bouw
  Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad. Aan het bureau Circle Economy is opdracht verstrekt om de potentie van ‘urban mining’ te verkennen en zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor de ontmanteling van gebouwen met als doel zoveel mogelijk materialen te oogsten voor hergebruik. Dit is circulair én kan werkgelegenheid voor de

regio opleveren. Dit project zal in 2023 continueren en is onderdeel van het Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen, waarin in 2022 ook stappen zijn gezet. Tevens is Parkstad Limburg met Provincie Limburg (leadpartner), LIOF en de Chemelot Campus aangesloten bij een aanvraag voor het zgn. LIFE programma, waarin een Strategisch Integraal Plan voor de transitie naar een Circulaire Economie is voorzien. Dat traject zal naar verwachting in 2023 worden afgerond.

- Circulaire economie
  In 2022 is tijdens de Collegeregiodagen in Amsterdam de ambitie uitgesproken om circulariteit te implementeren in de regionale programma's van de Stadsregio Parkstad Limburg. In 2022 is gewerkt aan het opstellen van een Strategisch Visiedocument Parkstad Limburg. Middels het *Strategisch Visiedocument Parkstad Circulair* zetten we als Parkstad koers naar een circulaire regio in 2050. Het Strategisch Visiedocument Parkstad Circulair verschaft inzicht in verschillende programmalijnen binnen de regionale beleidsprogramma's *duurzaamheid*, *economie & toerisme*, *grensoverschrijdende samenwerking*, *ruimte & mobiliteit*, *sociaaleconomische structuurversterking* en *wonen & herstructurering* op de weg naar een Circulair Parkstad. Dit document zal naar verwachting in 2023 worden vastgesteld.

- Regio Deal 1.0 & 2.0
  De Bestuurscommissie Duurzaamheid is niet direct aan een Regio Deal-thema verbonden. Wel worden dwarsverbanden en meekoppelkansen bij thema's verkend en aangebracht. In het kader van grensoverschrijdende samenwerking zijn in 2022 twee Regio Deal projecten m.b.t. grensoverschrijdende energie-uitwisseling gestart rondom warmte ('Energiepark Herzogenrath') en elektriciteit ('GreenSolar Herzogenrath') in samenwerking met gemeenten Kerkrade en Landgraaf. Het programma duurzaamheid heeft meegeschreven aan de nieuwe Regio Deal aanvraag, waarbij ook duurzaamheidsthema's ingebracht zijn.

Monitoring

In 2022 is door Stadsregio Parkstad opdracht verleend aan Over Morgen B.V. om gemeenten en regio te ondersteunen bij de evaluatie van PALET 3.0 (2016-2020), oorspronkelijk gepland voor 2020. De resultaten hiervan worden begin 2023 verwacht.

Advisering

Externe advisering is aan de orde geweest bij specialistisch onderzoek (o.a. advisering voor een regionaal energiebedrijf), noodzakelijke gespecialiseerde kennis en expertise (windcoördinator, isolatie- en verduurzamingsprogramma, evaluatie PALET) en bij diverse juridische vraagstukken op project- of casusniveau (o.a. Zonnepanelenproject Parkstad).

Instrumentontwikkeling

N.v.t.

Overig

College Regio Dagen
In september 2022 stonden de Collegeregiodagen in Amsterdam in het teken van Circulariteit. Gemeente Amsterdam heeft reeds een vooruitstrevende Circulaire Economie Strategie, waarbij het thema breed binnen alle beleidsprogramma's is belegd. Tijdens het tweedaagse bezoek is door bestuurders inspiratie opgedaan over hoe de gemeente en regio meer circulair kan worden ingericht en bood inzichten in hoe het thema circulariteit kan worden ingebed in de beleidsprogramma's.

2.1.3 BC Economie en toerisme

Inleiding

De centrale doelstelling van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme is om de economische structuur in Parkstad Limburg te versterken. Het vastgestelde beleid voor thema's als detailhandel, bedrijventerreinen, kantoren en toerisme vormt het fundament van de aanpak en de programmering. Daarbij staat samenwerking voorop, met name met de Parkstad-gemeenten en de regionale stakeholders zoals (kennis)-instellingen en het bedrijfsleven. Waar dat meerwaarde heeft wordt de samenwerking op de schaal van Zuid-Limburg opgezocht.

Vanuit Parkstad is ook de verbinding met de ministeries van Economische Zaken & Klimaat (EZK) en Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) versterkt, met een bezoek van de Directeur-Generaal Bedrijfsleven & Innovatie (EZK) en de Directeur-Generaal Hoger Onderwijs (OCW) aan de regio afgelopen najaar. Vanuit daar zijn ook, mede i.h.k.v. de nieuwe Regio Deal, trajecten opgestart rond het versterken van het regionaal ecosysteem rond Smart Services en AI en de versterking van het MedTech-cluster in de regio, in afstemming met de Rijksdepartementen.

De dynamiek op de bedrijventerreinen heeft zich in het afgelopen jaar versneld en vergroot. Verschillende bestaande bedrijven in de regio breiden uit en ook steeds meer bedrijven van buiten de regio besluiten om zich in Parkstad te vestigen. Uit onderzoeken in 2022, in opdracht van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht. Als deze ruimtevraag volledig wordt ingevuld, leidt dat tot een verwachte toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000 tot 6.000 arbeidsplaatsen. Met de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen in 2022, heeft de Bestuurscommissie koers bepaald om de herontwikkeling van bestaande bedrijventerreinen en de ruimtelijke vraag naar vestigingslocaties op de bedrijventerreinen te kunnen vormgeven.

In 2022 is i.s.m. de gemeente Heerlen een succesvolle aanvraag ingediend ter hoogte van €1,9 miljoen vanuit de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden (EZK), specifiek voor een project in Heerlen-Centrum. Eind 2022 is tevens een aanvraag voor de kern Schinveld ingediend, waarover medio 2023 duidelijkheid komt. Dit investeren en versterken van de regionale winkelstructuur, samen met het transformeren van overtollige winkelmeters, vormen de twee pijlers van het Uitvoeringsprogramma Retail Parkstad, dat na een tussentijdse monitor door de Bestuurscommissie is geactualiseerd.

In het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad is in 2022 ingezet op het stimuleren van innovatie in het toeristisch aanbod (zowel attracties als verblijfsaccommodaties), het beleefbaar maken van de identiteit van de regio en het verbeteren van verbindingen (zowel in het stedelijk als landelijk gebied als daartussen). Een belangrijke pijler hierin is de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' waarvoor in 2022 samen met toeristisch-recreatieve ondernemers, Visit Zuid-Limburg en de gemeenten de voorbereidingen zijn getroffen, en welke in april 2023 zal gaan starten.

Platform

<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>
Het bestuurlijke platform voor de thema's Economie & Toerisme is de bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit overleg wordt mede voorbereid door enerzijds het Ambtelijk Overleg Economie en anderzijds het Ambtelijk Overleg Toerisme. Daarnaast zijn er aparte ambtelijke overleggen ingericht met het Promotie- en Acquisitieoverleg (Promac) en voor specifieke projecten als de Stratenaanpak. In het kader van de provinciale POVI-uitwerkingen nemen drie leden van de Bestuurscommissie vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie (BORE) Zuid-Limburg en twee

leden, waaronder de portefeuillehouder Toerisme, nemen vanuit die rol deel aan de bestuursvergadering van Visit Zuid-Limburg.

Samenwerking en externe oriëntatie:

- *Retail-Deal (incl. ministerie van EZK)*
  In het kader van de regionale retailaanpak via het Uitvoeringsprogramma Retail wordt, sinds de ondertekening van een Retail-Deal in maart 2019, samengewerkt met de Nationale Retailagenda waaraan diverse gemeenten in Nederland, vakorganisaties waaronder InRetail en het ministerie van Economische Zaken & Klimaat deelnemen. In 2022 is, geïnspireerd door deze samenwerking en de aanpak van gemeente Rotterdam, de Stratenaanpak Parkstad Limburg gestart als onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg.

- *MKB Parkstad*
  De afstemming met MKB Parkstad is gecontinueerd op diverse fronten. Het structurele overleg tussen Parkstad en de Commissie Retail van MKB Parkstad is voortgezet, onder meer over de voortgang van de uitvoering van de SVREZL, casuïstiek en monitoring. Onder de vlag van de Regio Deal is in 2022 een project van de Universiteit Maastricht gestart, gericht op het thema ‘internationalisering en het MKB’. Daarnaast is MKB Parkstad betrokken bij de uitvoering van de Innovatieregeling voor het MKB (de voucherregeling).

- *Supermarktketens*
  In navolging op eerdere jaren is op regionaal niveau het overleg met verschillende supermarktketens voortgezet. De supermarkten vormen de ruggengraat van de winkelstructuur in Parkstad (voorzieningenstructuur en leefbaarheid), en in overleg met deze supermarkten en de gemeenten wordt geprobeerd om enerzijds invulling te geven aan het maatschappelijk belang (een gezonde winkelstructuur) en anderzijds een vanuit het perspectief van de supermarkten gezonde bedrijfsexploitatie.

- *Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL) en portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg*
  Parkstad is bij het bestuur van ESZL aangehaakt door een vertegenwoordiger van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme die in het bestuur van ESZL zitting heeft en door deelname aan de periodieke bestuurlijke en ambtelijke overleggen. Door ESZL is de omslag gemaakt naar een nieuwe wijze van samenwerking, waarbij gewerkt wordt met ‘coalitions of the willing’. Hiervoor wordt bestuurlijk overleg gevoerd via het portefeuillehoudersoverleg Economie Zuid-Limburg. Voorbespreking hiervan vindt plaats in de Bestuurscommissie Economie & Toerisme. Besluitvorming over projecten en projectdeelname vindt plaats door het bestuur van ESZL of in de subregionale overleggen, zoals de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, of in colleges.

- *Visit Zuid-Limburg*
  De toeristische marketing van de Zuid-Limburgse gemeenten wordt gezamenlijk via Visit Zuid-Limburg georganiseerd. Twee leden van de bestuurscommissie hebben een adviserende rol bij het bestuur van Visit Zuid-Limburg. Vanaf 2021 is de toeristische marketing voor Parkstad vernieuwd met het Experience Center (in het Maankwartier) en rondom 5 tijdlijnen, waarbij de historie en bijbehorende verhalen over de Romeinse tijd, Middeleeuwen, Mijntijd, Transitiejaren en Nieuw Elan een prominente plek hebben. In 2023 wordt gestart met een promotiecampagne ‘Dit is Parkstad’, op verzoek van en i.s.m. toeristische ondernemers.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)
In 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenteraden. In de SVREZL is de hoofdstructuur van de winkel-, kantoren- en bedrijventerreinenmarkt vastgelegd. Ook zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met nieuwe initiatieven, waarbij de afstemming plaatsvindt op Zuid-Limburgse schaal danwel op de schaal van Parkstad. De SVREZL is in 2022 tussentijds geëvalueerd door een extern bureau. Het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg komt eind 2023 met een advies aan de gemeenten over verwerking van de aanbevelingen en in hoeverre dan sprake is van een gewijzigde SVREZL.

Regionale programmering

Uitvoeringsprogramma Retail
In 2022 is vanuit het Uitvoeringsprogramma Retail ingezet op de verdere uitvoering van de projecten binnen de themalijn 'Voorzieningen & Retail' uit de Regio Deal. Daarbij wordt ingezet op projecten die bijdragen aan zowel de algehele doelstellingen uit de Regio Deal (meervoudige opgave) als de inhoudelijke, themagerichte doelstellingen (met name 1) het versterken van winkelclusters en 2) het onttrekken/transformeren van overtollige winkelmeters).
Het Uitvoeringsprogramma, dat een looptijd heeft van 2019 tot 2025, is in 2022 tussentijds geëvalueerd en vervolgens geactualiseerd. De focus blijft om in te zetten op voornoemde twee doelstellingen, aangevuld met het stimuleren van nieuw ondernemerschap in de winkelcentra. Daarnaast zijn in 2022 twee aanvragen voor de Rijksregeling Impulsaanpak Winkelgebieden ingediend, voor Heerlen-Centrum (1e tranche) en Schinveld (2e tranche). De aanvraag voor Heerlen-Centrum van €1,9 miljoen is gehonoreerd, voor Schinveld wordt dit in 2023 bekend gemaakt. Ook wordt voorgesorteerd op de 3e tranche van deze regeling in 2023 en 2024.
Ook zijn belangrijke stappen gezet in het instrumentarium, zie hierna onder 'instrumentontwikkeling'.

Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen
In korte tijd is er – ondanks de coronacrisis – een grote marktdynamiek ontstaan op de bedrijventerreinen in Parkstad, groter dan in het Uitvoeringsprogramma uit 2020 was voorzien. Veel beoogde locaties voor herinvulling of herstructurering zijn inmiddels al door de markt opgepakt; de vraag naar beschikbare kavels op de bedrijventerreinen is daarmee niet volledig ingevuld en neemt verder toe. Uit onderzoeken, in opdracht van de Bestuurscommissie, is gebleken dat tot 2030 een extra ruimtevraag van 70 tot 100 hectare op de bedrijventerreinen wordt verwacht (met een verwachte netto toename in de werkgelegenheid van ca. 4.000-6.000 arbeidsplaatsen). De Bestuurscommissie heeft in 2022 het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en de gemeenten pakken het faciliteren van de ruimtevraag vanuit het bedrijfsleven en het borgen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat gezamenlijk op, zodat de economische structuur van de regio wordt versterkt.

Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad
In het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad is een viertal prioriteiten benoemd: voortbouwen op de ingeslagen weg met een goede publiek-private samenwerking, de identiteit van Parkstad beleefbaar maken, zorgen voor een uitnodigende woon- en leefomgeving, verbeteren van de toeristisch-recreatieve verbindingen. In 2022 is daarbij met name ingezet op het faciliteren van de samenwerking tussen toeristische partijen en het toeristisch concept met 'het verhaal van Parkstad' met 5 samenhangende tijdsperioden (Romeinse tijd, Middeleeuwen, Mijntijd, Transitiejaren en Nieuw Elan) te verdiepen en vanaf 2023 dit door ondernemers, gemeenten en Visit Zuid-Limburg gezamenlijk in een campagne 'Dit is Parkstad' uit te gaan dragen.

Regionaal ecosysteem Digitalisering
De (mensgerichte) inzet van kunstmatige intelligentie en data science worden in toenemende mate belangrijker om maatschappelijke vraagstukken en bedrijfsuitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Het regionaal ecosysteem rond de thema's Smart Services en Artificial Intelligence (met de

Brightlands Smart Services Campus als spil in het netwerk) wordt verder ontwikkeld. Daarbij wordt samen met de Campus gewerkt aan de strategische kant van de ontwikkeling van dit ecosysteem, onder meer met een gezamenlijke lobby richting diverse ministeries, als ook bij een aantal thema's en projecten. Zo is in 2022 de Digitale Werkplaats MKB gestart, waar een MKB-ondernemer hulp kan krijgen om bij diens digitaliseringvraagstuk de juiste partijen en regelingen te vinden. Vanuit de Bestuurscommissie Economie & Toerisme wordt financieel bijgedragen aan dit initiatief. Ook is het ELSA-lab ('Ethical, Legal and Societal Aspects') armoede en schulden gestart, dat kijkt naar de ethische, juridische en sociale aspecten van AI (kunstmatige intelligentie) voor het verminderen van armoede en schuldenproblematiek.

Promotie en acquisitie

De Parkstad-gemeenten werken intensief samen bij de promotie en acquisitie voor bedrijven in de regio. Gezamenlijk wordt via het ambtelijke Promac-overleg gekeken waar nieuwe bedrijven het best kunnen landen en waar bedrijven, die uit hun jasje groeien op hun huidige locatie, binnen de regio naar toe kunnen verplaatsen om de werkgelegenheid voor de regio te behouden. De dynamiek in het bedrijfsleven is in positieve zin sterk toegenomen in de afgelopen twee jaar, met name op de bedrijventerreinen. Voorbeelden hiervan zijn de aangekondigde verplaatsing van Ranpak naar het terrein Julia, de vestiging van JD Sports/GXO op De Beitel en de uitbreidingen vanuit de al krachtige MedTech-sector op diverse bedrijventerreinen.
In 2022 is onder de vlag van Zuid-Limburg deelgenomen aan de nationale vastgoedbeurs Provada. Daarnaast bereidt het Promac-overleg een update van de communicatie en profilering van de regionale economie voor via het bestaande platform 'business in Parkstad'.

Oostflank Brunssum

Op basis van een gezamenlijk ambitiedocument voor de Oostflank Brunssum is in september 2022 door de gemeenteraad van Brunssum en Provinciale Staten besloten tot de strategische verwerving van de Groeve Mourik. Stadsregio Parkstad Limburg neemt voor €400.000 deel in de verwerving van de gronden. Ook de gemeente Heerlen heeft aangegeven, via Ontwikkelmaatschappij Trilandis, deel te willen nemen in de verwerving van de gronden. Een herontwikkeling tot een aantrekkelijke economische vestigingslocatie wordt beoogd, waarmee de kwaliteit van het gebied wordt verbeterd en er tegemoet wordt gekomen aan de grote marktvraag die er vanuit het bedrijfsleven is voor nieuwe grote kavels. En daarmee ook een vliegwiel kan zijn voor de verdere toekomstige ontwikkeling van de gehele Oostflank. De overheden sturen gezamenlijk op een grote toegevoegde waarde van nieuwe economische ontwikkelingen in onder andere werkgelegenheid en duurzaamheid. Door Provincie Limburg, gemeenten Brunssum en Heerlen en Stadsregio Parkstad Limburg wordt samen een ontwikkel- en samenwerkingsstrategie opgesteld.

Dit is Parkstad: toeristische campagne

In 2022 zijn, op verzoek van toeristisch-recreatieve ondernemers, voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke toeristische campagne 'Dit is Parkstad', welke april 2023 zal starten. Het plan is in 2022 door de Bestuurscommissie Economie & Toerisme vastgesteld. De campagne is in 2022 verder voorbereid en zal worden gevoerd door publieke en private partijen samen, waaronder toeristische ondernemers in de regio, Visit Zuid-Limburg, de gemeenten en Stadsregio Parkstad Limburg. Naast een algemene campagne, gericht op de Nederlandse markt, is er ook een campagne specifiek gericht op het Duitse achterland (Noordrijn-Westfalen) in voorbereiding als onderdeel van de Regio Deal Parkstad Limburg. Ook wordt op projectniveau de verbinding gelegd met 'Dit is Parkstad', zoals de communicatie rondom de 'Parkstad-route'.

Monitoring

Vestigingenregister

Door middel van het Vestigingenregister worden de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de regio gemonitord, om daarmee de bedrijven- en werkgelegenheidsdynamiek in Parkstad in kaart te brengen. In het vierde kwartaal van het daarop volgende jaar wordt door

onderzoeksbureau Etil op basis van de data uit het Vestigingenregister een jaarlijks rapport uitgebracht over de ontwikkelingen van dat jaar.

Locatus
Via het jaarlijkse Locatus-abonnement wordt de ontwikkeling van de winkelvoorraad in Parkstad structureel gemonitord. Hierdoor is er sprake van actueel inzicht in de winkelvoorraad (aantal verkooppunten en vierkante meters) en de leegstand (idem), zowel in algemene zin als op het niveau van de individuele SVREZL-winkelclusters. Daarmee vormt Locatus een belangrijke bron voor de monitoring van het SVREZL-beleid en het Uitvoeringsprogramma Retail in Parkstad.

Toeristische bestedingen
Elke 4 jaar wordt, in opdracht van Visit Zuid-Limburg, door ZKA Leisure Consultants de omvang van de toeristische bestedingen in Zuid-Limburg onderzocht. Eind 2022 is, onder leiding van het Public Services Lab van de Smart Services Campus, in samenwerking tussen een afvaardiging van de Limburgse gemeenten, provincie, de 4 Limburgse 'VVV's' (waaronder Visit Zuid-Limburg), Koninklijke Horeca Nederland, Recron, Open Universiteit en Zuyd Hogeschool gestart met een verkenning van de wensen en behoeften ten aanzien van een toeristisch dataportaal voor Limburg.

Instrumentontwikkeling

MKB Innovatieregeling (voucherregeling)
Door de Bestuurscommissie is een MKB Innovatieregeling "Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg" ingesteld, die in 2020 is gestart. Deze regeling is mede gefinancierd door de provincie Limburg. De innovatieregeling heeft tot doel om het sociale en duurzame ondernemerschap van het MKB te versterken. In 2022 zijn er voor de thema's sociaal ondernemerschap en toerisme alliantiebijeenkomsten georganiseerd, als platform voor mogelijke samenwerkingen tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties en als broedplaats voor innovatieve ideeën en projectvoorstellen die een bijdrage kunnen leveren aan de (maatschappelijke en economische) opgaven van Parkstad. Als financiële prikkel kunnen vouchers worden aangevraagd door MKB-ondernemingen. In 2022 zijn 39 voucheraanvragen binnengekomen, waarvan er 30 zijn toegekend voor een totaalbedrag van € 540.000. Negen aanvragen zijn afgewezen. Gedurende 2022 is de regeling via animatievideo's en video's van partijen die gebruik hebben gemaakt van de regeling onder de aandacht gebracht. Eind 2022 resteerde een budget van € 280.650. De regeling loopt nog maximaal t/m mei 2023, danwel stopt eerder indien het budget volledig toegekend is.

Streetwise
De samenwerking met stichting Streetwise Parkstad is door middel van een subsidiebeschikking verlengd tot eind 2023. Het werkgebied van Streetwise betreft in elk geval de winkelclusters in de treden 1 tot en met 5.1 van de SVREZL, met uitzondering van gemeente Voerendaal en inclusief de clusters in de gemeente Beekdaelen. In 2022 heeft Streetwise 135 (potentiële) ondernemers begeleid. Dit heeft ertoe geleid dat 28 nieuwe ondernemers zijn toegevoegd aan de winkelclusters. De 28 nieuwvestigingen hebben geleid tot een invulling van 7.160 m² winkelvloer-oppervlakte, een totale investering van ruim 7,3 miljoen euro (waarvan bancair € 3,7 miljoen gefinancierd) en 128 nieuwe arbeidsplaatsen.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Retail
Het terugdringen van de ongewenste planvoorraad buiten de winkelclusters zoals in de SVREZL is verwoord, betekent in de praktijk het reduceren van de planologisch-juridische mogelijkheden voor detailhandel in de gemeentelijke bestemmingsplannen. Samen met de gemeenten zijn in 2021 en 2022 voorbereidingen getroffen voor een uniform facetbestemmingsplan, met als doel om de overtollige detailhandelsbestemmingen op de bedrijventerreinen te schrappen. Dit plan is in 2022 door de gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Simpelveld en Voerendaal, elk voor het eigen grondgebied, in procedure gebracht als voorontwerpplan. Voor de gemeenten Kerkrade en Landgraaf was dit facetbestemmingsplan niet benodigd, gezien de ongewenste planvoorraad voor detailhandel op bedrijventerreinen hier al niet meer is danwel op andere wijze wordt gereduceerd.

De Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit coördineert deze RO-procedure. Op een later moment, vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt het ontwerp ter inzage gelegd.

Daarnaast is via het netwerk van de Nationale Retail-Agenda een regionale aanpak gestart voor de ‘Stratenaanpak Parkstad Limburg’, dat tot doel heeft om in (voormalige) aanloopstraten de transformatie van leegstaande winkels te stimuleren en te faciliteren (ten minste 6.500m2 wvo leegstaande winkels transformeren). Deze regionale aanpak maakt onderdeel uit van de Regio Deal Parkstad Limburg en is mede gefinancierd door de provincie Limburg. In april 2022 is een transformatiefonds opengesteld om bij te dragen aan de kosten voor de transformatie van leegstaande winkels naar andere functies, en vanaf september 2022 zijn twee transitiecoaches in 5 gebieden/straten in de regio in gesprek met vastgoedeigenaren om de transformatie van leegstaande winkelpanden te stimuleren.

Knopen Lopen

In 2022 zijn voorbereidingen getroffen om een nieuw wandelknooppuntensysteem uit te rollen over Zuid-Limburg, vergelijkbaar met het fietsknooppuntensysteem. Dit knooppuntensysteem sluit aan op de knooppuntensystemen in Midden-Limburg en de Duitse en Belgische grensregio’s. Vanuit de Stadsregio wordt geborgd dat het knooppuntensysteem gemeentegrensoverschrijdend goed op elkaar aansluit, en de toeristisch-recreatieve parels in Parkstad met elkaar verbindt. Een Europese aanbesteding heeft eind 2022 plaats gevonden, waarna eind Q1 2023 de opdrachtnemende partij start. De verwachting is dat Q2 2024 het volledige wandelknooppuntensysteem in Zuid-Limburg is aangelegd.

2.1.4 BC Wonen en herstructurering

Inleiding

De in het Jaarplan benoemde kentering in het beleid van focus op krimp en leegstand in het verleden, naar perspectief en ambitie heeft zich in 2022 in een sneltreinvaart afgetekend in het programma van de Bestuurscommissie en is door de markt opgepikt. Maar ondanks dat de woningprijzen ook in Parkstad stijgen en ook hier bepaalde doelgroepen moeilijker aan een woning kunnen komen en de migratie naar Parkstad toeneemt, is er nog steeds ook veel inzet op herstructurering en transformatie en sturing op de leefbaarheid nodig. Zoals aangekondigd in het Jaarplan, zijn in 2022 de transformatie van kwetsbare woonmilieus aan de ene kant en nieuwbouwambitie aan de andere kant programmatisch steeds meer bij elkaar gekomen. Dit blijkt uit:

- de nieuwe bestuurlijke koers waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen op 3 februari 2022 tevens een plusambitie voor nieuwbouw werd vastgesteld om nog meer mensen van buiten aan te trekken;
- de accenten in de concept Regionale en lokale Woonvisie 2022-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden wordt vastgesteld;
- het feit, dat bij de inzet op de uitvoering van de projecten van de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds, ook veel aandacht uitging naar de verbinding met andere domeinen en de opbouw van gezonde evenwichtige wijken;
- subsidies voor de versnelling van woningbouwprojecten in Kerkrade Centrum en Heerlen Centrum van respectievelijk €7,5 miljoen en €6,1 miljoen;
- subsidie aan Heerlen in het kader van de Woningbouwimpuls en de start van de voorbereidingen voor een regionale aanvraag voor alle regiogemeenten;
- de wonenpropositie in de aanvraag voor de Regio Deal van 15 november 2022;
- de grotere betrokkenheid en inzet van marktpartijen bij de toekomstige integrale (her)ontwikkeling van kansrijke en minder kansrijke locaties;
- het bod van de provincie aan het Rijk van 27 september 2022;
- de prestatieafspraken tussen Rijk en Provincie van 13 oktober 2022, en;
- de inbreng van Parkstad in de concept Woondeal Limburg tussen Rijk, Provincie, regio's, gemeenten en corporaties die op 9 maart 2023 door de minister voor VRO ondertekend wordt.

Speerpunten van Wonen en Herstructurering

In het jaarplan van 2022 heeft de bestuurscommissie een vijftal speerpunten geformuleerd:

1. *Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028*
   Hét speerpunt van 2022 was de ontwikkeling van een nieuwe Woonvisie. Ter vervanging van de Regionale Woonvisie 2017 – 2021 is in 2021 gestart met de eerste voorbereidingen van een nieuwe Woonvisie. Zo is in de eerste helft van 2022 een Regionaal woonbehoefteonderzoek en een eerste voorstel voor koersbepaling voor de nieuwe visie (synopsis) vastgesteld als basis voor politiek-bestuurlijke standpunten. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen en de daaropvolgende coalitieonderhandelingen heeft vaststelling van de synopsis zoals voorgenomen pas daarna in juli 2022 plaatsgevonden. Verder heeft er onderzoek plaatsgevonden naar de veerkracht van de wijken. Vervolgens is met veel betrokkenheid van burgers, corporaties, marktpartijen, provincie en domeinen, de nieuwe woonvisie opgesteld. Vaststelling door de Bestuurscommissie zal zoals voorzien plaatsvinden in februari 2023, waarna besluitvorming in de 7 gemeenteraden plaatsvindt tussen maart en juni 2023. De Woonvisie zal als Woonprogramma worden vastgesteld, zodat het voldoet aan de richtlijnen van de nieuwe Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting en status verkrijgt binnen de Omgevingswet. De Woonvisie vormt verder de basis voor de samenwerking met andere domeinen, de doorvertaling van de programma's van Minister de Jonge en de Woonzorgvisies die de gemeenten moeten opstellen.

2. *Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen (o.a. aanvragen Woningbouwimpuls 4e tranche)*
In 2021 is gestart met de ontwikkeling van een regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw. Het aanvalsplan heeft in 2022 steeds meer vorm en inhoud gekregen. Begin 2022 is een nieuwe bestuurlijke koers vastgesteld, waarbij bovenop de (kwalitatieve) behoefte aan 4500 tot 7500 nieuwe woningen ook een plusambitie voor nieuwbouw is geformuleerd om meer mensen van buiten aan te trekken. Deze nieuwbouwambitie van de Bestuurscommissie is in 2022 stevig naar buiten uitgedragen en meegegeven aan de provincie in haar bod aan het Rijk in het kader van het Programma Woningbouw. Verder is deze ambitie ingebed in de concept Regionale Woonvisie 2022-2028 die in de eerste helft van 2023 door de gemeenteraden wordt vastgesteld. Deze nieuwe koers van Parkstad is ingebracht in de Woondeal met het Rijk, de Provincie en de corporatie, waardoor het nog meer kracht bijgezet kan krijgen en belemmeringen in de nieuwbouw met steun van het Rijk wellicht beter te beslechten zijn. In het kader van de Woondeal is eind 2022 een verdeling van de te bouwen woningen per gemeente afgesproken.

Ook zijn de mogelijkheden van woningbouwsubsidies op Rijksniveau verkend. Zo wordt in de aanvraag voor de Regio Deal van november 2022 niet alleen aandacht gevraagd voor transformatie, maar ook voor nieuwbouw en voor kwesties die de nieuwbouwambitie in de weg staan. De tranche Woningbouwimpuls van september 2022 kwam te vroeg. In het najaar van 2022 zijn wel de voorbereidingen opgestart voor een aanvraag in maart 2023 (5e tranche). Ook is gebruik gemaakt van de regeling voor de versnelling van woningbouwprojecten, waarop in eerste instantie door Kerkrade (€7,5 mio) en in tweede instantie ook door Heerlen (€6,2 mio) met succes een beroep gedaan is.

Daarnaast is onderzocht hoe versnelling van woningbouw kan plaatsvinden. Hieruit zijn aanbevelingen voortgekomen, die vooral binnen de gemeenten tot verbeteringen kunnen leiden, maar waarbij vanuit de bestuurscommissie een soort aanjaagfunctie nodig kan zijn. Verder is ook in 2022 met marktpartijen, corporaties en gemeenten verder onderzoek verricht welke locaties ontwikkelperspectief of -noodzaak kennen, hoe dit programmatisch om te zetten is en hoe zoet met zuur gecombineerd kan worden zodat niet alleen de kansrijke locaties tot ontwikkeling komen, maar ook de meer uitdagende locaties. Verkennende gesprekken tussen regio, marktpartijen, gemeenten en corporaties zijn in mei 2022 onder regie van Parkstad en onder begeleiding van de Rebel Group opgestart. In het najaar van 2022 zijn conceptlijsten met potentiële ontwikkellocaties voorgelegd aan de bestuurders, is deze nieuwbouwpropositie aangedragen bij de provincie en ingebed in de afspraken met het Rijk en is een marsroute uitgestippeld om in 2023 te komen tot concrete business cases (1 zoete en 1 zure business case per gemeente). De samenwerking tussen partijen neemt zienderogen toe en marktpartijen weten ook beter de weg naar en de meerwaarde van Parkstad te vinden.

3. *De aanpak particulier bezit (o.a. aanvragen Volkshuisvestingsfonds 2.0).*
Bij de regionale aanpak van de problemen in de particuliere voorraad is vanuit het rijk via de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds een belangrijke impuls gegeven. Nationaal wordt de noodzaak voor de aanpak geagendeerd en erkend gelet op de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Met ondersteuning van de Rebel Group zijn vanuit Parkstad de voorbereidingen opgestart voor een landelijke conferentie met experts en gerenommeerde partijen uit de vastgoedwereld, de rijksoverheid, NPRZ en de bancaire sector.

Er draait in 2022 een herstructureringsprogramma van ruim 1700 particuliere woningen. Bij een derde van deze woningen wordt ook gestuurd op verduurzaming, die meelift in de aanpak van de bestuurscommissie. De projecten kampen wel allemaal met vragen rond de stijging van de woningmarktprijzen, van de overdrachtsbelasting (wederom) en van de grondstofprijzen, terwijl het merendeel van de projecten vraagt om opschaling van hetgeen er reeds in gang gezet is. Tegelijk vordert de samenwerking met marktpartijen om te participeren in projecten of om nieuwe projecten op te starten en corporaties nemen nu zelf ook veel initiatief om particuliere woningen te herstructureren. In 2022 kon nog niet concreet onderzocht worden of dit alles ook zou kunnen leiden tot een aanvraag voor een nieuwe tranche van het Volkshuisvestingsfonds. BZK heeft namelijk in 2022 besloten het loket voor het Volkshuisvestingsfonds op zijn vroegst pas na medio 2023 open te stellen. Dat is een jaar later dan eerder voorzien in het Jaarplan 2022.

In 2022 heeft het Rijk in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing, bindende prestatieafspraken met corporaties gemaakt over verduurzaming en vernieuwing. Het belang van de aanpak van particulier bezit tussen corporatiewoningen (gespikkeld bezit) neemt hierdoor ook toe, mede door de stijging van de energieprijzen. Het speerpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering wordt hierdoor steeds belangrijker, maar ook meer gemeengoed.

4. *Uitvoering Volkshuisvestingsfonds én de woonprojecten Regio Deal*
   2022 staat te boek als het eindjaar van de eerste Regio Deal en van de uitrol van het Volkshuisvestingsfonds:
   - Concept verantwoordingsprotocol
   - Onderzoek financieringsarrangement richting particulieren

De Bestuurscommissie stuurt met meer dan €60 miljoen aan Rijksmiddelen een programma aan met de grootschalige aanpak van 1.773 particuliere woningen. 95% van de wonenprojecten van de Regio Deal liggen op koers of verlopen zelfs sneller dan voorzien. Bij een enkel Regio Deal project is een vertraging geconstateerd.

Over de inzet van Regio Dealmiddelen als compensatie voor de projecten uit de Eerste en de Tweede Termijn voor de verhoging van de overdrachtsbelasting (van 2% naar 8,4%) die sinds 1 januari 2021 gold, is pas in december 2022 overeenstemming bereikt met de Provincie. Eerdere pogingen om dit via het VHF of via andere regelingen van het Rijk te organiseren, waren op niets uitgelopen. Deze eerste verhoging heeft de Regio Dealprojecten voor een extra financiële opgave van circa €4,2 miljoen gesteld. Bij de Derde Termijnprojecten is de verhoging ingerekend in de onrendabele top en samen gedragen door gemeenten, regio en rijk. Voor de Eerste en Tweede Termijnprojecten is de compensatie vanuit de Regio Deal ad €2.052.000 en uit de Programmatische Aanpak Particulier Bezit (DU Bevolkingsdaling) ad €171.800 in 2022 definitief geworden. In de projecten van het Volkshuisvestingsfonds is al gerekend met 8,4%. Inmiddels heeft het Rijk de Overdrachtsbelasting weer verhoogd, nu van 8,4% naar 10,4%. Dit raakt alle projecten van zowel de Regio Deal als van het Volkshuisvestingsfonds en zullen de komende jaren oplossingen gevonden moeten worden.

Aan de Nuinhof en Vrieheide zijn definitief middelen uit de Regio Deal toegekend, waardoor voor deze twee projecten ook de grondslag werd gelegd voor de opschaling via de inzet van het Volkshuisvestingsfonds en werden hierdoor twee aanvullende projecten uit Beekdaelen verzekerd van de volledig benodigde cofinanciering. Bij het project Rolduckerveld werd in het kader van het Volkshuisvestingsfonds overeenstemming bereikt over de versnelling van het Regio Dealproject met 3,5 jaar en werd een nieuwe SOK vastgesteld.

Voor de 4 Deelplannen van het Volkshuisvestingsfonds van Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf zijn samenwerkingsovereenkomsten gesloten.

Voor projecten van het Volkshuisvestingsfonds waarbij de verduurzaming van eigenaar-bewoners beoogd wordt, heeft 2022 vooral in het teken gestaan van ontwikkeltrajecten, omdat er binnen Parkstad vanuit duurzaamheid geen programma bestaat voor het gecoördineerd en of collectief verduurzamen van particuliere woningen. Vanuit Wonen en Herstructurering wordt in samenwerking met gemeenten en corporaties de hele klantreis voor verduurzaming opgewerkt via productontwikkeling, financial engineering, inzet van experts en communicatietrajecten. Dit terwijl dit eigenlijk a-typisch is voor het programma W&H en dit alles eigenlijk bij duurzaamheid belegd had moeten zijn. Dit leidt tot substantiële vertraging in het opstarten van de projecten, terwijl de aanpak van kwetsbare woningen primair de insteek was en de duurzaamheidsdoelstellingen van het VHF zouden meeliften.

Omdat de Rijksbijdrage van het Volkshuisvestingsfonds een Specifieke Uitkering (SPUK) betreft, is de Stadsregio Parkstad Limburg verantwoordelijk voor de verantwoording via de SISA-methodiek. In 2022 is veel energie gaan zitten in voorbereidingswerkzaamheden voor een werkbaar verantwoordingsprotocol zowel voor Parkstad als voor de uitvoerende partijen (gemeenten/particulieren en corporaties). Het afgeven van beschikkingen aan de 13 projecten is in 2022 aangehouden, vanwege de mogelijke impact van het verantwoordingsprotocol. Dit heeft niet geleid tot vertraging in de uitvoering, maar moet wel zo spoedig mogelijk worden ingericht.

In 2023 moet dit worden ingericht, de jaren daarop gaat de energie zitten in de verantwoording van resultaten en uitputting van de middelen door de gemeenten, door de corporaties en van Parkstad zelf.

Op grond van de ervaringen in de Regio Deal projecten en de projecten van het VHF (organisatorisch, kennis, kunde, regelingen en middelen) is in 2022 ook een belangrijk begin gemaakt met onderzoek naar de samenwerking tussen partijen (gemeente, corporaties, marktpartijen en Parkstad). Zo zijn de geesten in 2022 rijp gemaakt voor structuren die de slagkracht op gebiedsniveau, de reikwijdte van ingrepen en de fiscale omstandigheden kunnen verbeteren. De Bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met het verkennen van het vehicle van de wijkontwikkelingsmaatschappij (WOM) via twee pilots (in Heerlen en Kerkrade), zodat het op “kleine schaal” (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek, eerste verkennende gesprekken met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de bestuurlijke afstemming voor beide gebieden in het voorjaar van 2023 en is ook bij Beekdaelen in het kader van het project Nuinhofwijk de behoefte aan informatie over de WOM ontstaan.

5. *Innovatie in de woningmarkt en marketing*
   Innovatie en sturing op de woningmarkt is door het Rijksprogramma, maar vooral door het traject van de nieuwe Regionale Woonvisie, in 2022 echt op de kaart gezet. Verschillende doelgroepen vragen om verschillende oplossingen en de nieuwbouwambitie van de bestuurders is groot. Het aanbod moet steeds flexibeler en sneller bereikbaar en betaalbaar zijn. In 2022 heeft de Bestuurscommissie onderzoek laten verrichten naar knelpunten in de doorstroming in de woningmarkt en ook in het kader van verdiepingsonderzoek naar middenhuur zijn concrete oplossingsrichtingen naar boven gekomen, die in 2022 ook programmatisch doorvertaald zijn. Zo heeft de bestuurscommissie de ambitie voor nieuwbouw opgeschroefd en daarbinnen de minimale ambitie voor 375 flexwoningen benoemd. In 2022 is de regio gestart met afstemming met het Rijk, en is het draagvlak ná de visiedag van 21 oktober 2022 sterk toegenomen. Inmiddels wordt door gemeenten en of corporaties over een aantal locaties al nader onderzoek verricht.

Innovatie vindt ook plaats in de vorm van samenwerking met marktpartijen en woningcorporaties zoals een wijkontwikkelingsmaatschappij. En we zijn in 2022 veel naar buiten getreden met communicatie. Zo heeft de aanpak van de bestuurscommissie veel publiciteit en bereik gehad via social media (“de Week van Wonen”), heeft de Woonvisie veel stakeholders gemobiliseerd in het meedenken over de sturing op de woningmarkt, heeft de ophanden zijnde Woondeal met het Rijk geleid tot veel exposure van de nieuwbouwambitie van Parkstad en zijn de projecten in het kader van de Regio Deal, het Volkshuisvestingsfonds, de Woningbouwimpuls, de Versnelling van de Woningbouw ook duidelijk opgemerkt. In 2022 heeft met Aken een eerste voorzichtige afstemming over de woningmarkt plaatsgevonden.

Platform

Voor de uitvoering van het regionaal beleid is de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering mede afhankelijk van andere overheden, woningcorporaties, marktpartijen en andere stakeholders. Daarom is het belangrijk om op regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau tussen overheden en marktpartijen coalities te smeden, om ervoor te zorgen dat beleid kan worden uitgevoerd. Dat heeft in 2022 tot veel resultaat en tot nog meer draagvlak voor onze aanpak geleid. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd en initiatieven ontplooid. Hieronder een indicatie:

- Werkbezoeken van uiteenlopende programma’s van BZK.
- Intensivering van de samenwerking met het Ministerie van J&V.
- De voorbereiding van een landelijke sessie Rondetafel met experts uit markt en overheid inzake de aanpak van kwetsbare particuliere gebieden.
- Raadsinformatiebijeenkomst 12 september inzake Programma Woningbouw van Ministerie voor VRO en traject Regionale Woonvisie.

- Afstemming in het kader van de Woonvisie met alle domeinen van de gemeenten en met stakeholders (corporaties, zorgpartijen, marktpartijen, provincie, Ministerie van BZK).
- Ondersteuning van het Koploperstraject Parkstad waarvan Heerlen bestuurlijk en ambtelijk trekker is over de huisvesting van bijzondere doelgroepen via pilotproject VNG met gemeenten (domeinen wonen en sociaal) en afstemming met corporaties.
- Bestuurlijke afhandeling onderzoek sturingsmogelijkheden woonruimteverdeling.
- Ontwikkeling van financiële arrangementen in het kader van verduurzamingsactiviteiten VHF.
- Samenwerking met SVn.
- Verkenning inzet Woonwijzerwinkel bij VHF.
- Aanjagen van gebiedsgerichte aanpak bij gemeenten.
- Mini-conferentie East meets West, waarbij de herstructureringsopgaven en aanpak van de Westelijke Mijnstreek en die van Parkstad naast elkaar gezet werd.
- Huisvesting Oekraïners ROW.
- Diverse bestuurlijke visiedagen voor onder meer wethouders en ambtenaren wonen, bestuurders en medewerkers van corporaties, het ROH en marktpartijen.
- Gezamenlijke (digitale) werkdagen en werkgroepen met gemeenten, corporaties en het ROH die maandelijks plaatsvinden in het kader van de Regionale Prestatieafspraken, van Rijksregelingen en van de ophanden zijnde Woondeal.
- Zitting in het bestuurlijk overleg van het ROW: afstemming van de speerpunten en ontwikkelingen als de nieuwe Woonvisie binnen Parkstad.
- Het inwinnen van juridisch advies over de impact van de Omgevingswet en het uitbrengen van een reactie op de Verzamelwet Omgevingswet 20xx, mede namens Zuid Limburg.
- Initiatief en aanjaagfunctie pilotproject Wonen en Zorg Amstenrade met RvO en Ondersteuningsteam Wonen en Zorg.
- Op verzoek van corporaties de coördinatie van een traject inzake koersbepaling herstructurering mijnkoloniën.
- Sessie versnelling nieuwbouw met gemeentelijk vergunningverleners binnen Parkstad.
- Overleg met commerciële marktpartijen, corporaties en het ministerie van BZK in een laboratoriumachtige setting over de herstructurering- en nieuwbouwopgave van Parkstad, en hun mogelijke participatie hierin.
- De voorbereiding van bestuurlijke en ambtelijke sessies voor de verkenning van de Wijkontwikkelingsmaatschappij.
- Inzet ontwerpend onderzoek t.b.v. Masterplan Bleijerheide.
- Daarnaast zijn verschillende bijeenkomsten op Zuid-Limburgs niveau georganiseerd vanuit het BO Wonen Zuid-Limburg en het overleg van de voorzitters van de drie subregio's.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (2016) en bouwen naar behoefte (2021)
De in 2016 vastgestelde Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg is nog steeds vigerend. Hierop zijn in de loop van de jaren wel enkele nuances aangebracht. Eind 2020, begin 2021 heeft de meest recente en verstrekkende wijziging plaatsgevonden met de beleidsregel 'Ruim baan voor goede woningbouwplannen'. De evaluatie van de Structuurvisie in 2020 bevat nog aanbevelingen waarvan in 2022 bezien is of en zo ja hoe die moeten worden opgepakt. Er is een Jaarplan Wonen Zuid Limburg opgesteld waarin deze punten onder meer zijn ondergebracht. Daarnaast is in 2022 juridisch advies ingewonnen en zijn de gevolgen van de Omgevingswet voor wonen en dan specifiek voor de SVWZL in beeld gebracht. Op grond daarvan is door Parkstad mede namens de twee andere subregio's in ZL een reactie op de consultatieversie van de Verzamelwet Omgevingswet 20xx uitgebracht om de huidige "positie" en werking van de vigerende Structuurvisie Wonen Zuid Limburg te kunnen borgen. De provinciale verordening is weer geactualiseerd. De Bestuursafspraken zijn door de provincie beëindigd.

Regionale Woonvisie
In september 2021 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven om een nieuwe regionale woonvisie voor te bereiden door het opleveren van een aantal bouwstenen (behoefteonderzoek en synopsis). Stec Groep heeft een regionaal woonbehoefteonderzoek uitgevoerd.
In 2022 hebben verdiepingsonderzoeken van het Woonbehoefteonderzoek voor Heerlen Centrum, Kerkrade Centrum en Heerlen Noord plaatsgevonden. Daarnaast heeft er intensief afstemming plaatsgevonden met alle stakeholders (keyplayers maar ook stakeholders die wat verder van het thema volkshuisvesting afstaan). Bureau Circusvis is gestart met de voorbereidingen van een koersdocument ('synopsis', inhoudsopgave en koersbepalende vraagstukken). De synopsis is voor de verkiezingen opgeleverd, maar bewust pas na de verkiezingen door de nieuwe Bestuurscommissie vastgesteld. Verder is samen met de 9 corporaties en de 7 gemeenten verkend hoe om te gaan met de volkshuisvestelijke en andere vraagstukken rond aandachtsgroepen. Aanvullend heeft Circusvis opdracht gekregen voor een onderzoek naar de Veerkracht van de wijken en heeft ze een Contourennotitie opgesteld. Daarin zijn ook de raakvlakken met andere beleidsterreinen benoemd en demarcatielijnen getrokken. Deze contourennotitie is in december vastgesteld door de bestuurscommissie en op grond waarvan het concept van de Regionale Woonvisie verder is uitgewerkt. Daarnaast zijn voor de gemeenten in december alle lokale onderdelen van de Woonvisie in concept opgesteld. De concept Regionale Woonvisie wordt begin februari 2023 voorgelegd aan alle stakeholders en er kan dan ook al in de geest van deze conceptversie gehandeld worden en dus als uitgangspunt voor de lokale en de regionale prestatieafspraken dienen. De Regionale Prestatieafspraken van Parkstad 2019-2024 zijn gesloten tussen de Stadsregio, de gemeenten, de 9 corporaties verenigd in het ROW en huurdersbelangenorganisaties die verenigd zijn in het ROH. De Regionale Prestatieafspraken worden jaarlijks geüpdatet en vastgesteld. Zo is dat ook gebeurd op 21 oktober 2022. De woonvisie heeft eerste aanknopingspunten opgeleverd voor de voorbereidingen van de woonzorgvisies die gemeenten moeten opstellen. De Woonvisie wordt in de eerste helft van 2023 als Woonprogramma vastgesteld, zodat het voldoet aan de eisen van de Omgevingswet.

Regionale programmering

Regionale Woningmarktprogrammering
De bovenstaande kaders zijn van invloed op de programmering van de regio en de sturing op de balans in de woningmarkt. De Regionale Woningmarktprogrammering gaat specifiek over de programmering van nieuwbouw en staat in het teken van de juiste woning voor de juiste doelgroep op de juiste plek maar entameert ook steeds meer gesprekken over maatregelen om plannen te versnellen. De programmering is in 2019 geactualiseerd en wordt jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Dit heeft grootschalig plaatsgevonden in 2022 om goed aan te sluiten bij de uitgangspunten van het Woonbehoefteonderzoek en de plusambities waartoe de Bestuurscommissie op grond daarvan heeft besloten. In 2022 is verder advies (Snel en proactief programmeren) uitgebracht door de Stec Groep n.a.v. de aanbevelingen uit het Woonbehoefteonderzoek. Dit advies sluit goed aan bij de doelstellingen van de Woondeal. De Regionale Programmering is in het kader van de Woondeal tegen het licht van de eisen van het Rijk gehouden (2/3 van de nieuwbouw moet betaalbaar zijn en de woningmarkt moet voor 30% uit sociale huur bestaan). Parkstad voldoet als enige regio binnen Limburg aan deze richtlijn. Inmiddels ligt het Wetsvoorstel Versterking Regie Volkshuisvesting ter consultatie voor. De eisen worden hierin ook wettelijk geregeld. De samenstelling van de programmering van Parkstad zal de komende 10 jaar binnen de reikwijdte van de Woondeal gemonitord en indien nodig bijgestuurd worden naar kwaliteit, naar kwantiteit en naar realisatie.

Regionale Prestatieafspraken en regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid
In maart 2019 heeft het ROW een propositie met 30 projecten gedaan voor de Regio Deal. De bestuurscommissie heeft in afstemming met het ROW besloten deze projectenlijst vast te leggen in een regionale meerjarenprogrammering. Deze is in oktober 2019 vastgesteld als onderdeel van de Regionale Prestatieafspraken en in 2021 geactualiseerd met onder meer projecten uit het Volkshuisvestingsfonds. Elk jaar worden de Regionale Prestatieafspraken met het ROW, het ROH en de Bestuurscommissie geactualiseerd vastgesteld. Zo ook op 21 oktober 2022. In 2022 hebben de corporaties als nieuw thema de herstructureringsopgave mijnkoloniën geagendeerd. Dit thema wordt nu uitgewerkt en is in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal opgenomen. Het Rijk is Nationale Prestatieafspraken met corporaties overeengekomen in ruil voor de afschaffing van de verhuurderheffing. De impact van deze afspraken over nieuwbouw en verduurzaming van corporatiewoningen is in 2022 nog niet concreet gemaakt maar wel op hoofdlijnen meegenomen in

de concept Woondeal die in maart 2023 gesloten wordt tussen het Ministerie voor VRO, de Provincie, de regio's, de gemeenten en de corporaties in Limburg. Ondertussen zijn in de loop van 2022 alle 6 programma's uit de nieuwe Nationale Woon- en Bouwagenda beschikbaar gekomen en is een voorzichtig begin gemaakt met de verkenning wat dat concreet betekent voor de regio in brede zin van het woord en meer specifiek voor de nieuwe Regionale Woonvisie en de Regionale Prestatieafspraken. Huisvestingsvraagstukken die als gevolg van de oorlog in Oekraïne sinds begin 2022 sterk op de agenda zijn opgekomen, wedijveren - tevens als gevolg van de oorlog - met vraagstukken rond betaalbaarheid en energievraagstukken.

Regionale programmatische aanpak particulier bezit
In 2015 is de bestuursopdracht gegeven om een regionale programmatische aanpak te ontwikkelen voor de aanpak van slecht Particulier Bezit. Van 2015 tot 2017 zijn diverse ingrepen onderzocht om de problemen in de particuliere sector aan te pakken. In 2017-2018 is dit vertaald in de uitvoering van pilots. Begin 2019 is de aanpak van de slechte particuliere voorraad door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering als speerpunt voor de Regio Deal vastgesteld. Binnen de eerste Regio Deal was afgesproken om in totaal 1.600 particuliere woningen aan te pakken. Hiervoor was sinds 2020 een Rijksbijdrage van €20 mio beschikbaar. De kwantitatieve doelstelling bleek echter niet haalbaar doordat het beschikbare budget voor het programma wonen en leefbaarheid in 2020 naar beneden was bijgesteld, door de forse prijsstijgingen in de woningmarkt en door de verhoging van de overdrachtsbelasting (van 2% naar 8,4%). In 2021 zijn de laatste projecten voor de Regio Deal geselecteerd. Alle projecten met uitzondering van 1 zijn in uitvoering. Die ene wacht nog op de bijdrage van de Provincie Limburg. Woonpunt heeft in 2022 bezwaar ingediend tegen een afwijzing van de subsidieaanvraag. Verder is in december 2022 bestuurlijk overeenstemming bereikt met de Provincie over de inzet van Regio Deal middelen ter compensatie van de verhoging van de overdrachtsbelasting van 2% naar 8,4%. De impact van de verhoging van 8,4% naar 10,4% per januari 2023 is daarmee nog niet opgelost.

Naast de middelen uit de Regio Deal heeft de bestuurscommissie ook de beschikking over middelen uit de DU Bevolkingsdaling, waaruit ze bijdragen aan projecten betaalt voor het afdekken van ORT's bij de aanpak van particuliere woningen.

Verder heeft Parkstad in 2021 €36,8 mio subsidie uit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen voor de aanpak van particuliere woningen in Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf. De gemeente Heerlen heeft ook een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds ontvangen voor de aanpak van particuliere woningen in Heerlen Noord.

2022 stond sterk in het teken van de voorbereidingen en slechts bij enkele projecten werd al toegekomen aan ingrepen aan woningen. Dat was ook nog niet overal voorzien. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft een formele rol als subsidieontvanger (van BZK) en subsidieverstrekker (aan de projecten). Om de governance goed vorm te geven zijn in 2022 vier samenwerkingsovereenkomsten tussen Parkstad, gemeenten en corporaties voor de vier Deelplannen Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf gesloten. Het was voorzien, dat in 2022 ook al beschikkingen zouden worden afgegeven. Dit is niet haalbaar gebleken door onderzoek dat nog verricht moest worden naar de SISA verantwoordingsystematiek. In de tussentijd zijn wel al enkele projecten van start gegaan en waren andere projecten in 2022 nog druk met inrichten (funding voor leningen aan particulieren, een loketfunctie voor aanvragen van subsidies en leningen voor particulieren of bijvoorbeeld het organiseren van coaches om particulieren te begeleiden en te ontzorgen). In het nieuwe Regeerakkoord is in 2022 nieuw budget (€600 miljoen) voor het Volkshuisvestingsfonds opgenomen. Het was voorzien dat dit loket nog in 2022 geopend zou worden. Dit is verschoven naar tweede helft 2023. Er hebben derhalve geen voorbereidingen voor een aanvraag plaatsgevonden.

In totaal was in 2022 de aanpak van 1.773 particuliere woningen geprogrammeerd. De projecten uit de Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds hebben in 2022 laten zien, dat er behoefte is aan opschaling. De beschikbare middelen vormen de begrenzende factor. Niet de ambitie om kwetsbaar particulier bezit aan te pakken. Sinds 2022 wordt nota bene gewerkt aan een gecombineerde aanpak door corporaties en marktpartijen om tot meer gemêleerde wijken te komen. Sinds het vaststellen van de Nationale Prestatieafspraken tussen Rijk en Corporaties in 2022 hebben

corporaties nog meer dan voorheen oog gekregen voor de noodzaak van de aanpak van kwetsbaar particulier bezit dat vaak tussen corporatiewoningen ligt. Inponden wordt weer interessant, nadat dat minder was na de prijsstijgingen van 2021 en 2022. In 2022 zijn we gestart met de verkenning van gebiedsontwikkelingen met herstructurering van zowel particuliere woningen als van corporatiebezit als met nieuwbouw door marktpartijen;

De huursector kan op die manier in stand gehouden worden, de kwetsbare particuliere voorraad wordt verkleind en door menging met duurdere koopwoningen wordt de scheefgroei rechtgetrokken en veerkracht versterkt. Dat vraagt om de ontwikkeling van nieuwe businessmodellen gericht op transformatie, renovatie en/of de vernieuwing van de woningvoorraad in zowel de huur- als in de koopsector. In alle 7 gemeenten is een groslijst met potentiële ontwikkellocaties opgesteld die in 2023 op haalbaarheid onderzocht worden.

Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte, om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én door koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie, besteedbaar inkomen, veiligheid, onderwijs en zorg in kwetsbare wijken. In 2020 is in het kader van de Regio Deal met de woningcorporaties en gemeenten afgesproken om te starten met de inzet van de VoorzieningenWijzer. In 2021 is er vanwege corona enigszins vertraagd gestart met de implementatie en inzet van de VoorzieningenWijzer. Scholing en afstemming van de licenties per gemeente namen namelijk meer tijd in beslag dan eerst voorzien. De vertraging zat hem vooral in de checks door de privacy-officers en gesprekken over de risico's die zij zagen. Als resultaat daarvan zijn de licentieovereenkomsten voor gemeenten aangepast. Dat heeft erin geresulteerd dat de daadwerkelijke adviesgesprekken pas later van start zijn gegaan. Daardoor lagen de startmomenten ver uiteen. In 2022 zijn 319 adviesgesprekken gevoerd waarbij het gemiddelde gerealiseerde voordeel per gezin € 720,- bedroeg tegen €600,- in 2021. Daarmee is alleen al in 2022 voor ruim €230.000,- extra terecht gekomen bij kwetsbare huishoudens die hiervoor eerder ook al in aanmerking kwamen, maar dit onbenut lieten. Dit is nog exclusief energietoeslag. Vanuit De VoorzieningenWijzer is in het kader van energie armoede ook geadviseerd in het benutten van de energietoeslag en verwezen en geholpen naar de aanvraagstraat in de betreffende gemeente. Van de deelnemers van De VoorzieningenWijzer die landelijk in aanmerking kwamen voor de energietoeslag had 37% dit nog niet benut. Conform afspraken met de Provincie worden de ervaringen binnen Parkstad met de rest van Limburg gedeeld. De VoorzieningenWijzer wordt inmiddels in 16 gemeenten in Limburg ingezet.

Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg
Voor de uitrol van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg is in 2017 met alle Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk een Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg opgesteld. Dit actieprogramma is in 2021 vernieuwd op grond van de evaluatie van de SVWZL en de koerswijziging die dientengevolge in 2020 heeft plaatsgevonden, maar is nooit bestuurlijk vastgesteld. Eind 2021 is een meerjarenplan opgesteld, maar ook dat is in 2022 niet vastgesteld door het BO Wonen Zuid Limburg. De Woondeal had hogere prioriteit en zal van invloed zijn op het plan.

Monitoring

Woonmonitor
In 2022 is wederom opdracht verstrekt aan E'til voor de Woonmonitorrapportage (2021).

Woonatlas
Sinds 2021 beschikt Parkstad over een gezamenlijk monitorings- en sturingssysteem met corporaties (Woonatlas), met onder meer leegstand, zorg en sociale kernvoorraad. Dit om beter en sneller te kunnen bijsturen op beleid en op uitvoering.

Wijkenaanpak
In 2021 heeft eindafrekening van de laatste projecten uit de Wijkenaanpak plaatsgevonden. Het was

voorzien om hierover collectief en breed in 2022 te communiceren. Vanuit de gemeenten was in 2022 echter geen behoefte meer aan een dergelijk initiatief.

Onderzoek meekoppelkansen
Op basis van de ervaringen uit de Regio Deal blijkt dat de aanpak van de kwetsbare particuliere woningvoorraad een katalysator is voor méér investeringen in de sociaal-fysieke leefbaarheid: in de herontwikkeling van openbare ruimte om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten te verbeteren én koppelkansen te realiseren op het gebied van duurzaamheid, gezondheid en klimaatadaptatie. Professionele partijen komen 'achter de voordeur', er ontstaat meer aandacht voor veiligheid en betrokkenheid van maatschappelijke partners zoals basisscholen en huisartsen in kwetsbare wijken. De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering verkent actief inhoudelijke (mee)koppelkansen (in de fysieke omgeving en in het sociale domein), voor zover de Bestuurscommissie daar zelf ook een rol in heeft. Hierbij is ook de relatie en samenwerking met het rijk relevant. Zo is bijvoorbeeld de relatie met het Ministerie J&V in 2022 intensiever geworden, waardoor zij nu betrokken zijn bij het project Bleijerheidestraat/Pannesheidestraat.

Wederzijdse informatie-uitwisseling met woningcorporaties/ROW
De samenwerking tussen de Bestuurscommissie en het Regionaal Overleg Woningcorporaties Parkstad is essentieel in het oplossen van hardnekkige knelpunten. Vanwege de maatschappelijke rol van de corporaties en de impact van beleidskeuzen (Rijk, provinciaal, regionaal en lokaal) binnen wonen op de leefbaarheid in de wijken, nemen de vraagstukken die samen worden aangepakt, hand over hand toe. Dat is in 2022 nog verder toegenomen door de programma's die in 2022 onder Minister de Jonge zijn uitgerold, door de Nationale Prestatieafspraken Corporaties die het rijk met de corporaties (Aedes) en VNG gesloten heeft, de aanstaande Woondeal tussen Rijk, provincie, regio's, gemeenten en corporaties, en de aanstaande nieuwe Regionale Woonvisie 2022-2028, de diverse rijksregelingen waarvan we in de regio gebruik maken en de toenemende huisvestingsvraagstukken van reguliere en meer kwetsbare doelgroepen.

Instrumentontwikkeling

WOM

Al in 2019 is voorzichtig een begin gemaakt met het verkennen van een mogelijke WOM, een wijkontwikkelingsmaatschappij. Daarvoor is een bezoek gebracht aan de WOM Den Haag Zuid-West en is een eerste verkennend advies opgehaald bij Stec Groep. In 2020 heeft de Rebel Groep in opdracht van de Bestuurscommissie een uitvoeriger advies uitgebracht. De resultaten hiervan zijn in de vergadering van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van 15 juli 2021 gepresenteerd. De Bestuurscommissie bepaalde, dat de haalbaarheid van een WOM getest moest worden. Hiervoor is met ondersteuning van Rebel Groep een eerste aanzet gemaakt in samenwerking met een aantal marktpartijen. BZK was hierbij betrokken. In 2021 is de verkenning opgeleverd en heeft de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering de opdracht gegeven dit aan de hand van een beperkt aantal business cases te gaan uitwerken en in de praktijk te testen. De Bestuurscommissie heeft in 2021 ingestemd met een pilot in Heerlen en eentje in Kerkrade, zodat het op "kleine schaal" (niet Parkstadbreed) kan worden uitgetest. In opdracht van de bestuurscommissie is de Rebel Group in 2022 gestart met vooronderzoek, eerste verkennende gesprekken met gemeenten en corporaties en een eerste pre-advies voor een pilotgebied in Heerlen-Noord en in Kerkrade Oost. Verder zijn in 2022 de voorbereidingen getroffen voor de bestuurlijke afstemming voor beide gebieden in het voorjaar van 2023 en is ook bij Beekdaelen in het kader van het project Nuinhofwijk de behoefte aan informatie over de WOM ontstaan.

Commerciële herstructurering

In de Regio Deal is afgesproken dat het Ministerie van BZK en Stadsregio Parkstad Limburg onderzoek doen naar de mogelijke bijdrage van marktpartijen aan de herstructureringsopgave in Parkstad. In 2021 is de Rebel Groep gestart met een onderzoek. In 2022 is verder onderzoek verricht en is geconstateerd dat de huidige aanpak met corporaties verbreed kan worden met commerciële ontwikkelaars en beleggers. Het Rijksvastgoedbedrijf is vooralsnog geen optie

gebleken. De resultaten van dit traject staan verwoord onder het speerpunt Regionaal aanvalsplan voor nieuwe woningbouw.

Inpondmakelaar

Het was de bedoeling om het project in 2022 op te schalen. In 2021 hebben alle gemeenteraden een Verordening vastgesteld. Via de Regio Deal kwam in totaal €750.000,- beschikbaar voor het verstrekken van leningen voor het doen aankopen en renoveren van woningen. De uitvoering van de Regeling werd bij SVn belegd. En het pilotproject uit 2016 is in 2022 geëvalueerd en zeer positief beoordeeld. Door de sterke vraag naar woningen (ook in Parkstad) en de gestegen woningmarktprijzen in 2021 en in 2022, was het direct na de besluitvorming in de gemeenteraden, in de eerste helft van 2022 niet meer het geschikte klimaat om aankopen te doen, aangezien de woningprijzen de woningwaarden zwaar overschreden en de aankoop en verkoop aan corporaties na renovatie daardoor niet meer uitvoerbaar was. Inmiddels is het tij in de tweede helft van 2022 gekeerd, nemen de prijzen weer af en neemt het belang van inponden voor corporaties toe door de nationale prestatieafspraken tussen de corporaties en het Rijk. De inzet is derhalve sinds de tweede helft van 2022 weer geïntensiveerd.

Financieringsinstrument particuliere eigenaren

De businesscase modellen voor aanpak particulier bezit (hoogbouw, commerciële herstructurering, inponden, woningverbetering) zijn de basis voor diverse projecten in Regio Deal en het Volkshuisvestingsfonds. Op 30 september 2021 is de verordening Stimuleringsregeling Parkstad Limburg (inpondmakelaar) vastgesteld en via de colleges van B&W doorgeleid naar de gemeenteraden. In 2021 is deze verordening door vijf gemeenteraden vastgesteld en bij 1 gemeente in procedure gebracht. In 2022 heeft ook de laatste gemeente de verordening vastgesteld. In 2021 is door een stagiair tevens een advies over ‘Kluswoningen’ opgeleverd. In het kader van het Volkshuisvestingsfonds is afgesproken dat een financieringsarrangement wordt ontwikkeld om een subsidie én laagrentende lening aan particuliere eigenaren te kunnen verstrekken.

In 2022 is verkend of er één totaal financieringsarrangement kan worden uitgewerkt, waardoor de subsidie van het Volkshuisvestingsfonds kan worden verstrekt én de particuliere eigenaar ook een laagrentende lening kan afsluiten t.b.v. de verduurzaming van de eigen woning. Hierbij werd ingezet op zowel het aantrekken van funding, als op het inrichten van een aanvraagloket. De provincie heeft niet thuis gegeven voor het leveren van funding uit de Duurzaam Thuis Lening, waardoor de eigen inleg door de particulier niet via een lening anders georganiseerd moet worden (hetzij via aanvullende subsidies, hetzij via funding vanuit gemeenten). SVn heeft eind 2022 vrijstelling voor het verlenen van betaalde dienstverlening verkregen van DNB voor het verstrekken van subsidies aan particulieren (tot een max van €36 mio per jaar voor heel Nederland). Dit is een mijlpaal in de één loketgedachte die we nastreven. SVn kan namelijk ook al leningen verstrekken namens gemeenten en andere instanties, voor zover die partijen de funding regelen. Op dit onderdeel is nu geen belemmering meer om in 2023 een verordening te laten vaststellen door de gemeenten voor het verstrekken van de VHF-subsidie aan particulieren. Gemeenten zullen echter eerst nog moeten beslissen of ze zelf funding gaan regelen voor de leningen voor de eigen bijdragen, welke maatregelen in aanmerking komen voor de subsidie en hoe ze de resultaatverplichtingen willen opleggen aan de particulieren.

Renovatiemakelaar

In 2022 is onderzocht of het instrument ‘Renovatiemakelaar’ een doorstart kon krijgen, als flankerend instrument voor de projecten van het Volkshuisvestingsfonds en het project de Baan in Bocholtz. Het ging hierbij om het ontzorgen van de particulier bij de voorbereidingen op een inhoudelijke afweging over ingrepen als ook over de uiteindelijke financieringsaanvraag. Het Kadaster heeft aangegeven hierin geen rol meer te kunnen vervullen.

Middenhuur

Binnen de kaders van de Regionale Prestatieafspraken is in 2021 door een werkgroep onderzoek verricht naar de behoefte aan middenhuur. In 2022 stond dit onderwerp ook landelijk meer op de agenda en werd verkend hoe middenhuur kan worden gerealiseerd. Corporaties toonden in 2022 meer interesse dan voorheen. Voor marktpartijen lijkt dit segment nog moeilijk te realiseren.

Aanpak en versnelling van de (slechte) planvoorraad

- Het terugdringen van slechte plancapaciteit blijft een aandachtspunt. De inzet van de provincie op dit dossier werd de laatste jaren echter sterk geminimaliseerd, waardoor niet de gewenste schaal van afbouw van slechte capaciteit bereikt werd. Inmiddels werd in 2022 in het kader van de aanstaande Woondeal duidelijk wat het aandeel sociale huur in de bestaande voorraad moet worden en het aandeel betaalbare woningen in nieuwbouwprogrammering. Voor de jaarschijven 2025 en later zal onder regie van de provincie door de gemeenten meer gestuurd moeten worden op het bereiken van deze verhoudingen die eind 2022 ook in het Wetsvoorstel Regie Volkshuisvesting zijn opgenomen. Het zal dus vooral op lokaal niveau van de grond moeten komen door slechte plannen om te vormen tot geschikte plannen.
- In 2022 is nog geen werk gemaakt van de versnelling van prioritaire woningbouwprojecten door capaciteit en gemeentelijke inzet op nieuwe projecten te concentreren én op een selectie van prioritaire projecten binnen de bestaande programmering (100-dagen plan). Dit wordt mogelijk alsnog in 2023 opgepakt in het licht van de aanstaande Woondeal.

Adaptief programmeren

Stec Groep heeft in 2022 een advies Snel en proactief programmeren uitgebracht om sneller en meer ruimte te creëren voor nieuwe woningbouw op korte termijn ('praktijkbehoefte'), maar ook met oog voor (gevolgen voor) de transformatieopgaven op de lange termijnstrategie.

Communicatie

In 2022 stond Parkstad als woonregio centraal. In 2021 zijn er politiek bestuurlijk een aantal kantelingen in opvattingen geweest met als gevolg een andere benadering van oude en nieuwe opgaven en kansen. In de overtuiging, dat het oude krimpverhaal zou blijven leven als niet stevig zou worden ingezet op het uitventen van het nieuwe verhaal, heeft Parkstad social media ingezet en heeft een ander beeld neergezet: dat van een aantrekkende woningmarkt en de actieve overheidsinzet daarbij. De dialoog rond de aanstaande Woondeal heeft er ook toe bijgedragen dat de buitenwereld nu ook kennis heeft van de nieuwbouwambitie van Parkstad.

Ontwikkeling van gemeentelijk instrumentenkoffer voor de aanpak van de woningmarkt

Er heeft in 2022 nog geen onderzoek plaatsgevonden naar de mogelijkheden van de Wet Opkoopbescherming. Heerlen en Kerkrade zijn voornemens om het Kadaster een opdracht te geven voor nadere studie. Het voorstel is deze onderzoeken samen met inzichten vanuit de verschillende gemeenten te bundelen, zodat een instrumentenkoffer ontstaat, waar elke gemeente optioneel gebruik van kan maken. Daarbij ook gebruik makend van inzichten elders in Zuid Limburg. Zover is het in 2022 nog niet gekomen.

Onderzoek naar nieuwe concepten voor starters en doelgroepen*:*

In de Regio Deal is afgesproken dat het thema 'flexwonen' zou worden onderzocht. Daarbij is gebruik gemaakt van het traject van de verdichtingsonderzoeken van het Atelier Rijksbouwmeester. In 2021 zijn de resultaten van de verdichtingsonderzoeken in een door Stadsregio Parkstad Limburg, Rijkdienst voor Ondernemend Nederland, Atelier Rijksbouwmeester en het ministerie van BZK georganiseerd webinar gepresenteerd. In 2021 is het besluit genomen nader onderzoek te verrichten naar de mogelijke inzet van flexwonen bij problemen in de doorstroming in de woningmarkt. Dit onderzoek werd in 2022 door een stagiair verricht.

In de wooncarrière kunnen meerdere schakelpunten onderscheiden worden met eigen problemen in de doorstroming (tekorten, overschotten, scheefwonen, etc), waarvoor oplossingen gevonden moeten worden. Flexwoningen was een van de oplossingen waarin gedacht werd, maar ook tijdelijke woningbouw en kluswoningen. Reeds eerder werd in 2021 onderzoek verricht naar kluswoningen, maar is hier verder geen invulling aan gegeven anders dan dat het in een van de Regio Deal projecten als mogelijke interventie benoemd is. Het onderzoek uit 2022 naar flexwoningen heeft geleid tot nader onderzoek met gemeenten en corporaties van locaties en in de concept Woondeal die in maart ondertekend wordt. Daarin is de minimale ambitie voor 375 flexwoningen opgetekend. In het kader van circulaire bouw is verder in 2022 door het programma duurzaamheid een eerste gedachtegang voor een strategie circulair wonen opgesteld. Die zal in de loop van 2023 voorliggen bij de bestuurscommissie. Eerste voorzichtig onderzoek naar flexwoningen, industriebouw en bouwen met biomaterialen is in 2022 gestart. Gedurende de visiedag van 21 oktober 2022 is door de programmamanager flexwonen van BZK een bezoek aan de regio gebracht.

Pilotprojecten Wonen en Zorg
Wonen en Zorg is weliswaar een thema in de regionale prestatieafspraken met de corporaties en het ROH, maar behoort niet tot de kerntaken van Parkstad. In 2021 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering opdracht gegeven om samen met RvO/ministerie van VWS te verkennen welke aanpak kan helpen bij het uitrollen van wonen/zorgprojecten. Een ondersteuningsteam van RvO heeft een aanpak (zogenaamde handreiking) voor Parkstad uitgewerkt die in de wijken door de gemeenten, zorgpartijen en corporaties gezamenlijk kan worden toegepast om te bepalen welke zorgvoorzieningen (fysiek in de zin van huisvesting en/of als dienst in termen van zorg) in wijken wenselijk en implementeerbaar zijn. De handreiking is in 2021 opgeleverd. De Bestuurscommissie heeft in december 2021 bepaald, dat de nog beschikbare middelen worden ingezet voor het inhuren van een ondersteuningsteam voor het uitrollen van de handreiking in een aantal pilotwijken. Dat is in 2022 gebeurd vanuit de samenwerking met de ministeries van VWS en BZK, een gesubsidieerde opdracht voor RvO, waarbij vanuit het landelijke Programma Langer Thuis in 2022 een Ondersteuningsteam wordt ingezet. Dit gebeurt in Amstenrade. Doel is om op wijkniveau te kunnen bepalen welke invulling aan wonen en zorg moet worden gegeven. Daarnaast heeft Parkstad deelgenomen aan het kennistraject van VWS en Platform31 “Inclusieve wijken” dat in 2021 afgerond is.

Lobby

De wijzigingen in de wet- en regelgeving op het gebied van volkshuisvesting, maar ook aan de zorgkant, hebben jaren geleden op veel fronten een streep gezet door bestaande systemen en mechanismen. Alle partners in het veld van de volkshuisvesting hebben de laatste jaren ondervonden dat die wijzigingen niet altijd positief uitpakten voor regio’s als Parkstad. De lobby van Parkstad heeft het afgelopen jaar echter erg geloond, waardoor de problemen van Parkstad post gevat hebben bij de landelijke politiek. De opgave in particuliere voorraad is steeds meer een nationale prioriteit van de volkshuisvesting geworden en Rijksregelingen als de Woningbouwimpuls sluiten steeds beter aan op de opgaven in Parkstad.

Eind 2021 is het nieuwe Regeerakkoord gepresenteerd en begin 2022 is de Nationale Woon- en Bouwagenda met 6 programmalijnen uitgebracht. Daarin wordt duidelijk een verband gelegd tussen Leefbaarheid en de aanpak van kwetsbaar particulier bezit. Ook in 2022 werd weer inzet geleverd op lobby richting Rijk. Aanleiding was onder meer de aanvraag voor een tweede Regio Deal in november 2022. Wat niet tot een positieve uitkomst heeft geleid, dat is de lobby bij het Rijk voor compensatie van de gevolgen van de verhoging van de overdrachtsbelasting. Uiteindelijk is dat in december geregeld door inzet van Regio Deal middelen.

Fondsvorming

Per 1 januari 2022 stuurde de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering een programma van circa €65 miljoen aan.

- Sloop- en transformatiefonds: €120.000
- DU bevolkingsdaling / restantbudget Wijkenaanpak: €6.273.000
- Regio Deal: €20.000.000
- Volkshuisvestingsfonds: €36.845.701

Stortingen in het sloop- en transformatiefonds waren in 2022 lager dan in voorgaande jaren doordat sinds eind 2021 de beleidsregel “Ruim baan voor goede woningbouwplannen” van kracht is. In 2022 is 25.000,- uit het fonds ingezet voor dekking van een deel van de renovatie van een pand in Hoensbroek.

In 2022 heeft de bestuurscommissie opdracht gegeven de haalbaarheid van een regionale aanvraag voor de Woningbouwimpuls (WBI) te onderzoeken. In december heeft de bestuurscommissie ingestemd met een preselectie en het verrichten van nader onderzoek. Verder hebben in 2022 de gemeenten Kerkrade en Heerlen met succes een aanvraag gedaan voor de versnelling van woningbouwprojecten in het kader van Meerjaren Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT).

2.1.5 BC Sociaaleconomische Structuurversterking (SES)

Inleiding

In het kader van de Regio Deal is meer aandacht ontstaan voor de diepgewortelde sociaaleconomische problematiek in de regio Parkstad. De bestuurlijke regionale samenwerking op het thema sociaal economische structuurversterking is vanaf 2021 versterkt en formeel vastgelegd via de instelling van de bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking. In het jaar 2022 was deze bestuurscommissie het eerste jaar volledig operationeel.

Een terugblik op 2022 geeft op hoofdlijnen het volgende beeld:
In de eerste helft van het jaar is opdracht en uitvoering gegeven om met partners te komen tot een gedragen ambitiedocument voor onderwijs en kindontwikkeling en is het thema energiearmoede in gezamenlijkheid met de BC Duurzaamheid op regionale schaal opgepakt. Bovendien is aandacht besteed aan het vaststellen van de ambities en doelstelling van de BC SES voor 2022 en de komende jaren.
In 2022 is daarnaast de inzet voor Kansrijke Start onverminderd voortgezet, zijn de interventies op de GBT (Gezonde Basisschool van de Toekomst)- en Verlengde Schooldag scholen uitgevoerd en zijn de projecten op het thema onderwijs- arbeidsmarkt voorbereid dan wel geïmplementeerd. Het uitvoeringsprogramma van VIE levert een aantal services en producten op het gebied van gezondheid en vitaliteit in de regio en ondersteunt als innovatiehub bij het verkennen van nieuwe initiatieven in relatie tot de gebiedsgerichte aanpak.
In de tweede helft van het jaar is veel aandacht uitgegaan naar de voorbereidingen voor de aanvraag van een nieuwe Regio Deal. In deze nieuwe aanvraag is Sociaal Economische Structuurversterking in relatie tot brede welvaart, een van de pijlers. In het laatste kwartaal is daarnaast ook gewerkt aan de voorbereiding van de laatste aanvragen voor financiële middelen uit de eerste Regio Deal, deze zijn ultimo 2022 allemaal aangevraagd, waarmee het beschikbare budget volledig is benut.

Speerpunten

Het eerste speerpunt op het gebied van sociaaleconomische structuurversterking was het bepalen van de (vervolg) koers van de ambities en doelstelling van de BC SES in de nieuwe samenstelling na de verkiezingen. Op 7 juli 2022 vond daarom een Strategiesessie plaats waarin bestuurders gezamenlijk de uitgangspunten voor de koers van de BC SES bepaalden. Men onderkende de noodzaak en het belang van het voortzetten van de regionale samenwerking binnen de BC SES, met als doel om, vanuit het perspectief van Brede Welvaart, een trendbreuk te realiseren in de hardnekkige overerving van achterstanden én de huidige achterstandspositie van de regio weg te werken en toe te werken naar het Limburgs gemiddelde.

Middels het langjarig voortzetten van het programma gericht op verbeteren van gezondheid, onderwijsprestaties en arbeidsparticipatie in de regio én het verbinden van de programmalijnen binnen een gebiedsgerichte aanpak wil men deze doelstellingen realiseren. Daarbij trekt men lering uit de resultaten van de eerste Regio Deal en heeft men onderstreept dat men van elkaar wil blijven leren in de regio.

Behalve deze Strategiesessie is de BC SES in zes bestuursvergaderingen bijeen gekomen in 2022.

Het tweede speerpunt was de doorontwikkeling van de reeds ingezette programmalijnen Kansrijke Start, GBT/Verlengde schooldag en onderwijs-arbeidsmarkt en de overige thema’s.

Met name op het vlak van onderwijs zijn er in 2022 stappen gezet. Vanwege de grote uitdagingen in Parkstad rondom onderwijs en kindontwikkeling voelden de zeven Parkstadgemeenten de urgentie om aanvullend op (en niet vervangend voor) bestaand lokaal beleid te komen tot een Ambitiedocument voor Parkstad, waarin de gedeelde visie, opgaven en strategische/tactische doelen op een aantal thema’s kernachtig zouden worden beschreven. De beoogde impact: opgroeiende generaties in Parkstad optimale kansen bieden om economisch en maatschappelijk zelfstandig te participeren in de samenleving, waarbij welbevinden en gezondheid een belangrijke rol spelen.

In 2022 ontwikkelde de BC SES daarom met vele partners een gezamenlijk Ambitiedocument voor onderwijs & kindontwikkeling in Parkstad met de titel: “Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”.

Daarnaast zijn in het tweede kwartaal de subsidieaanvragen voor het Voorloperstraject Rijke Schooldag van OCW vanuit de regio en vanuit de alliantie Heerlen Noord beiden gehonoreerd, waardoor er extra financiële middelen beschikbaar zijn voor de totale Parkstad regio. Dit is een onderdeel van het Rijksprogramma School en Omgeving. In de aanloop naar en uitvoering van deze regeling heeft het regiobureau gezorgd voor de nodige afstemming tussen beide voorlopers en is afgesproken kennis met elkaar te delen.

Bij Kansrijke Start is door het programmateam gewerkt aan een voorstel om de basisstructuur in Zuid-Limburg te versterken. De inzet van een projectleider in het werkgebied van Parkstad heeft voor de nodige versnelling gezorgd. Partners werken echter vaak regio-overstijgend en daarom is er een voorstel uitgewerkt, waarin onder andere wordt geopperd voor elke subregio een projectleider aan te stellen.

Binnen de programmalijn Onderwijs Arbeidsmarkt zijn de laatste aanvragen, voor de nog resterende middelen, uitgewerkt en beschikt.

Het derde speerpunt voor 2022 betrof het versterken van de relaties met overheden en voor SES relevante partners. Naar aanleiding van de groeiende (energie)armoedeproblematiek zijn de contacten met het ministerie van SZW en BZK versterkt. Hierbij wordt goed samengewerkt met de BC Duurzaamheid.

Daarnaast blijft de betrokkenheid, inzet en bijdrage van marktpartijen, investeerders en maatschappelijke organisaties essentieel om de strategische agenda van de Parkstadgemeenten te realiseren. In 2022 hebben we daarom vanuit het programma bijgedragen aan de organisatie van een tweetal bijeenkomsten van de brede maatschappelijke coalitie.

Tot slot heeft de integrale gebiedsgerichte aanpak meer prioriteit en aandacht gekregen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal, door in de nieuwe aanvraag focusgebieden te benoemen. In 2023 zal dit verder worden uitgewerkt.

Platform

De achterstanden in Parkstad zijn fors en hardnekkig, maar de versterkte regionale samenwerking in combinatie met de Regio Deal-middelen biedt ons de kans om werk te maken van het terugdringen van deze achterstanden, door zowel op fysiek als op sociaal niveau in te grijpen. Aangezien de Ministeries die actief zijn op het gebied van SES (met name de Ministeries SZW, OCW en VWS) slechts matig waren aangehaakt bij de huidige Regio Deal, is ook in 2022 gelobbyd om hen meer aan te haken en hebben er verschillende werkbezoeken plaatsgevonden (VWS, OCW).

In 2022 is er veel aandacht uitgaan naar het stevig verankeren van de sociaal economische elementen in een nieuwe toekomstige Regio Deal. In de nieuwe aanvraag is Sociaal Economische Structuurversterking één van de pijlers.

De potentiële inzet en bijdrage van marktpartijen en investeerders is verkend en er hebben twee bijeenkomsten plaatsgevonden met de Brede maatschappelijke coalitie, waarbij ook zorg- en welzijnsorganisaties en onderwijsinstellingen goed waren vertegenwoordigd en zijn aangehaakt.

Regionaal Beleid

De zeven Parkstad gemeenten hebben in samenwerking met een groot aantal stakeholders, een gedeelde regionale visie rondom de thema’s onderwijs & kindontwikkeling ontwikkeld en vastgesteld in een Ambitiedocument. In 2023 worden de opgaven en ambities in de uitwerking geconcretiseerd.

Regionale programmering

Kansrijke start

- In alle Parkstad gemeenten zijn lokale coalities Kansrijke Start opgestart die zo'n 3 tot 5 keer per jaar bij elkaar komen.
- In de gemeente Kerkrade en Landgraaf zijn daarnaast de Knooppunten kansrijke Start operationeel. In Hoensbroek, een deelgebied van Heerlen is sinds oktober 2022 een knooppunt operationeel. In Voerendaal en Brunssum zijn deze in opstart en in Beekdaelen en Simpelveld worden deze nog opgestart in 2023.
- In 2022 is in heel Parkstad uitvoering gegeven aan de Proeftuin Geboortezorg Flex en is onderzocht in hoeverre deze pilot zou kunnen worden voortgezet in 2023. Er hebben 97 gezinnen ondersteuning ontvangen vanuit deze pilot.
- Zeven van de 10 verloskundigenpraktijken zijn geschoold in Centering Pregnancy. Dit is conform verwachting en ambitie van het VSV Bestuur Samen Zuid. In januari 2023 worden de laatste VK praktijken getraind.
- Twee praktijken uit Parkstad pasten Centering Pregnancy toe in hun praktijk. Na intervisie in oktober 2022 zijn nu meerdere VK praktijken actief een opstart aan het voorbereiden. De uiteindelijke ambitie is het aanbieden van Centering Pregnancy in alle VK praktijken.

GBT/ Verlengde Schooldag in aansluiting op Rijke Schooldag uitwerking OCW

- In 2022 waren vanuit de Regio Deal middelen zeven gezonde basisscholen van de Toekomst volledig in uitvoering en op twee basisscholen in Brunssum was er sprake van een gedeeltelijke implementatie.
- Daarnaast is uitvoering gegeven aan de Verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen.
- De GBT/VS aanvragen voor de schooljaren 2022- 2023 en 2023-2024 zijn voorbereid en beschikt.
- In mei 2022 werd bekend dat er 2 voorloperstrajecten Rijke Schooldag zijn toegekend door OCW, in Heerlen Noord en in de Parkstad-regio. De uitwerking van deze trajecten is gezamenlijk met de zeven gemeenten en in afstemming met het programma Heerlen- Noord opgepakt en wordt begin 2023 geïmplementeerd.

Onderwijs- en arbeidsmarkt

- In het derde kwartaal van 2022 is een aanvraag ingediend en beschikt met betrekking tot de restantmiddelen onderwijs-arbeidsmarkt in relatie tot doorlopende leerlijnen en praktijkverklaringen.
- De uitvoering van reeds lopende trajecten WooW, Sprinckplank, Werk in de wijk, Wij(k), Leren binnen het wijkbedrijf Brunssum-Noord en Rolduckerveld BcPl Holz is voortgezet.

VIE

Het Regionaal uitvoeringsprogramma VIE is in 2022 volop in uitvoering. Het betreft een aantal producten, programma's en services die bijdragen aan het realiseren van vitale wijken.

Uitwerken Plan van Aanpak Energiearmoede

In het eerste kwartaal is op initiatief van de BC's Duurzaamheid en SES een plan van aanpak ten behoeve van de SPUK kleine energiebesparende maatregelen uitgewerkt. De BC Duurzaamheid is hierbij in de lead en heeft ingestemd met de voorgestelde aanpak en besloten een projectleider (vanuit de gemeente Heerlen) aan te stellen voor de verdere uitwerking en uitvoering van de aanpak energiearmoede voor de 1e tranche en 2e tranche middelen en definitieve besluitvorming in de afzonderlijke gemeenten, waarbij gestreefd is naar een zoveel mogelijk uniforme aanpak.

Monitoring

RIGO heeft in 2022 een één meting uitgevoerd en het kwantitatieve deel uitgewerkt in de vorm van een dashboard. Neimed is gevraagd om een kwalitatieve duiding hierop te geven, hetgeen heeft

geleid tot een weergave van de verschillen en overeenkomsten in cijfers en een lijst met vier aanbevelingen voor bestuurlijke prioritering.

Het is onmogelijk gebleken om de causaliteit tussen beleidsmaatregelen en effecten te duiden, om diverse redenen. Bijvoorbeeld, omdat de meeste Regio Deal projecten zijn gestart na de verzameling van de cijfers voor t1 .Het is daarom van belang om op projectniveau behalve de voortgang, de output en outcome te meten, waarbij op voorhand duidelijk is dat de 4-jaars periode van de Regio Deal te kort zal zijn om de genoemde achterstanden substantieel terug te dringen. We blijven met het programma SES dus inzetten op de lange termijn, de SES- aanpak is daarom ook een van de pijlers in de aanvraag Regiodeal 2023- 2026.

Daarnaast heeft Neimed een verdiepend onderzoek gedaan naar intergenerationele armoede, hetgeen is beschreven in een korte rapportage. De uitkomsten uit dit onderzoek zijn meegenomen in de aanvraag voor de nieuwe Regio Deal.

Advisering

In 2022 is voortgebouwd op de bestaande praktijk en gebruik gemaakt van de binnen gemeenten en betrokken partijen aanwezige inhoudelijke kennis. Bureau Outwards is ingehuurd voor de begeleiding van het proces om te komen tot het ambitiedocument Onderwijs en kindontwikkeling en heeft de grafische vormgeving van dit document verzorgd. In het laatste kwartaal heeft dit bureau ook meegewerkt aan de voorbereidingen voor een conferentie in 2023 rondom de nadere uitwerking van deze ambities.

Instrumentontwikkeling

In 2022 is, op initiatief van het DB van de Stadsregio Parkstad, ingezet op het duurzaam inrichten van de brede maatschappelijke coalitie. Het programma SES heeft hierin een belangrijk aandeel in verband met de aanhaking van het maatschappelijk middenveld, zorg- en welzijnsorganisaties, onderwijs- en kennisinstellingen, Burgerkracht Limburg etc.

2.1.6 Grensoverschrijdende Samenwerking

Inleiding

Grensoverschrijdende samenwerking heeft door de eerste Regio Deal een mooie impuls gekregen. Er zijn belangrijke stappen gezet in de ontwikkeling van één grensoverschrijdend 'daily urban system' met Aken met projecten als Velocity (aansluiting op het Akens e-bike-deelsysteem in Parkstad), studentenuitruil stimuleren en theatergrenzen overwinnen (samenwerking van de theaters over de grens). Ook is gewerkt aan het versterken van "ein gemeinsamer Wirtschaftsraum" door o.a. een impuls te geven aan het Servicepunt Grensarbeid (SGA), de Smart Services Campus te ondersteunen om de stap over de grens te zetten en grensoverschrijdend ondernemen te stimuleren (met de Maastricht school of Management en MKB-Parkstad). Bovendien wordt er momenteel onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om duurzaam opgewekte energie (restwarmte en stroom) op een steenworp afstand van de grens in te zetten in Parkstad. Het belangrijkste wapenfeit van de Regio Deal Parkstad is misschien wel de sterke uitbreiding van het netwerk over de grens en de verbindende rol die Parkstad met de middelen van de Regio Deal op de achtergrond, daarbinnen heeft kunnen spelen. Het gaat daarbij om o.a. de verbinding en samenwerking met de RWTH, het Rheinische Revier, de regio Keulen-Bonn en het waterstofnetwerk in de Euregio. Dit heeft o.a. geleid tot een vestiging van de RWTH in Heerlen en een Euregionale waterstofcoalitie met partners uit Duitsland, Wallonië en Vlaanderen.

Projecten Regio Deal 1:

Doordat GROS een van de programmaonderdelen van de Regio Deal is, worden de unieke grensligging – midden in het drielandengebied Maas-Rijn en de enige grensoverschrijdende stedelijke agglomeratie in Nederland – en de evenzeer unieke uitdagingen en kansen voor onze regio erkend. Dankzij middelen uit de Regio Deal streven we ernaar om het 'daily urban system' tussen de Städteregion Aachen en de Stadsregio Parkstad Limburg te versterken en in te zetten op "einen gemeinsamen Wirtschaftsraum". In het kader van de Regio Deal zijn bestaande contacten versterkt, zoals met de stad Aken, de Städteregion Aachen en de AG Charlemagne, zijn nieuwe verbindingen gelegd, zoals met de RWTH en het Rheinische Revier en heeft d.m.v. thematische workshops verdieping plaatsgevonden. In totaal is €1,8 miljoen aan Regio-Deal-middelen voor GROS-projecten beschikbaar gesteld. Hiervan is € 769.000 beschikt in de Tweede Termijn en het resterende deel ad € 1.031.000 in de Derde Termijn. In totaal zijn er 16 projecten met een totale investering van €5.964.271 gestart, die elk op hun eigen wijze bijdragen aan de ontwikkeling van een grensoverschrijdend 'daily urban system'.

Voorbereiding Regio Deal 2.0 GROS:

In aanloop naar de nieuwe Regio Deal is besloten de ingeslagen weg van de eerste Regio Deal verder te volgen om het potentieel van onze grensregio nog beter te benutten. Deze ambitie richt zich op:

1. Het versterken van het grensoverschrijdende daily urban system Parkstad- Städteregion Aken/Kreis Heinsberg. In dit kader wordt samengewerkt aan een programmadocument, dat als onderlegger hiervoor dienst kan doen. In een conceptversie staan de thema's energie, circulair bouwen, mobiliteit, wonen, digitalisering, cultuur en toerisme (waaronder de gemeenschappelijke (Romeinse) geschiedenis) centraal.

2. Het grensgebied Parkstad-Städteregion ontwikkelen als verbindingsstuk (draaischijf) tussen Zuid-Limburg en Nederland en het gebied Städteregion, Rheinisches Revier tot aan Keulen-Bonn. Hierbij spelen tot op zekere hoogte dezelfde thema's een rol: energie (incl. uitvoering lokale duurzame energieopwekking, aanhaking aan de Nederlandse waterstofinfrastructuur), landschap/natuur/water/landbouw, mobiliteit en toerisme. Hierbij willen we aanhaken bij de ontwikkelingen in het Rheinische Revier, maar ook de verbinding leggen met de ontwikkeling rond Chemelot. Om deze internationale draaischijf tussen Duitsland en Nederland te worden, zijn enerzijds investeringen nodig en moeten anderzijds administratieve belemmeringen weggenomen worden.

3. Het duurzaam verbinden van kennisinstellingen en bedrijven over de grens aan de regio. Concreet zou dit moeten leiden tot een permanente vestiging van RWTH in Parkstad en van daaruit de verbinding leggen naar de Zuid-Limburgse en Nederlandse kennisinstellingen en het Nederlandse bedrijfsleven. Daarnaast is het ook belangrijk om de Smart Services Campus in Euregionaal perspectief te positioneren. Tenslotte zou het grensoverschrijdend ondernemen in navolging van het lopende traject gestimuleerd moeten worden.

4. Het stimuleren van een Euregionale mindset bij een nieuwe generatie burgers, scholieren, studenten en werknemers, die grenzeloos studeren, werken, winkelen, recreëren en cultuur bezoeken in de Euregio.

Mede door de eerste Regio Deal heeft grensoverschrijdende samenwerking, aan beide zijden van de grens, momentum gekregen; nu moeten we dan ook doorpakken. Door middel van de nieuwe Regio Deal willen we de grensoverschrijdende samenwerking naar een nog hoger niveau tillen. Daarbij gaan we ook op zoek naar de verbinding met Europese programma's en de EMR en de EMR-Noord. De grensregio biedt aan om als experimenteerregio te dienen voor grensoverschrijdende oplossingen voor maatschappelijke opgaven, zoals grensoverschrijdende energietransitie, bouwen of werken.

Samenwerking met Aken versterken

Samenwerking met het aangrenzende Aken is van groot belang voor Parkstad Limburg om de sociaaleconomische uitdagingen van deze tijd aan te gaan. Door samen te werken, kunnen we namelijk efficiënter gebruik maken van elkaars kennis, middelen en netwerken. Hierdoor kunnen we sneller innovaties realiseren en onze regio versterken.

De laatste jaren zijn er mooie stappen gezet in de samenwerking tussen Parkstad Limburg en Aken. Een voorbeeld hiervan is de komst van de RWTH naar Heerlen. Dit moet leiden tot een versterking van onze regionale en internationale positie op het gebied van kennis en economie. Ook de ontwikkeling van het e-bike-deelsysteem Velocity is een mooi voorbeeld van hoe we gebruik maken van onze unieke grensligging aan een duurzamere toekomst.

Parkstad Limburg heeft samen met de Stad Aken een visiedocument opgesteld, waarin op verschillende beleidsterreinen, in eerste instantie circulair bouwen, cultuur, energietransitie, mobiliteit en wonen wordt ingezoomd op samenwerken. Voorts heeft Parkstad ook haar samenwerking met het Zweckverband Region Aachen – dat zich uitstrekt tot in het Rheinische Revier – versterkt. Zo hebben we met het Zweckverband een Denktank opgericht, waarbinnen bedrijfsleven, kennis- en cultuurinstellingen en regionale overheden samen ideeën ontwikkelen. Deze denktank komt twee keer per jaar bijeen in een Torenoverleg. Hierdoor kunnen we samenwerking intensiveren en projecten ontwikkelen op zogenaamd "triple helix" niveau.

European Green Deal:

De komende tien jaar zijn cruciaal in de wereldwijde strijd tegen de grote negatieve effecten van klimaatverandering alsook de immer groter wordende schaarste van fossiele brandstoffen. Hiertoe worden op zowel Europese, nationale, provinciale alsook lokale schaal projecten ontwikkeld, die onze economie (en dus leefomgeving) duurzamer en groener moeten maken. Ook Parkstad Limburg erkent dat dit de opgave van onze tijd is en dat het ook tijd is om te handelen. Klimaatverandering houdt niet op bij de grens en gezien onze geografische ligging, kijkt Parkstad ook nadrukkelijk naar haar partners over de grens, met name de Stad en Stadsregio Aken. Ambities als een klimaatneutrale samenleving, een circulaire economie en moderne en schone mobiliteitssystemen worden ook door Europa als geheel uitgedragen. De European Green Deal, geïnitieerd door Frans Timmermans, is een reeks beleidsprogramma's met als overkoepelende doelstelling Europa in 2050 klimaatneutraal te maken. Parkstad werkt binnen de AG Charlemagne aan grensoverschrijdende projecten, die de Europese duurzaamheidsambities op lokaal niveau moeten waarmaken (en versnellen). Hiervoor willen we de Regio Deal inzetten als aanjager van grensoverschrijdende projecten in het kader van de Europese Green Deal.

Deelname Expo Real:

In oktober 2022 nam een delegatie van Parkstad Limburg, waaronder burgemeester Roel Wever, deel aan de Münchner vastgoedbeurs Expo Real, ook om de contacten met onze naaste partners te verstevigen. Ondanks de coronamaatregelen waren veel bestuurders van de AG Charlemagne aanwezig op de Aachen 1a stand, waardoor er genoeg momenten waren om enkele zaken te bespreken. We willen graag meer en structureler gaan samenwerken op thema´s als duurzaamheid en mobiliteit. Thema´s die bij uitstek regionaal en dus voor ons per definitie ook grensoverschrijdend opgepakt moeten worden.

Op uitnodiging van de Industrie- en Handelskamer van Aken nam Parkstad deel aan een groot waterstofforum. Hierbij zijn kansen verkend die een grensoverschrijdende pijplijnverbinding tussen Nederland en Duitsland biedt voor de hele grensregio, vooral het industriegebied Rheinisches Revier. Naar aanleiding daarvan gaf Parkstad Limburg, bij monde van Peter Bertholet, bij de “Ausschuss für Wirtschaft, Energie und Europäische Angelegenheiten” van het Zweckverband Region Aachen een presentatie over de waterstofambities van Nederland en hoe deze met die van Duitsland gekoppeld kunnen worden.

Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio:

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals. Per 1 januari 2021 heeft de Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio zich na een unaniem besluit in 2020 van de Vorstand aangesloten bij de EGTS-EMR.

De structurele bijdrage van Parkstad aan de grensoverschrijdende samenwerking bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg.

Naast de reguliere events werd in 2022 tijdens de *Europawoche* in samenwerking met de EGTS-EMR een Burgerfeest in Vaals georganiseerd. Doelen van dit evenement zijn enerzijds informatie verstrekken over de werkterreinen, projecten en uitdagingen en anderzijds het ‘lokale’ idee van Europa dichter bij de burger brengen in de vorm van o.a. grensoverschrijdende attracties waarbij de belangrijkste vragen van de *Europawoche* zoals ‘Wat betekent Europa voor mij?” “Wat heeft de EU met mijn dagelijks leven te maken?" en "Wat wil ik voor de toekomst van de EU? centraal staan. De bedoeling is dat dit feest jaarlijks terugkeert. Het volgende staat gepland in mei in het Belgische Blieberg (Plombières).

2.2 Financieel overzicht programma Kerntaken

In de begroting 2022 na de 4e begrotingswijziging is voor het programma kerntaken een budget opgenomen van € 4.868.000 waaronder € 400.000 voor de storting in de reserve Ringwegen.
Het bedrag van € 4.868.000 bestaat uit:

- Werkbudgetten voor de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur van totaal € 762.000.
- Lobby subsidieverwerving € 40.000;
- Loonkosten kernformatie € 1.672.000;
- Financieringskosten Buitenring € 106.000;
- Afschrijvingen Buitenring € 265.000;
- De nog niet in de begroting opgenomen cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten voor een bedrag van € 2.023.000.

En daarnaast:

- Het regionale deel van de Specifieke Uitkering bevolkingsdaling 2022 van € 2.933.000 is in 2023 beschikt door de centrum-gemeente Heerlen en zal om die reden in 2023 verantwoord worden;
- Een bedrag van € 1.058.000 voor regionale initiatieven;

Financiële beeld van het programma Kerntaken:

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 4e (rechtmatigheidsverklaring bestuur) begrotingswijziging weergegeven. Ook de realisatie 2022 is hierin opgenomen.

Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “werkbudget” van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Staat van baten en lasten programma Kerntaken:

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget:	700	762	759	-3
Lobby subsidieverwerver	40	40	38	-2
Afschrijvingskosten Buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	106	106	106	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Loonkosten formatie	1.276	1.657	1.657	0
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	0
Totale lasten Kerntaken	**2.402**	**4.868**	**4.066**	**-802**
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totale baten Kerntaken	**0**	**2.319**	**1.791**	**-528**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.402**	**-2.549**	**-2.275**	**274**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	-73
Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	725	533	-192
Frictiereserve	15	15	15	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-14**	**-240**	**-282**	**-42**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.416**	**-2.789**	**-2.557**	**232**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Regionale initiatieven	1.058	1.058	1.058	0
Bijdragen regionale initiatieven	1.058	1.058	1.058	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Bestemming regionaal deel SPUK Bevolkingsdaling	pm	2.933	0	-2.933
Regionaal deel SPUK Bevolkingsdaling	pm	2.933	0	-2.933
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

2.2.1 Werkbudgetten

In 2022 is aan werkbudgetten een bedrag van € 700.000 beschikbaar. Daar is het restant werkbudget Regio Deal (oude EFRO-middelen) van € 60.000 aan toegevoegd voor projecten die gerelateerd zijn aan de Regio Deal. In het jaarplan 2022 hebben de bestuurscommissies voorstellen ingediend voor € 903.000. Het DB heeft een taakstelling voor € 143.000 (circa 15,8%) opgelegd. De verdeling over de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur is als volgt:

Bestuursorgaan	Voorstellen 2022 conform jaarplan	Werkbudget na taakstelling
Wonen en Herstructurering	230	205
RUMO	103	82
Duurzaamheid	145	130
Economie en Toerisme	165	147
SES	25	22
GROS	70	20
Subtotaal bestuurscommissies	**738**	**606**
Dagelijks Bestuur	105	94
Regio Deal Communicatie	30	30
Regio Deal Monitoring	30	30
TOTAAL	**903**	**760**

In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 606.000 zijn volledig ingezet. Van het restant budget Regio Deal ad € 66.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2022 is in het jaarplan een bedrag van € 94.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Bij de resultaatbestemming 2021 is hier € 47.000 aan toegevoegd. Van de vrijgevallen middelen van de projecten Super Circular is ten tijde van de 4e begrotingswijziging € 258.000 toegevoegd aan de reserve Dagelijks Bestuur.
Het gerealiseerde werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 achtergebleven bij het budget van € 141.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend. De besteding van deze middelen was als volgt:

Activiteiten Dagelijks Bestuur	Begroting 2022 (bijgesteld jaarplan)	Besteed in 2022	Verschil
Communicatie en regiobranding	60	33	26
Bestuurscommunicatie/ Regiodagen / Raadsinformatiebijeenkomsten / Bestuurskosten	23	43	-20
Advies en samenwerking	5	0	5
Strategische lobby/ (vervolg krimpgelden en grens- en krimpregio's / Tweede kamer / Limburgs Parlement	23	15	8
Traject vervolg op Regio Deal/ Nationaal Programma Parkstad	23	0	23
Restant 2021 (middels resultaat bestemming 2021)	7	7	0
Werkbudget	**141**	**99**	**41**
Lobby subsidieverwerving	**40**	**38**	**2**
Totaal	**181**	**137**	**43**

De kosten van de activiteiten van het Dagelijks Bestuur zijn € 43.000 lager dan begroot.
De kosten voor communicatie en regiobranding zijn lager dan begroot omdat de werkzaamheden met betrekking tot de nieuwe website nog niet in 2022 zijn afgerond en doorlopen in 2023. Onder deze post zijn verder kosten verantwoord voor de voorbereidingen voor Regio Deal 2.0.

Onder het kopje bestuurscommunicatie zijn kosten voor raadsinformatieavonden en de kosten voor de tweedaagse collegeregiodag in Amsterdam en 2 college regio(mid)dagen verantwoord.
Onder strategische lobby zijn kosten opgenomen voor een Stakeholder Intelligence monitor van Wepublic en kosten voor bijeenkomsten met of bezoeken aan diverse ministeries.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 41.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2023.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur inzake Regio Deal
Bij het jaarplan 2022 is besloten om het restant Regio Deal geld ad € 66.000 in te zetten voor Regio Deal activiteiten, onder andere voor de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering en de bestuurscommissie Economie en Toerisme, de monitoring van de Regio Deal en communicatie Regio Deal. In 2022 zijn € 56.000 kosten gemaakt (2021 €60.000, 2020 € 186.000, 2019 € 59.000, 2018 € 88.000 en 2017 €2.000). Het nog te benutten saldo van het werkbudget voor de Regio Deal bedraagt per 31 december 2022 € 10.000.

Namelijk:

Saldo 31-12-2021	€ 66.000
Besteed in 2022	€ 56.000
Resteert	€ 10.000

2.2.2 Specifieke Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden)

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU Bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering verlengd tot en met 2021. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2022 is deze uitkering een Specifieke Uitkering geworden welke op 7 maart 2023 is beschikt door de centrumgemeente Heerlen. Er heeft in 2022 nog geen toekenning van deze gelden plaatsgevonden.

Projecten krimpgelden (bedragen x € 1.000)	**Bestuurs-commis-sie**	**Toe-gekend 2016**	**Toe-gekend 2017**	**Toe-gekend 2018**	**Toe-gekend 2019**	**Toe-gekend 2020**	**Toe-gekend 2021**	**Totaal**
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1,500						1,500
Project Aureliushof Heerlen	W&H		450					450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850		3,500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	RMO	1,000	250	250	250	250		2,000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	E&T		213					213
Leisurering	E&T	300						300
Leisure Lane	E&T			600				600
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	E&T		400					400
Slot Schaesberg	E&T		200	200			305	705
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T		350					350
Ransdaal toekomstbestendig	RMO		192					192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RMO			500				500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T			150				150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	RMO			150				150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T			300				300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB				1,500	1,500		3,000
Landschapspark Uitkijkpunt Huls	E&T				330			330
Open Club Klimmen	SES					330	500	830
De Reusch van Schimmert	E&T						110	110
Aurora	W&H						50	50
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	E&T						600	600
Herinrichting Dentgenbach	E&T						50	50
De Baan Bocholtz	W&H						278	278
Organisatiekracht	DB						70	70
Cofinanciering GROS Regio Deal	DB						500	500
Gezonde Basisschool voor de Toekomst	SES						273	273
Sociaal ec. structuurversterking Nuinhofwijk Nuth	DB						197	197
Totaal		**2,900**	**2,905**	**3,000**	**2,930**	**2,930**	**2,933**	**17,598**

2.2.3 Regionale Initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de financiering daarvan via Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert dit gebundeld door naar de verschillende gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

2.2.4 Brede Doel Uitkering

In 2020 zijn de BDU 2011 t/m 2018 grotendeels afgerekend. Ultimo 2021 was nog 1 BDU-project onderhanden; eind 2021 was dit gereed. Dit project is in de Sisa-bijlage 2021 financieel verantwoord. In juni 2022 is hiervoor een vaststellingsverzoek bij de provincie ingediend, dat in november 2022 is gehonoreerd. In 2023 wordt dit project, conform beschikkingen, finaal afgerekend met de gemeentes en de Provincie. Hierdoor staat er per 31-12-2022 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes van € 132.412 en aan de Provincie van € 112.826 open. Deze zijn opgenomen bij de overlopende passiva.

2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten

In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten alsmede de besteding van deze middelen verloopt via deze post.

2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten

De kernformatie in de begroting 2022 bedroeg 23,3 fte. Voor de takendiscussie is hier 3 fte aan toegevoegd waarmee in de begroting na 2e wijziging een totaalbedrag van € 2.588.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van Grensoverschrijdende Samenwerking/ AG Charlemagne over te hevelen van het programma Flexibele schil naar Kernformatie. De begroting na 4e wijziging bedraagt daarmee 26,8 fte, totaal € 2.622.000.

Loonkosten totaal	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Totaal kernformatie	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie ulimto 2022**	**Verschil**
FTE kernformatie programma's	12,7	16,2	16,2	-
FTE kernformatie overhead	10,6	10,6	10,6	-
FTE kernformatie	**23,3**	**26,8**	**26,8**	**-**

Voor de toelichting op de loonkosten en formatie wordt verwezen naar pagina 55.

2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijving en rentekosten van de lening voor een aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring. Deze afschrijvingskosten bedragen in 2022 € 264.147 en de rentekosten € 106.072.

2.2.8 Afwikkeling GBRD

Op 14 december 2022 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de voorgestelde afwikkeling GBRD. De deelnemende gemeenten ontvangen de restant middelen van de GBRD. De administratieve afhandeling, terugbetaling van vastgestelde bedragen, zal in 2023 plaatsvinden.

Reserves	Saldo ultimo 2021	Mutaties 2022	Saldo ultimo 2022
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	-62	-
Totaal reserves	**62**	**-62**	**-**

Egalisatie frictiekosten GBRD
In verband met de eindafrekening richting de Parkstad gemeentes is de reserve Egalisatie frictiekosten GBRD naar € 0 geboekt.

3 Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil.

Binnen de flexibele schil zijn in de begroting 2022 baten en lasten opgenomen voor Grensoverschrijdende samenwerking en de projecten Administratieve ontzorging zonnepanelen. De bijdragen aan AG Charlemagne (thema GROS) zijn toegevoegd aan de Kerntaken. Dit besluit is bij de Bestuursrapportage (3e begrotingstwijziging 2022) begrotingstechnisch verwerkt.

3.1 Administratie zonnepanelen

Het project Administratie zonnepanelen bestaat uit de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW-teruggaaf voor de deelnemers.

Het financiële overzicht flexibele schil ziet er als volgt uit:

Programma Flexibele schil	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Administratie zonnepanelen	0	2	64	62
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**2**	**64**	**62**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	22	0	-22
Totale baten Flexibele schil	**50**	**22**	**0**	**-22**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**20**	**-64**	**-84**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	20	0	-20
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	64	64
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**-20**	**64**	**84**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**-0**

Met betrekking tot het project Administratie zonnepanelen is ten tijde van de 4e begrotingswijziging een administratieve fout ontstaan waardoor abusievelijk onjuiste baten en lasten zijn verwerkt als 4e begrotingswijziging op het project. De lasten 4e begrotingswijziging hadden rondom realisatieniveau € 64k uit moeten komen en de baten 4e begrotingswijziging hadden € 0 moeten zijn. Als gevolg hiervan had de storting in de reserve 4e begrotingswijzing €0 moeten zijn en de onttrekking 4e begrotingswijziging conform realisatieniveau €64k.
Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2022 is nihil.

4 Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Gemeentelijke bijdragen Kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, zijnde 2018.

In 2022 is aan regiobijdragen van de gemeenten een bedrag ontvangen conform de begroting 2022. De verdeling over de gemeenten was als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2022		Begroting 2022	Bijdrage gemeente Heerlen n.a.v. Takendiscussie	Extra bijdrage gemeenten inzake bedrijfsvoering	GROS/AG Charlemagne	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022
	AU 2018 Basis	Aandeel gemeente						
Beekdaelen	20.307	11,21%	437		28	6	471	471
Brunssum	19.403	10,71%	418		27	5	450	450
Heerlen	70.896	39,13%	1.331	346	99	20	1.796	1.796
Kerkrade	33.172	18,31%	714		46	9	769	769
Landgraaf	24.547	13,55%	527		34	7	568	568
Simpelveld	6.016	3,32%	129		8	2	139	139
Voerendaal	6.826	3,77%	147		10	2	159	159
Totaal	**181.167**	**100,00%**	**3.704**	**346**	**252**	**50**	**4.352**	**4.352**

<u>Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen</u>

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.704	4.352	4.352	-0
Totale baten	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**

5 Overhead, bedrijfsvoering en frictiebudget

5.1 Ontwikkeling bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

In 2022 zijn een aantal activiteiten gestart met als doel om de bedrijfsvoering op orde te krijgen. Enerzijds is een nieuwe medewerker geworven voor archief, ICT en facilitaire zaken. Deze is in het najaar gestart en in samenwerking met IDM Advies wordt het verbetertraject informatiehuishouding vormgegeven. Dit traject loopt door in 2023.

Anderzijds is advies ingewonnen om het Interne Controleplan 2022 te updaten ter voorbereiding op de rechtmatigheidsverantwoording vanaf begrotingsjaar 2023. De werkzaamheden met betrekking tot de interne controle van projecten zijn in 2022 eerder uitgevoerd en het voornemen is om deze lijn voort te zetten. Deze actitiveiten dragen enerzijds bij aan de interne sturing op projecten en anderzijds aan de eventuele subsidieverantwoording van projecten.

Verder is Parkstad gestart met het updaten van het functiewaarderingsysteem met behulp van HR21 en het externe adviesbureau BuitenhekPlus. Dit traject loopt door en besluitvorming is voorzien medio 2023. In 2022 is gestart met een update van het personeelsbeleid en is het verlofsparen ingevoerd.

Vanwege een aantal langdurig zieke medewerkers en uitdiensttredingen binnen de bedrijfsvoering, konden niet alle activiteiten met betrekking tot bedrijfsvoering op orde in 2022 gestart en/of afgerond worden. Mede om bovenstaande redenen is de live-gang van een nieuw financieel systeem uitgesteld. Er is begin 2023 extra personele capaciteit ingehuurd om deze capaciteit op te vangen en daarnaast zijn nieuwe medewerkers geworven voor de vacante fte binnen financiën.

Huisvesting en bedrijfsvoering	Begroting 2022	Begroting na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Huisvesting		137	99	38
ICT		79	82	-3
Facilities		29	27	2
Administratie en planning en control		72	57	15
Personeelskosten en hrm		52	96	-44
Totaal structurele bedrijfsvoeringskosten	**338**	**369**	**361**	**8**
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring		60	0	60
'Bedrijfsvoering op orde': Extra bijdrage gemeenten voor de inhuur van een (assistent-) controller en officemanager, het op orde brengen van het archief en een organisatiebreed opleidings- en cultuurtraject.		252	147	105
Totaal	**338**	**681**	**509**	**172**

Toelichting
In de begroting 2022 is een bedrag van €338.000 voor bedrijfsvoering en huisvesting opgenomen. Na de 4e begrotingswijziging 2022 is voor bedrijfsvoering en huisvesting een totaalbedrag van € 681.000 genomen. Het financieel overzicht en de ontwikkeling van 'Bedrijfsvoering op orde' zal apart worden toegelicht. Er is verder rekening mee gehouden dat er een deel (€60.000) gedekt zal worden uit éénmalige frictiekosten.

Structurele bedrijfsvoeringskosten
In 2022 bedroegen de lasten € 361.000, € 8.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere huisvestingskosten. De reden hiervoor is dat Parkstad in het 4e kwartaal bericht heeft ontvangen van de verhuurder dat de nutskosten met een factor 3,5 stijgen (impact over 2022: € 24.000). Om een begrotingsontrechtmatigheid te voorkomen heeft Parkstad voorgesteld om deze stijging te dekken uit de vrijval van de projectgelden Super Circular Estate, ten tijde van de vierde begrotingswijziging. Inmiddels heeft Parkstad bericht ontvangen van de verhuurder dat deze stijging over 2022 geen doorgang vindt. De aangevraagde dekking ten tijde van de vierde begrotingswijziging hoefde hiermee niet aangesproken te worden.
Verder zijn met betrekking tot administratie en planning en control niet alle activiteiten uitgevoerd, hoofdzakelijk wegens capaciteitgebrek en langdurige ziekte.
Naast bovenvermelde onderuitputtingen zijn op het onderdeel personeelskosten en hrm meer kosten gerealiseerd dan begroot. Deze hogere uitgaven waren voornamelijk het gevolg van hogere representatieskosten, reis- en verblijfskosten en onverwachte WW-uitgaven. Omdat binnen de totale begroting van bedrijfsvoering nog budgetruimte resteerde, is vanuit deze post tevens de voorziening verlofsparen ingesteld (€13.000). De aangevraagde dekking ten tijde van de vierde begrotingswijziging om de voorziening verlofsparen in te stellen, vanuit de reserve stortplaatsen, hoefde hiermee niet aangesproken te worden.

Frictiekosten bedrijfsvoering
In 2022 bedroegen de lasten voor frictiekosten bedrijfsvoering €0, € 60.000 lager dan begroot. Door vertraging in de implementatie van het nieuw financieel systeem zijn de licentie- en consultancykosten bij administratie en planning en control achtergebleven. De werkzaamheden zijn in 2022 verder opgepakt en na voorbereidende werkzaamheden in 2023, is live-gang gepland voor boekjaar 2024. Om die reden hoefde het frictiebudget niet aangesproken te worden in 2022 maar blijft de noodzaak bestaan om deze reserve aan te spreken voor uitvoering in 2023 en 2024.

In 2022 is een zeer klein deel van de kosten van de bedrijfsvoering doorbelast naar projecten. In 2022 gaat het om een bedrag van € 2.800. Het gaat om projecten die (gedeeltelijk) extern worden gefinancierd en waarvoor (extra) personele capaciteit wordt ingezet.

'Bedrijfsvoering op orde'
In 2022 bedroegen de lasten voor "Bedrijfsvoering op orde" € 147.000, €105.000 lager dan begroot.

Extra bijdrage Parkstadgemeenten	Begroting 2022	Prognose 2022 (BURAP)	Realisatie 2022	Verschil
Inhuur financieel medewerkster		20	16	4
Inhuur P&C		107	85	22
Salariskosten medewerker archief, ICT en Facilitair		15	16	-1
Externe inhuur archief		10	3	7
Inhuur externe expertise overig		40	4	36
Opleidingen/teambuilding		10	0	10
Functiewaarderingstraject		50	24	26
Totaal	**252**	**252**	**147**	**105**

Sinds april 2022 wordt een assistent-controller ingehuurd, waardoor het mogelijk is geweest om de jaarstukken en de begroting tijdig aan het Dagelijks Bestuur en de toezichthouder aan te bieden. Daarnaast ondersteunt de medewerker Zonnepanelenproject 1 dag in de week bij het inboeken van inkoopfacturen.
Verder is in 2022 de werving gestart voor een medewerker informatie- en archiefbeheer, ICT en Facilitair, onder andere ter vervanging van de langdurig zieke officemanager en het verbeteren van het archief c.q. de informatiehuishouding. Deze werving heeft een geschikte kandidaat opgeleverd die op 1 oktober 2022 voortvarend is gestart. In samenwerking met IDMadvies is vervolgens een start gemaakt om het verbetertraject informatiehuishouding vorm te geven. Dit traject loopt door in 2023.
Zoals opgenomen in de begroting 2022, is een functiewaarderingsproject (HR21) uitgevoerd. De kosten bestaan uit advieskosten van Buitenhek Plus welke ondersteunt bij het functiewaarderingstraject. De advieskosten van Buitenhek Plus zijn gefinancierd uit de incidentele middelen “Bedrijfsvoering op orde”.
Naast het ziekteverzuim binnen de bedrijfsvoering, is per 1 september 2022 een langdurig zieke assistent-controller ziek uit dienst gegaan en is per 1 december 2022 een medewerker bedrijfsvoering uit dienst getreden. Hierdoor konden niet alle voorgenomen activiteiten inzake bedrijfsvoering op orde in 2022 uitgevoerd worden.

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting

Kernformatie en bezetting
De kernformatie in de begroting 2022 bedroeg 23,3 fte. Voor de takendiscussie is hier 3 fte aan toegevoegd waarmee in de begroting na 2e wijziging een totaalbedrag van € 2.588.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden is opgenomen. Bij de vaststelling van de begroting 2023 is besloten om de 0,44 fte die wordt ingezet ten behoeve van Grensoverschrijdende Samenwerking/ AG Charlemagne over te hevelen van het programma Flexibele schil naar Kernformatie. De begroting na 4e wijziging bedraagt daarmee 26,8 fte, totaal € 2.622.000.
De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma’s en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Per saldo zijn de loonkosten conform begroting uitgekomen. De kosten voor de voorziening verlofsparen zijn in 2022 gefinancierd vanuit restant budget binnen de bedrijfsvoering.

Totaal kernformatie	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie ulimto 2022	Verschil
FTE kernformatie programma's	12,7	16,2	16,2	-
FTE kernformatie overhead	10,6	10,6	10,6	-
FTE kernformatie	**23,3**	**26,8**	**26,8**	**-**

Het aantal medewerkers kernformatie per 31 december 2022 is 26,8 fte. De vacature voor programmanager SES is per 1 januari 2022 ingevuld. Verder is een vacature voor programmamedewerker Duurzaamheid per 15 augustus 2022 ingevuld. De vacature voor medewerker informatie- en archiefbeheer, ICT en facilitair is per 1 oktober 2022 ingevuld.
Het totale aantal medewerkers (inclusief ingehuurde medewerkers t.b.v. projecten) per 31 december is 29,1 fte.

De overige 2,33 fte is als volgt te verklaren:

- 0,44 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst ten behoeve van de Administratieve Ondersteuning Zonnepanelen. De kosten worden gedekt uit de flexibele schil.
- 0,89 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst als programmamedewerker.
- 1 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst als programma assistent.

Organisatie op orde
In de DB vergadering van 7 november 2018 is besloten om 2,6 fte aan te trekken om de basis op orde te krijgen. De kosten voor deze 2,6 fte zijn voor de jaren 2019 en 2020 gedekt uit de bestemmingsreserve werkbudget “Organisatie op orde” welke eind 2018 is gevormd voor € 468.680 ten laste van het werkbudget Regio Deal (oude EFRO Middelen). Per 31 december 2021 is het restant van de reserve organisatie op orde, afgerond € 65.000. De reserve is in 2022 niet gewijzigd en het restant bedraagt per 31-12-2022 eveneens €65.000. Voor 2023 is een beroep op deze reserve voorzien ter dekking van structurele en incidentele lasten voor het archief en voor de eventuele implementatie van digitaal vergaderen. Onder voorbehoud van positieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur zal dit in 2023 of 2024 worden geïmplementeerd.

5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead

Overhead	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	950	950	950	0
Bedrijfsvoering	338	681	509	-172
Totale lasten Overhead	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.288**	**-1.631**	**-1.459**	**172**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				
Frictiereserve	0	67	7	-60
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**67**	**7**	**-60**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.288**	**-1.564**	**-1.452**	**112**

De begrote lasten voor Bedrijfsvoering zijn in 2022 € 172.000 lager dan begroot. De oorzaak ligt hoofdzakelijk in vertraagde uitvoering van de implementatie financieel systeem, ‘bedrijfsvoering op orde’ en het feit dat de nutskostenstijging geen doorgang vond in 2022.

Het resultaat bedrijfsvoering en overhead 2022 van € 112.000 is in 2023 nodig om de bedrijfsvoering verder op orde te krijgen.

5.4 Frictiebudget

In 2022 was het beroep op de frictiekosten als volgt:

Inzet frictiegelden	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering: inhuur deskundigheid voor implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring	0	60	0
Extra loonkosten van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering van voor de transitie.	15	15	15
Verbouwing (afschrijving)	0	7	7
Totaal	**15**	**82**	**22**

De begrote onttrekking van de frictiereserve voor € 60.000 is in 2022 niet gerealiseerd wegens capaciteitsgebrek om herinrichting van de bedrijfsvoering in 2022 af te ronden. Deze activiteiten lopen door in 2023 en 2024 waarmee het beroep op de frictiegelden wordt voorzien in 2023 en 2024. Indien in 2023 positief wordt besloten inzake het functiewaarderingstraject HR21, zal vanaf begroting 2024 geen onttrekking aan de frictiereserve van €15.000 meer plaatsvinden ter dekking van de frictie loonkosten. De structurele lasten voor formatie worden dan vanaf 2024 volledig gedekt uit de structurele baten.

In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is grotendeels benodigd. In de risicoparagraaf wordt hier nog nader op ingegaan.

Inzet frictiegelden	Beschikbaar 31-12-2022	Verwachte uitgaven na 2022
Extra loonkosten van 1 medewerker, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering van voor de transitie	15	15
Herrinrichting bedrijfsvoering: (implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring	60	60
Verbouwing (afschrijving)	52	52
Overig	45	45
Totaal	**172**	**172**

6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Parkstad niet vpb-plichtig is. Dit is bevestigd door de belastingdienst.

7 Onvoorzien

In 2022 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

8 Mutaties reserves

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot 2030 dragen de Parkstad gemeenten € 400.000 bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. In 2030 is er nog een laatste bijdrage van € 202.648. De lening loopt eveneens tot 2030. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030.

Frictiereserve
In 2022 is in de begroting € 82.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- De incidentele kosten ad € 60.000 voor de implementatie van het nieuw financieel systeem, de inrichting van het archief en de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring. De gerealiseerde kosten zijn nihil omdat deze activiteiten niet in 2022 uitgevoerd konden worden. De werkzaamheden worden verder opgepakt in 2023 en daarmee zijn deze kosten voorzien in 2023 en mogelijk 2024.
- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan ad € 15.000. Deze kosten voor 1 medewerker in dienst van Parkstad worden geraamd op € 15.000 per jaar. Deze kosten komen vanaf 2024 te vervallen bij positieve besluitvoring over het functiewaarderingstraject HR21.
- De afschrijvingskosten van de verbouwing inzake de extra werk- en vergaderruimte op de tweede en derde verdieping ad € 7.000.

Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur en Bestuurscommissies
Het is bestaand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar. Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Mutatie reserves	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Stortingen in reserves:				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	761	668	-93
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Totale stortingen	**400**	**1.418**	**1.326**	**-92**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
- Frictiereserve	15	82	22	-60
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur / Algemeen bestuur	0	47	126	79
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	725	597	-128
Totale onttrekkingen	**386**	**1.225**	**1.115**	**-110**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het weerstandsvermogen / reserves, de voorgeschreven financiële kengetallen en risicobeheersing.

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie 'Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. In 2023 wordt een geactualiseerde conceptnotitie "Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg" opgesteld en deze wordt met het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur verder afgestemd.

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Door beheersmaatregelen afgedekte risico's (via bijvoorbeeld voorzieningen of verzekeringen of andere maatregelen) hebben geen invloed op het weerstandsvermogen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve, stille reserves en incidentele begrotingsruimte. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte. Aangezien SPL geen stille reserves, incidentele begrotingsruimte, onvoorzien structureel en structurele begrotingsruimte heeft, bestaat de weerstandscapaciteit van SPL uit de Algemene Reserve. De post onvoorzien structureel wordt op nihil geschat.

De algemene reserve heeft een omvang van € 115.000. Deze reserve wordt aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter, waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en niet uitstelbaar. Als het Dagelijks Bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt daarover in de eerstvolgende bestuursrapportage c.q. het eerstvolgende jaarverslag verantwoording afgelegd.

Parkstad houdt verder geen eigen vermogen aan als weerstandsvermogen voor niet-structurele financiële risico's, met het oog op de continuïteit van de organisatie en de taakvervulling.
Dit risico wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat betekent dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële ruimte om tussentijdse incidentele financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium.
Dat ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

Onderstaande risico's zijn thans onderkend:

Omschrijving	Kans	Totale omvang (€)	Impact (€)	Toelichting
Cyberrisico	PM	PM	PM	Generiek werkt SPL in de cloud bij een externe leverancier die op basis van de genomen continuïteits-maatregelen voldoende maatregelen (o.a. certificering ISO 27001 en NEN 7510) heeft genomen. Daarnaast heeft SPL nog een aantal minder kritische applicaties bij andere leveranciers in de cloud.
Complexiteit van de projecten	0,5	50.000	25.000	De complexiteit van de projecten wordt groter. Denk aan het innovatieve project Inpondmakelaar waar gebruik wordt gemaakt van een revolverend fonds, het grensoverschrijdende project Velocity en de toenemende SISA verantwoording voor specifieke uitkeringen zoals het Volkshuisvestingsfonds. Waar nodig wordt hiervoor juridische en fiscale kennis ingehuurd. In de begroting 2024 is hiervoor € 30k opgenomen. Ook voor de interne organisatie heeft dat consequenties. Risico is dat hier additioneel 0,5 fte voor moet worden ingezet.
Ziekte	0,25	100.000	25.000	SPL is niet verzekerd voor het ziekterisico. Ingeval van uitval van kritische functionarissen zal externe ondersteuning ingehuurd moeten worden. De kosten hiervan zijn hoger dan de ziekte-uitkering.
WW	0,25	100.000	25.000	SPL is eigenrisicodrager voor de WW. In het P-budget is normaliter enige ruimte om dit op te vangen. Gezien de beperkte omvang van de organisatie is de wet van de grote getallen voor SPL niet van toepassing. Indien een medewerker langdurig in de WW gaat is dat niet gedekt door de begroting.

De berekende omvang van het risico bedraagt € 75.000. De weerstandscapaciteit bedraagt € 115.000. Dit leidt tot een weerstandsratio van 1,5. SPL zou in principe willen streven naar een minimale weerstandsratio van 1,0. Zoals aangegeven worden de risico's uiteindelijk gedragen door de deelnemende gemeentes en wordt de genoemde 1,0 gehanteerd als minimale streefwaarde en niet als harde norm.

9.2 Financiële Kengetallen

Conform BBV worden de volgende financiële kengetallen opgenomen:
1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte
4. Grondexploitatie;
5. Belastingcapaciteit.

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Parkstad niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven.

Kengetal	*Realisatie 2021*	*Begroting 2022*	*Realisatie 2022*	*Norm*
Netto schuldquote	*57%*	*63%*	*39%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*57%*	*63%*	*39%*	*<100%*
*Solvabiliteitsratio **	*81%*	*60%*	*88%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*1%*	*-1%*	*7%*	*>=0*

*Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruit ontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

Netto Schuldquote
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. De netto schuldquote daalt vanwege de aflossing op de langlopende lening inzake deelname in de financiering van de buitenring. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Parkstad in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. De solvabiliteit van SPL verbetert de komende jaren door aflossing van de lening voor de ringwegen.

Structurele exploitatie
Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties uit/naar reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten worden in dit kengetal uitgedrukt als percentage van de totale structurele baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een percentage kleiner dan 0% betekent dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Beoordeling van de kengetallen
De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de realisatie 2021 zijn als volgt verklaarbaar:

1. De netto schuldquote 2022 (39%) is ten opzichte van 2021 (57%) sterk gedaald vanwege enerzijds hogere baten door hogere cofinanciering en anderzijds door de aflossing op de langlopende lening.
2. De solvabiliteitsratio ontwikkelt zich positief. De solvabiliteitsratio 2022 (88%) steeg ten opzichte van 2021 (81%). Dit wordt veroorzaakt door de aflossing van de lening voor de ringwegen en de stijging van het eigen vermogen in 2022 (positief resultaat 2022).

3. De begrote structurele exploitatie is 0% omdat de regiobijdrage van de gemeenten zodanig wordt berekend dat er sprake is van een structureel sluitende begroting. In 2022 waren de gerealiseerde structurele lasten, net als in 2021, iets lager dan begroot bij gelijkblijvende regiobijdragen. In 2022 was er tevens voor het eerst sinds 2015 weer een positieve rentebate.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting 2022 betreffen:

1. De schuldquote is in de begroting 2022 (63%) duidelijk hoger dan in de realisatie (39%) Dit wordt veroorzaakt doordat in de begroting de cofinanciering als PM wordt meegenomen, waardoor de baten in de realisatie beduidend hoger zijn.
2. De afwijking bij de solvabiliteitsratio wordt veroorzaakt door een hoge inschatting van de passiva.
3. De afwijking bij de structurele exploitatie t.o.v. de begroting wordt veroorzaakt door met name het positieve resultaat.

De kengetallen van Parkstad vertonen een positief financieel beeld ten opzichte van de gebruikelijke normen.

9.3 Financiering

Inleiding
Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasuryfunctie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Parkstad heeft de navolgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasurystatuut, de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financierings-vraagstukken van de lokale overheid.

Financiering Parkstad
SPL beschikt over één langlopende annuïteitenlening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5.800.000 met een resterende hoofdsom per 31 december 2022 van € 2.365.492. De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en is met een resterende looptijd van 7 jaar in 2029 geheel afgelost. De rentelasten zijn opgenomen in het taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen mag financieren. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan de reserves.

Berekening Kasgeldlimiet per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Begrotingstotaal lasten	3.740	3.740	3.740	3.740
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 300.000	307	307	307	307
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	307	307	307	307
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-56.636	-54.287	-55.914	-55.618
Ruimte (+) / overschrijding (-)	56.943	54.594	56.221	55.925

De liquiditeitspositie van Parkstad is zodanig dat in 2022 geen beroep is gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm
De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In 2022 heeft geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen plaats gevonden. In 2023 verwachten wij geen renteherziening, herfinanciering van bestaande leningen dan wel nieuwe financieringen.
De vaste schuld van Parkstad heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring.

Berekening Renterisiconorm	2022
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	€ 0,3 miljoen
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 0,75 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,45 miljoen

Gelet op het feit dat in 2022 geen sprake was van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang. Parkstad heeft in 2022 de renterisiconorm niet overschreden.

Schatkistbankieren
SPL maakt gebruik van Schatkistbankieren. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasury statuut, bestaat uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.
Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad in 2022 is als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 1.000.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. De renteopbrengst van een eventueel ‘spaarsaldo’ bij de schatkist was de afgelopen jaren nagenoeg nihil. Vanaf Q3 2022 krijgt SPL weer een rentevergoeding.

9.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

Het structurele budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in de oorspronkelijke begroting 2022 € 338.000. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico’s van de GR SPL.

9.5 Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

9.6 Wet Open Overheid

Het beleidsvoornemen van SPL is om de implementatie van de Woo op korte termijn ter hand te nemen.

Deel 2: Jaarrekening 2022

10 Balans

Activa	31-12-2022	31-12-2021
Bedragen x € 1.000		
Vaste Activa	**6.475**	**6.747**
Immateriële Vaste activa	**6.412**	**6.676**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.412	6.676
Materiële Vaste activa	**63**	**71**
Investeringen met een economisch nut	63	71
Vlottende Activa	**56.590**	**60.509**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**56.338**	**60.436**
Vorderingen op openbare lichamen	532	773
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	55.807	59.663
Overige vorderingen	0	0
Liquide middelen	**7**	**8**
Kassaldi	1	1
Banksaldi	7	7
Overlopende activa	**244**	**65**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	65
Totaal Activa	**63.065**	**67.256**

Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Bedragen x € 1.000		
Vaste Passiva	**8.733**	**8.797**
Eigen vermogen	**6.355**	**6.145**
Algemene Reserve	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.731
Gerealiseerde resultaat	343	299
Voorzieningen	**13**	**0**
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	13	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.365**	**2.652**
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.652
Vlottende Passiva	**54.332**	**58.459**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	***650***	***533***
Banksaldi	197	196
Overige schulden	453	337
Overlopende Passiva	**53.683**	**57.926**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	419
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese Overheidslichamen	24	176
- Het Rijk	502	525
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	1.006
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.243	55.800
Totaal Passiva	**63.065**	**67.256**

11 Overzicht baten en lasten 2022

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Lasten programma's				
- Programma kerntaken	2.402	4.868	4.066	-802
- Programma flexibele schil	50	2	64	62
Totale lasten programma's	**2.452**	**4.870**	**4.129**	**-741**
Baten programma's				
- Programma kerntaken	0	2.319	1.791	-528
- Programma flexibele schil	50	22	0	-22
Totale baten programma's	**50**	**2.341**	**1.791**	**-551**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten programma's	**-2.402**	**-2.529**	**-2.339**	**190**
Lasten divers:				
- Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
- Overhead	1.288	1.631	1.459	-172
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
- Onvoorzien	0	0	0	0
Totale lasten divers	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Baten divers				
- Algemene dekkingsmiddelen	3.704	4.352	4.351	-1
- Overhead	0	0	0	0
- Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
- Onvoorzien	0	0	0	0
Totale baten divers	**3.704**	**4.352**	**4.351**	**-1**
Gereailiseerd saldo van baten en lasten divers	**2.416**	**2.721**	**2.893**	**172**
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	761	668	-93
- Reserve werkbudgetten Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Totaal stortingen in reserves	**400**	**1.418**	**1.326**	**-92**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
- Frictiereserve	15	82	22	-60
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	47	126	79
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	725	597	-128
Totaal Onttrekkingen aan reserves	**386**	**1.225**	**1.115**	**-110**
Saldo stortingen en onttrekkingen aan reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Begrotingsresultaat	**0**	**0**	**343**	**343**

Het overzicht van baten en lasten vertoont forse verschillen tussen de realisatiecijfers op de programma's en algemene dekkingsmiddelen ten opzichte van de 4e begrotingswijziging. Deze verschillen betreffen – zoals ook toegelicht in het jaarverslag – hoofdzakelijk baten en lasten van projecten die in de staat van baten en lasten worden opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "werkbudget" van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

12 Toelichtingen

12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:
- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de immateriële vaste activa (art. 36 BBV).
De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de provincie Limburg gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Na afstemming met de Provincie Limburg bedragen de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren:

- Asfaltconstructie 15
- Funderingsconstructie 40

Het totale bedrag van de afschrijving van de Buitenring is door de Provincie verdeeld op basis van percentages:

- Asfaltconstructie 28%
- Funderingsconstructie 72%

Materiële vaste activa

Algemeen
De materiële activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten.

Materiële activa kleiner dan € 15.000 zijn niet geactiveerd, maar direct verantwoord als lasten in het lopende boekjaar. Dit is conform het Besluit van het Dagelijks Bestuur van 15 december 2021.

Het startmoment van de afschrijvingen is vastgelegd in de door het Dagelijks Bestuur vastgestelde Financiële verordening Stadsregio Parkstad Limburg 2011 d.d. 21 februari 2011. De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 lineair in 8 jaar afgeschreven zonder restwaarde, zoals opgenomen in de 4e begrotingswijziging 2022, als bijlage 1 van de financiële verordening.
De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.

Investering met economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Bij de waardering is, waar nodig, rekening gehouden met een (verwachte) duurzame waardevermindering.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen (waaronder debiteuren) worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico’s voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.412	6.676
Totaal	**6.412**	**6.676**

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring bedraagt € 7.204.000. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is. De verdeling en afschrijvingstermijnen zijn met de Provincie afgestemd:

- Asfaltconstructie 28% afschrijving in 15 jaar
- Funderingsconstructie 72% afschrijving in 40 jaar

Bijdragen aan activa in eigendom van derden	Boek-waarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Buitenring asfaltconstructie	1.749	0	0	134	0	0	1.615
Buitenring funderingsconstructie	4.927	0	0	130	0	0	4.797
Totaal	**6.676**	**0**	**0**	**264**	**0**	**0**	**6.412**

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Investeringen met een economisch nut	63	71
Totaal	**63**	**71**

De investeringen met economisch nut worden als volgt onderverdeeld:

Investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	49	52
Machines, apparaten en installaties	14	19
Totaal	**63**	**71**

Investeringen met een economisch nut	Boek-waarde 31-12-2021	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	52	4	0	7	0	0	49
Machines, apparaten en installaties	19	0	0	5	0	0	14
Totaal	**71**	**4**	**0**	**11**	**0**	**0**	**63**

De afschrijvingen starten in het boekjaar volgend op het jaar van ingebruikname.
De verbouwing (bedrijfsgebouwen) wordt vanaf 2022 in 8 jaar lineair afgeschreven (zonder restwaarde). In 2022 is een nagekomen factuur met betrekking tot de verbouwing als investering aangemerkt. De afschrijvingskosten bedragen jaarlijks € 7.000 en worden gedekt uit de frictiereserve. De printer (machines, apparaten en installaties) welke is aangeschaft in 2021, wordt in 4 jaar lineair afgeschreven zonder restwaarde.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen zijn in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Omschrijving	Besteed t/m 2021	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Bedrijfsgebouwen (Verbouwing C200 en J300)	52	4	4
Printer	19	0	0
Totaal	**71**	**4**	**75**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	532	773
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	55.807	59.663
Totaal	**56.338**	**60.436**

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening	Balanswaarde
Vorderingen op openbare lichamen	532	0	532
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	55.807	0	55.807
Overige vorderingen	0	0	0
Totaal	**56.338**	**0**	**56.338**

Vorderingen op openbare lichamen

Openstaande debiteuren Parkstad op openbare lichamen
Dit betreffen vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de provincie. Deze vorderingen hebben in het algemeen een ander risicoprofiel dan de privaatrechtelijke vorderingen en zijn nagenoeg geheel begin 2023 ontvangen. Op basis van individuele beoordeling is er geen voorziening debiteuren benodigd per 31 december 2022.

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Openstaande debiteuren Parkstad	49	272
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Openstaande debiteuren GBRD	146	146
Te vorderen BTW	336	355
Totaal	**532**	**773**

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De samenstelling van de post Uitzetting in ’s rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau	55.807	59.663
Totaal	**55.807**	**59.663**

Schatkistbankieren:

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren **(per kwartaal)**				
	Q1	**Q2**	**Q3**	**Q4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	7	6	3	2
Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
Ruimte onder drempelbedrag	993	994	997	998
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag	**verslagjaar**			
Begrotingstotaal verslagjaar	4.140			
Het deel van het begrotingsjaar kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	4.140			
Het deel van het begrotingsjaar dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag 2022	1.000	1.000	1.000	1.000

Het verplichte schatkistbankieren schrijft voor dat (tijdelijke) kasoverschotten boven het drempelbedrag moeten worden aangehouden bij het Rijk. Het drempelbedrag voor Parkstad is € 1.000.000. De toetsing hierop vindt plaats op basis van de gemiddelde banksaldi per kwartaal. In 2022 hebben we de norm voor schatkistbankieren niet overschreden zoals blijkt uit bovenstaand overzicht.

Liquide middelen
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau banksaldi	7	7
Parkstad Bureau kassaldi	1	1
Parkstad GBRD banksaldi	0	0
Totaal	**7**	**8**

EMU-saldo

Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de jaarrekening 2022 is in het volgende overzicht weergegeven.

	EMU Saldo	2021	2022	2023	2024	2025
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	-76	554	19	20	60
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	5	5	5	5
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	13	13	13	13
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	4	4	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	-22	0	0	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**-94**	**575**	**37**	**38**	**78**

Overlopende activa

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	244	65
Totaal	**244**	**65**

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Overige nog te ontvangen bedragen	174	1
Nog te ontvangen BDU van Provincie	0	0
Nog te ontvangen BDU van Gemeentes	0	0
Overige vooruitbetaalde bedragen	6	27
Windenergie Parkstad-Zuid (project)	50	37
Digital DeConstruction (project)	5	0
Velocity (project)	9	0
Totaal	**244**	**65**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen
Het overzicht van het eigen vermogen luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Algemene reserve	115	115
Bestemmingsreserves	5.898	5.731
Gerealiseerde resultaat	343	299
Totaal	**6.355**	**6.145**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves van Parkstad en het nog te bestemmen resultaat 2022. In onderstaand overzicht is de stand van de algemene en bestemmingsreserves opgenomen.

Omschrijving	Boek-waarde 31-12-2021	Correctie foutieve eindbalans 2021	Toe-voeging	Ont-trekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermin-dering ter dekking van afschrijvingen	Boek-waarde 31-12-2022
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	252	252	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**252**	**252**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	0	0	62	0	0	0
Egalisatie frictiekosten Parkstad	194	0	0	22	0	0	172
Ringwegen	3.760	0	400	106	0	264	3.790
Städte Region Aachen / EGTS	8	0	0	0	0	0	8
Stortplaatsen	65	0	0	0	0	0	65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13	2	0	0	0	0	15
Werkbudget Dagelijks Bestuur	62	0	258	86	47	0	281
Werkbudget BC SES	24	0	0	4	0	0	20
Werkbudget GROS	15	0	16	16	0	0	15
Werkbudget BC Duurzaamheid	391	0	286	274	0	0	403
Werkbudget BC RuMo	81	0	53	5	0	0	128
Werkbudget BC Wonen en Herstructurering	456	0	266	203	0	0	519
Werkbudget BC Economie en Toerisme	469	0	181	242	0	0	408
Werkbudget Regiodeal Fase 1	66	0	0	56	0	0	9
Werkbudget Organisatie Op Orde	65	0	0	0	0	0	65
Totaal bestemmingsreserves	**5.731**	**2**	**1.460**	**1.076**	**47**	**264**	**5.898**
Gerealiseerde resultaat	299	0	343		-299	0	343
Totaal gerealiseerde resultaat	**299**	**0**	**343**	**0**	**-299**	**0**	**343**
Totaal Eigen vermogen	**6.145**	**2**	**1.802**	**1.328**	**0**	**264**	**6.355**

De ontwikkeling van de reserves in 2022 is weergegeven in het overzicht hierboven.

Algemene Reserve Parkstad
Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2022 heeft het Dagelijks bestuur van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

Reserve Egalisatie frictiekosten GBRD
GBRD heeft in 2013 een aantal beëindigingsovereenkomsten met 60-+ medewerkers gesloten. Als gevolg van deze regeling is deze reserve in 2014 gevormd. In 2014 heeft er een dotatie van € 62.000 plaatsgevonden. In 2022 is deze reserve in verband met de eindafrekening naar nul gebracht. In 2023 wordt de eindafrekening desintegratie en frictie GBRD afgewikkeld.

Reserve Egalisatie frictiekosten Parkstad
In 2022 is in de begroting € 82.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor een medewerker in dienst van Parkstad worden geraamd op € 15.000 per jaar. Deze kosten lopen maximaal door tot het vertrek van deze medewerker. Indien positieve besluitvorming omtrent HR21, komen deze kosten vanaf 2024 te vervallen.
- De incidentele kosten ad € 60.000 voor de herinrichting van de bedrijfsvoering. De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is nihil. Zoals eerder vermeld is de verwachting dat deze middelen in 2023 en 2024 worden aangesproken.

In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is volledig benodigd.

Reserve Ringwegen
De reserve ringwegen dient ter afdekking van de afschrijvingskosten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005. De afschrijvingen lopen door tot 2060. Tot 2030 dragen de Parkstad gemeenten € 400.000 bij aan de afschrijvingskosten van de Buitenring en de rentelasten van de daarvoor aangegane lening. De lening loopt eveneens tot 2030. In 2030 volgt nog een restbijdrage van € 202.648. Het verschil tussen de bijdrage van de Parkstad gemeenten en de afschrijvingskosten en rentelasten wordt aan de reserve Buitenring toegevoegd voor de dekking van de afschrijvingskosten na 2030.

Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50.000. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve stortplaatsen
De voorziening is gevormd ter dekking van de nazorg en eindafwerking van de stortplaats Nieuwenhagen. In 2022 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. Ten tijde van de 4e begrotingswijziging was de verwachting dat deze middelen nodig waren om de voorziening verlofsparen in te stellen, uiteindelijk bleek er restant bedrijfsvoeringsbudget beschikbaar en is de reserve stortplaatsen niet aangesproken.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden. In 2022 is een correctie doorgevoerd van € 2.000 wegens een foutief eindsaldo uit 2021.

Reserves Werkbudgetten Dagelijks Bestuur en Bestuurscommissies
Om aansluiting te vinden met het BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het

realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “Werkbudgetten Bestuurscommissies”.

Werkbudget Dagelijks Bestuur	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2022
Werkbudget voorgaande jaren	6	0	0	0	6
Winstbestemming 2021	0	0	47	47	0
Project Symposium Brede Welvaart	35	0	23	0	12
Project Veiligheid	5	0	0	0	5
Project AG Charlemagne	16	0	16	0	0
Vrijval project Super Circular Estate	0	258	0	0	258
Dagelijks Bestuur	**62**	**258**	**86**	**47**	**281**

Werkbudget Bestuurcommissie SES

Projecten SES	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Platformfunctie SES	24	0	4	20
Projecten SES	**24**	**0**	**4**	**20**

Er zijn middelen ingezet ten behoeve van de Strategiesessie in juli en daarnaast heeft de bestuurscommissie SES twee opdrachten aan Bureau Outwards verstrekt, betreffende de ondersteuning van het proces om te komen tot een ambitiedocument Onderwijs en Kindontwikkeling en het opstellen en vormgeven van dit document en daarnaast de ondersteuning bij de voorbereiding van de conferentie Onderwijs en kindontwikkeling in 2023. De resterende middelen zullen worden toegevoegd aan het werkbudget van 2023.

Werkbudget GROS

Projecten GROS	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Platformfunctie GROS	15	0	15	0
Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal	0	1	0	1
Ontwikkeling GIS	0	15	0	15
Expo Real Munchen	0	0	0	0
Projecten GROS	**15**	**16**	**16**	**15**

Platformfunctie GROS € 0 (€ 15)

De onttrekking van €15.000 heeft betrekking op diverse symposia en bijeenkomsten in het kader van Grensoverschrijdende samenwerking.

Kosten uitwerking 3e termijn Regio Deal € 1 (€0)

De toevoeging van €1.000 is het saldo van het jaarplan ad € 40.000, de taakstelling van €35.000 en twee overboekingen ten gunste van respectievelijk platformfunctie GROS en AG Charlemagne.

Ontwikkeling GIS € 15 (€0)

De toevoeging van €15.000 betreft het saldo van het jaarplan ad € 30.000 en de taakstelling van € 15.000.

Werkbudget Bestuurscommissie Duurzaamheid

Projecten BC Duurzaamheid	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Palet Zonnepanelenproject	0	8	0	8
Isolatie en verduurzamingsprogramme	0	108	0	108
Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	47	4	0	51
Administratieve eenheid Zonnepanelen	16	0	64	-48
RUD Zuid-Limburg	23		15	7
Palet Regionale Coördinator Windenergie	-11	0	45	-56
Palet VGG	31	0	3	28
Palet Coördinator Warmte	155	0	107	48
Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE	2	0	0	2
Vrije ruimte BC	1	0	1	1
RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg)	81	0	39	42
Woonwijzerwinkel	20	0	0	20
Warmtetransitie	0	131		131
Circulariteit	26	35	0	60
Projecten BC Duurzaamheid	**391**	**286**	**274**	**403**

PALET Zonnepanelenproject € 8 (€ 0)
Voor de uitvoering van het PALET Zonnepanelenproject zijn een aantal algemene projectkosten voorzien buiten de administratieve eenheid. De boekwaarde per 31 december 2021 was € 0 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen € 10.000 per 31 december 2022.

Isolatie- en verduurzamingsprogramma € 108 (€ 0)
Met vaststelling van de Transitievisie Warmte 1.0 hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven een regionaal isolatie- en verduurzamingsprogramma op te willen stellen voor (particuliere) huishoudens in Parkstad. Het projectbudget is bijeen gebracht door een bijdrage uit het Jaarplan 2022 en een provinciale subsidie. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 108.000.

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) € 51 (€ 47)
Vanaf de start van de energietransitie-aanpak in Parkstad, in 2013, is een bedrag toegekend van € 400.000 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). De boekwaarde per 31 december 2021 was €47.000 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, € 51.000 per 31 december 2022. Uit dit budget worden kosten gedekt die aan de orde zijn bij de voorbereiding van PALET-projecten of –trajecten voordat aan de Bestuurscommissie een concreet projectvoorstel wordt voorgelegd.

Administratieve eenheid Zonnepanelen € -48 (€ 16)
Voor het Zonnepanelenproject Parkstad is vanaf 2017 een bedrag van € 742.000 opgenomen voor de administratieve ontzorging die centraal bij Parkstad is georganiseerd. Dit bedrag is gebaseerd op de deelname van zeven Parkstad-gemeenten. De bijdragen van de gemeenten worden gefaseerd door Parkstad gefactureerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -48.000 in plaats van € 16.000 per 31 december 2021.

RUD Zuid-Limburg € 7 (€ 23)
De bestuurscommissie heeft voor de uitvoering vanaf 2017 een bedrag van € 92.000 toegekend aan dit project. Deze gelden zijn beschikbaar gesteld voor de meerjarige extra inzet van de RUD ten behoeve van de realisatie van de energiebesparingsopgave in de sectoren bedrijven en kantoren. Het project is nog in uitvoering; hoewel alle bedrijfsbezoeken hebben plaatsgevonden, hebben nog niet alle gemeenten deze bij Parkstad Limburg gefactureerd. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 € 23.000 en bedraagt na onttrekkingen € 7.000 per 31 december 2022.

Palet Regionale Coördinator Windenergie € - 56 (€ -11)
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te willen onderzoeken. Planvorming en de concrete ontwikkeling van windenergie is complex en de specialistische expertise is binnen de gemeenten niet voorhanden. Derhalve is vanaf 2019 op de regionale schaal een coördinator windenergie aan de slag. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten en wordt verdubbeld via een provinciale subsidie. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € - 56.000 in plaats van € -11.000 per 31 december 2021.

Palet VGG € 28 (€ 31)
In PALET wordt ingezet op het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Hiertoe heeft de Bestuurscommissie een projectbudget van € 26 gereserveerd. Hoewel alle onderzoeken ultimo 2020 reeds zijn uitgevoerd, hebben nog niet alle gemeenten deze bij Parkstad Limburg gefactureerd. Na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 28.000 in plaats van € 31.000 per 31 december 2021.

Palet Coördinator Warmte € 48 (€ 155)
Vanwege de complexiteit en samenhang is in 2018 op regionale schaal specialistische kennis georganiseerd middels een warmtecoördinator. Het projectbudget is bijeen gebracht door Parkstad-gemeenten (o.a. vanuit de decembercirculaire 2019) en via een provinciale subsidie. In totaal is € 564.000 ter beschikking gesteld. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 €155.000 en bedraagt, na toevoegingen en onttrekkingen, per 31 december 2022 € 48.000.

Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE € 2 (€ 2)
Als onderdeel van PALET is het verduurzamen van Vereniging van Eigenaars (VvE) gekenmerkt als een belangrijk focuspunt. In totaal is € 12.000 voor een pilot ter beschikking gesteld, waar tot dusver € 10.000 zijn aangewend. In 2022 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2022 € 2.000.

Vrije ruimte BC sec ruimte € 1 (€ 1)
Via externe opdrachten is in 2021 geld verdiend, dat ter beschikking zal worden gesteld voor teambuildingen met interne en externe duurzaamheidsambtenaren. De boekwaarde van dit project was per 31 december 2021 €1.000 en bedraagt na onttrekkingen per 31 december 2022 € 1.000.

RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg) € 42 (€ 81)
Voor en na het vaststellen van de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg is door de RES ZL budget ter beschikking gesteld voor regionale uitvoering van de RES ambitie. Het betreffende budget bedraagt € 331.000. Na toevoegingen en onttrekkingen was de boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 42.000 in plaats van €81 per 31 december 2021.

Woonwijzerwinkel € 20 (€ 20)
Voor het oprichten van de WoonWijzerWinkel is door de Bestuurscommissie € 141.000 ter beschikking gesteld. Tot op heden is € 121.000 aangesproken. In 2022 hebben geen activiteiten plaatsgevonden. De boekwaarde van dit project was daarom per 31 december 2022 € 20.000.

Warmtetransitie €131 (€ 0)

Na het vaststellen van de Transitievisies Warmte 1.0 kon worden overgegaan tot vaststelling van de provinciale subsidie. Middelen die uit de decembercirculaire 2019 ter beschikking zijn gesteld voor de bredere warmtetransitie, zijn toegekend aan dit project. Na toevoegingen bedraagt de

boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 131.000 in plaats van € 0 per 31 december 2021.

Circulariteit € 60 (€ 26)
In 2020 is het thema circulariteit aan het taakveld van de Bestuurscommissie Duurzaamheid toegevoegd. Na toevoegingen en onttrekkingen was per 31 december 2022 de boekwaarde van dit project € 60.000 waar deze in december 31 2021 nog € 26.000 bedroeg.

Werkbudget Bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit (RuMo)

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Omgevingsvisie / Novi	5	28	0	33
Leegstandkaart	3	1	0	4
Mobiliteit Algemeen	18	0	5	13
SUMP	43	14	0	57
Parkstad Bereikbaar	10	0	0	10
Zuid-Limburg Bereikbaar	15	0	0	15
CBS data-onderzoek ODiN	3	0	0	3
Landbouw en landschap	7	10	0	17
Interreg project Velocity Station	2	0	0	2
Klimaatadaptie Parkstad Limburg	-25	0	0	-25
Projecten Bestuurscommissie RuMo	**81**	**53**	**5**	**128**

Omgevingsvisie / Novi € 33 (€ 5)
In 2022 is gewerkt aan de uitvoering van fasen 3 (opstellen conceptkader) en 4 (ontwerp en besluitvorming) van het Regionaal Afstemmingskader Omgevingsvisies Parkstad. Daarnaast zijn kosten gemaakt voor juridisch advies, voor een bijeenkomst met gemeenten over de lopende ruimtelijke trajecten en voor activiteiten in het kader van het NOVI-gebied Zuid-Limburg. Het restant wordt in 2023 benut voor de doorontwikkeling van het regionaal afstemmingskader.

Leegstandskaart € 4 (€ 3)
De Bestuurscommissie heeft in mei 2017 een bedrag beschikbaar gesteld voor het inrichten van een integrale leegstandsmonitor/ kaart. Vanaf 2018 wordt deze monitor door Het Gegevenshuis tweejaarlijks van een update voorzien en daartoe worden kosten gemaakt.

Mobiliteit Algemeen € 13 (€ 18)
In 2020 is besloten € 50k te reserveren voor de ontwikkeling van een Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP). Het betreft een algemene post onvoorzien. In 2022 is op Zuid-Limburgse schaal besloten het fietsroutenetwerk goed in kaart te brengen, waarbij opdracht is gegeven via Maastricht aan RHDHV om dit samen met Provincie, RMO's en gemeenten uit te voeren en op te stellen. Voor deze opdracht en een advies voor de Mobiliteitsagenda van Zuid-Limburg is vanuit de kostenpost Mobiliteit Algemeen € 5k uitgegeven.

SUMP € 57 (€ 43)
De Mobiliteitsvisie is vastgesteld en als vervolg hierop is in 2021 gestart met de uitwerking van de uitvoeringsagenda mobiliteit Parkstad met daaraan gekoppelde projecten. In 2022 zijn de kosten voor risicogestuurde aanpak, maatregelenpakket en uitvoeringsprogramma's voor Strategisch Plan Verkeersveiligheid van de individuele gemeenten van Parkstad via opdracht vanuit Parkstad aan RHDHV geregeld. Hierbij is een deel van de opdracht in 2021 betaald en in 2022 doorbelast vanuit Parkstad aan de gemeenten, waardoor er per saldo € 14k is toegevoegd aan de SUMP. Tevens zijn de kosten voor opstellen Uitvoeringsagenda SUMP Parkstad via Braining the Future en Kragten in 2022 afgerekend. Ook zijn de

kosten voor stroomaansluiting van de 20 laadstations van Velocity voorgeschoten door Parkstad en later doorbelast aan de desbetreffende gemeenten.

Parkstad Bereikbaar € 10 (€ 10)
De focus van de mobiliteitsvisie en de uitvoeringsagenda mobiliteit ligt op gedragsmaatregelen t.b.v. fiets stimulering, werkgeversaanpak en gebruik E-bike deelsysteem Velocity. De middelen zullen in samenhang met het programma Zuid-Limburg bereikbaar ingezet worden.

Zuid-Limburg Bereikbaar € 15 (€ 15)
Deze middelen zullen, samen met de hierboven aangegeven middelen voor Parkstad Bereikbaar, worden ingezet voor fietsstimulering en gebruik E-bike deelsysteem Velocity.
CBS data-onderzoek ODiN € 3 (€ 3)
Het Odin-onderzoek heeft plaatsgevonden. Het restantbudget zal worden aangewend voor het monitoren van de modaliteitsdoelestellingen zoals modal-shift.

Landbouw en landschap € 17 (€ 7)
In 2022 zijn geringe kosten gemaakt en is de voorbereiding van het project begonnen. De kosten worden in 2023 gemaakt, waarbij het restantbudget volledig wordt benut.

Interreg EMR project ECON (Velocity Station) € 2 (€ 2)
Dit project is geherrubriceerd van bestuurscommissie Mobiliteit. In het Kader van de BBV blijft de beginbalans staan.

Klimaatadaptatie € -25 (€ -25)
Dit project is geherrubriceerd van bestuurscommissie Mobiliteit. In het Kader van de BBV blijft de beginbalans staan.

Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

Projecten BC Wonen en Herstructurering	**Boekwaarde 31-12-2021**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Boekwaarde 31-12-2022**
Aanpak Particulier Bezit	50	0	23	27
Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie	74	0	25	50
Woonmonitor Parkstad Gemeenten	1	0	0	1
Integrale monitoring wijken (Parkstad Breed)	45	0	14	31
Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	17	0	0	17
Actieplan Wonen Zuid-Limburg	24	0	19	5
Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	1	0	0	1
Regionale Prestatieafspraken/ Samenwerkingsagenda	21	0	2	18
Actualisering transformatieopgave	2	0	0	2
Woningmarktprogrammering	4	0	4	0
Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop	0	3	0	3
Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028	0	19	0	19
Super Circular	59	0	59	0
Assistentie	0	100	0	100
Stakeholdersbijeenkomsten wonen	4	0	3	1
Woonmonitor 2021	0	20	20	0
Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep	15	0	0	15
Instrumenten Wonen en zorg, midden huursegment, verduurzaming kwetsbare wijken	4	4	0	7
Lobby mee-Koppelkanssen	4	0	1	4
RD Voorzieningenwijzer	16	0	0	16
Actieprogramma Wonen Zuid-Limburg	0	5	0	5
Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit	2	0	0	1

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg	1	0	0	1
Commerciële herstructurering	14	0	9	4
Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen	35	25	0	60
Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen	23	0	5	18
Verkenning RIA regionale investeringsagenda	5	0	0	5
Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken	16	0	0	16
Wonenatlas	-27	20	0	-7
Innovatie in de woningmarkt	0	48	0	48
Volkshuisvestingsfonds	11	0	0	11
Actualiseren Regionale Woonvisie	16	0	16	0
Wonen ZL: Bestuursopdracht uitwerken 'Bouwen naar behoefte'	0	0	0	0
Uitvoering woonprojecten Volkshuisvestingsfonds én Regio Deal	0	5	0	5
Voorbereiding bouwstenen Regionale Woonvisie 2022/2028	2	0	0	2
East meets West	3	0	0	3
Rondetafelgesprek	3	0	0	3
Onderzoek particulier investeerders	1	0	1	0
Communicatie wijkenaanpak	5	0	0	5
Dronefoto's VHF	3	1	0	4
Opvolging uitk Rondetafelgesprek	4	0	2	2
Regionale prestatieafspraken	0	10	0	10
Adaptief programmeren & update regionale woningmarktprogrammering	0	6	0	6
Projecten BC Wonen en Herstructurering	**456**	**266**	**203**	**519**

Aanpak Particulier Bezit € 27 (€ 50)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 120.000 aan het project Hoogbouwflats Parkstad. In 2015 is de naam van het project veranderd in Aanpak particulier bezit. Per 31 december 2022 bedraagt het saldo van dit project € 50.000. In 2022 heeft Stec Groep een opdracht voor een evaluatie van het pilotproject de inpondmakelaar uitgevoerd voor €22.500,-. In 2018 heeft het Kadaster een onderzoek verricht naar de kwetsbare particuliere woningvoorraad in de regio Parkstad. Dit onderzoek was een belangrijke onderlegger voor de aanvraag Regio Deal (2018) én de aanvraag Volkshuisvestingsfonds (2021). Gelet op de nieuwe aanvraag Regio Deal (november 2022) en een nieuwe aanvraag voor het Volkshuisvestingsfonds (2023) is in december 2022 het besluit genomen om dit onderzoek te actualiseren (geraamde kosten €27.000,-). Door een wetswijziging heeft het Kadaster echter geen toegang meer tot het WOZ-bestand van gemeenten. Daarom is eind 2022 aan bureau E'til opdracht verleend om dit onderzoek uit te voeren. De opdracht kost € 12.500 (excl. BTW) tegen een eerdere duurdere indicatie van €27.000 als dit zoals in het verleden wel via het Kadaster verlopen zou zijn. Facturatie is voorzien in 2023. In 2022 hebben er derhalve geen andere onttrekkingen plaatsgevonden dan die voor de factuur van Stec.

Woonvisie 2022-2028

Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028 €19 (€0)
Voor de Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028 is € 80.000 aan budget beschikbaar gesteld. Hierbij was al een tekort voorzien, aangezien de aangegane verplichtingen € 104.760 bedroegen. Totaal voorzien in 2022 € 105.160. In 2021 is Bureau Circusvis gestart met de eerste voorbereidingen van de Woonvisie. In 2022 heeft Circusvis voor ruim € 60.000,- gefactureerd onder dit projectnummer. In 2022 zijn verder cateringkosten voor bijeenkomsten over de Woonvisie gedekt.

Voorbereiden bouwstenen Regionale Woonvisie €2 (€2)
In 2021 was voor de bouwstenen een budget beschikbaar van € 27.504,-. Door de Stec Groep is het Woonbehoefteonderzoek uitgevoerd als een van de bouwstenen voor de Woonvisie. 75% van het factuurbedrag is in 2021 in rekening gebracht. De overige 25% in 2022, maar dan ten laste van een ander budget. Het restantbudget van € 2.192 is niet aangewend in 2022.

Actualiseren Regionale Woonvisie €0 (€16)
Aanvang 2022 stond hier een budget van € 16.280,-. In september 2022 is bij het behandelen van de Burap het voorstel gedaan om € 25.160 dekking uit het budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie in te zetten voor de Ontwikkeling Regionale Woonvisie 2022-2028. Uiteindelijk is vanuit het Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie maar €14.380,- ingezet voor de actualisering van de Regionale Woonvisie 2022-2028. Verder hebben de gemeenten een bijdrage gedaan van € 5.320,- voor het opstellen van de Synopsis. Aan Circusvis is in 2022 vanuit dit budget voor € 35.980 aan facturen betaald.

Uitvoeringsprogramma regionale woonvisie € 50 (€ 74)
Als vervolg op de vaststelling van de regionale woonvisie in 2017 is een uitvoeringsprogramma regionale woonvisie opgesteld. Hiervoor is in 2017 een werkbudget van de bestuurscommissie in 2017 € 50.000 vrijgemaakt, aangevuld met € 31.000 van het afgesloten project aanpak regionale woonvisie. In 2020 zijn op dit project kosten van juridisch advies op programmeringsvraagstukken geboekt en de kosten van de regionale samenwerkingsagenda. Deze laatste (regionale samenwerkingsagenda) zijn in 2019 gecorrigeerd en ten laste van het project Regionale Prestatieafspraken/samenwerkings-agenda gebracht. In 2019 is het tweejarige Experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare Wijken van Platform31/ ministerie BZK opgestart. Parkstad en de gemeente Kerkrade nemen hier samen aan deel met Rolduckerveld. Jaarlijks wordt hiervoor €7.500 in rekening gebracht. Hiervoor is op 19 september door de bestuurscommissie besloten om uit het restantwerkbudget van 2019 voor €8.000 te herprogrammeren en in te zetten voor de eerste fase van dit kennistraject. In 2020 is dit bedrag conform besluitvorming van dit budget afgeboekt. In 2022 werd gestart met een budget van €74.238,-. Er werd voor €260,- kosten aan catering gemaakt en werd €14.380,- overgeboekt naar het project Actualiseren Regionale Woonvisie.In september 2022 is bij de Burap aangegeven dat er vanuit budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie €10.000 moet worden ingezet voor Regionaal aanvalsplan t.b.v. middenhuur.

Monitoring

Woonmonitor 2021 € 0 (€ 0)
In 2022 is €20.000,- gelabeld vanuit het werkbudget en is voor € 19.800,- besteed aan een opdracht voor E,til.

Actualisering transformatie opgave € 2 (€ 2)
Elke 2 jaar wordt de transformatieopgave geactualiseerd. Bij de actualisering worden de nieuwste prognosecijfers gebruikt. De actualisatie heeft wederom in 2018 plaatsgevonden voor een bedrag van ruim €13.000 er stond een budget van €15.000. In 2020 is er €15.000 vrijgemaakt voor de actualisatie. Deze is uitgevoerd voor €9.250. Van het restantbudget ad €5.750 is €4.000 geherprioriteerd en ingezet voor de update van de woningmarktprogrammering (zie hierna) en €1.750 voor de bezuiniging van 16% op het budget 2020. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.
De transformatieopgave is in 2020 voor het laatst geactualiseerd. Het bestuurlijke besluit om de transformatie elke 2 jaar te actualiseren, was niet ingerekend in het werkbudget voor 2022. In december 2022 heeft de Bestuurscommissie ermee ingestemd om voor circa €10.000,- opdracht te verlenen aan E,til. De vaststelling van de transformatieopgave en facturatie is voorzien in het voorjaar 2023. De dekking moet gehaald worden uit het restbudget “Actualisering transformatieopgave” (€1.500,-) en uit “Integrale monitoring wijken” (€8.500,-). Deze claim was ten tijde van de Burap in september 2022 nog niet voorzien.

Integrale monitoring wijken € 31 (€ 45)
Dit project is in 2018 aangemaakt. Het betreft een integrale post monitoring die wordt aangeboord voor het opzetten van een integraal data- en monitoringsysteem. In 2018 heeft voor €14.000 onderzoek plaatsgevonden naar kwetsbaar particulier vastgoed. De brondata en rapportage hiervan is later in 2020 geïntegreerd in het GIS-systeem Woonatlas ofwel Woonatlas. Als voorbereiding op de Woonatlas ofwel Woonatlas heeft al in 2018 onderzoek plaatsgevonden naar diverse aanvullende bronnen en is

onderzocht hoe deze data bij elkaar te brengen zijn. Dit is kostenneutraal gebeurd. In 2019 heeft het Kadaster onderzoek gedaan naar de Woningmarkttransacties op regionaal, lokaal en wijk en buurtniveau (op het niveau van woningtypologie en prijs). Dit onderzoek is eind 2019 opgeleverd en gaf inzicht in de interesses van de diverse doelgroepen in woningtypologieën en productmarktcombinaties. In 2020 is opdracht gegeven voor de eerder vermelde Woonatlas voor een bedrag van €88,56. Hiervoor is in 2020 een nieuw project aangemaakt: Woonatlas. €25.000 van het budget van de Integrale monitor wijken is bestemd als dekking voor het project Woonatlas. In 2022 is €13.699,- vanuit dit budget ingezet ter afdekking van de bezuinigingsopgave van €24.599,-. In december 2022 heeft de Bestuurscommissie ermee ingestemd om voor circa €10.000,- opdracht te verlenen aan E,til voor de actualisatie van de transformatieopgave. De dekking hiervoor moet voor €8.500,- gehaald worden uit “Integrale monitoring wijken”. De vaststelling van de transformatieopgave en facturatie is pas voorzien in het voorjaar 2023 en heeft in 2022 dus nog niet tot een onttrekking van €8.500,- geleid. Deze claim was ten tijde van de Burap in september 2022 nog niet voorzien.

Woonatlas - €7 (-€27)
Op 15 oktober 2019 is besloten opdracht te geven voor een GIS systeem, de Woonatlas. Hiervoor is in 2020 een apart project aangemaakt. De dekking hiervoor komt deels uit Mapgallery (subsidie van de Provincie Limburg) dat hiervoor onder meer bestemd was (ad €40.000). De provincie heeft hiervan 90% (€36.000) uitgekeerd. De overige 10% (€4.000) worden conform beschikkingsvoorwaarden nog bij de Provincie afgeroepen. Daarnaast komt €25.000 dekking uit Integrale monitor wijken (zie bovenstaand) en wordt conform bestuursbesluit nog €25.000 bijdrage geleverd door het ROW. De kosten van Etil voor de Woonatlas zijn ten laste gebracht van het budget van de Woonatlas. De nog af te roepen middelen (provincie €4.000,-) c.q. de te declareren kosten (€25.000) bedragen samen €28.000. Vandaar het (tijdelijke) negatieve saldo van €27,-. In 2022 is conform overeenkomst €4.990,- voor de Woonatlas in rekening gebracht door E,til voor de jaarlijkse abonnementskosten. Er is €25.000,- overgeheveld vanuit het budget van de Regionale Prestatieafspraken aangezien dit de bijdrage van de corporaties aan de Woonatlas was voor de initiatief/ontwikkelfase en het eerste jaar abonnementskosten van de corporaties, Het nog aanwezige negatieve saldo van €6.600,- is te verklaren omdat tegenover de jaarlijkse verplichting, geen nieuw budget beschikbaar was vanwege tekorten in de werkbudgetten. Dit tekort moet in 2023 worden aangevuld, naast de jaarlijkse bijdrage die dan ook weer geldt.

Map Gallery Integrale wijkmonitor wonen (en zorg) € 0 (€ 0)
In 2018 is een aanvraag voor € 40.000 bij de provincie gedaan voor het ontsluiten en analyseren van wonen en zorg data. De middelen zijn beschikt en voor 90% verstrekt. De uitvoering maakt deel uit van de afspraken in het kader van de Regionale Samenwerkingsafspraken (Prestatieafspraken met het ROW en het ROH) waarbij gezamenlijk met corporaties, regio en gemeenten een integraal datasysteem ontwikkeld wordt. De voorbereidingen hiervoor hebben in 2019 plaatsgevonden. In 2019 is besloten, dat zowel de Bestuurscommissie als het ROW €25.000 extra bijleggen, bovenop de € 40.000 van de provincie. In 2020 is een apart projectnummer aangemaakt voor het GIS systeem onder de naam Wonenatlas. Het budget van Mapgallery is als dekking overgeboekt naar dat project en vervolgens aangewend (naast andere budgetten) voor de kosten van E,til voor de realisatie van de Wonenatlas (zie boven). De laatste 10% van de Mapgallery moet conform beschikkingsvoorwaarden (na realisatie) nog worden afgeroepen bij de Provincie.

Woonmonitor Parkstad Gemeenten € 1 (€ 1)
Uit 2017 resteerde een bedrag van € 4.000. In het Jaarplan 2018 is € 30.000 vrijgemaakt. Er is opdracht gegeven voor Leegstandsonderzoek en voor de Woonmonitor 2017 voor de Parkstad gemeenten. Het leegstandsonderzoek ad € 15.000 heeft in opdracht van Parkstad plaatsgevonden, maar was in naam van en werd bekostigd door de samenwerkende gemeenten Zuid Limburg en de Provincie. Dekking hiervoor zat in het uitvoeringsprogramma Wonen Zuid Limburg, waarvan de middelen centraal beheerd werden binnen de provincie en waarvoor Parkstad al een bijdrage in 2016 had gedaan. In 2019 is opdracht verstrekt voor de Woonmonitor 2018. Hiervoor is een bedrag van €9.000 aangesproken uit het werkbudget m.b.t. woningmarktmonitor. Per 31 december 2018 was de resterende dekking van het project € 7.000. Er was in 2019 géén budget gereserveerd voor een regionale en lokale woonmonitorrapportage 2018, omdat de provincie geen definitief standpunt innam over de provinciale woonmonitor. De Bestuurscommissie heeft in 2019 besloten alsnog zelf opdracht te verlenen voor de

Woonmonitor 2018. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor €10.000 te herprogrammering en in te zetten voor de Woonmonitor 2018. In 2020 is er €17.000 nieuw budget aangevraagd en verkregen voor de Woonmonitor 2020. De offerte viel echter hoger uit en bedroeg €18.800. De Bestuurscommissie is akkoord gegaan met het verstrekken van de opdracht en op 2 juli 2020 heeft de Bestuurscommissie besloten het budget op te hogen met €1.800. De dekking hiervoor is gekomen uit de herprioritering van het werkbudget van 2020. In 2022 hebben er geen boekingen plaatsgevonden.

Regio Deal Voorzieningenwijzer € 16 (€ 16)
De Voorzieningenwijzer is een Regio Deal project waarvoor vanuit de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering €50.000 wordt ingezet voor de inrichtingskosten, licentiekosten voor 3 jaar, en opleidingskosten. Daarnaast dragen hieraan bij de provincie (€75.000), de gezamenlijke gemeenten (€75.000), het ROW (€50) en de Regio Deal (€200.000). De bijdrage van de bestuurscommissie is voor €20.000 ingerekend en overgemaakt naar het ROW in 2020 en voor €30.000 gebeurt dat in 2021. In 2022 hebben er geen onttrekkingen of stortingen plaatsgevonden. De middelen behoren niet tot het werkbudget maar een nog niet bevoorschot deel van de RD-subsidie die bij eindafrekening van het project zal worden overgemaakt naar het ROW. Dit is voorzien eind 2023. Het betreft overigens geen werkbudget maar projectgeld voor het Regio Deal project.

Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen € 17 (€ 17)
Het beginsaldo in 2018 was €5.000. Aan het project verzekeringsmodel voor woningbouwplannen is in 2018 € 17.000 toegevoegd vanuit andere posten. In 2018 is de post voor € 5.000 aangesproken voor een juridisch advies inzake woningbouwplannen. Dit budget is in 2019 niet aangesproken. Ook in 2020 is er geen aanspraak gemaakt op dit budget. Vanwege de onderzoeken naar nieuwe ingrepen in de woningmarktprogrammering (mede van de Provincie in het kader van de versnelling van de woningmarkt) is het reëel dat dit budget de komende jaren wel wordt aangesproken. Verder is er in de Burap van 2022 melding van gemaakt, dat dit budget alsook het budget van het project “Regionaal aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen” kan worden aangewend voor de begeleiding en de aanvraag van de Woningbouwimpuls 5e tranche. Daarvan zijn de voorbereidingen in november gestart. Hiervoor wordt expertise en begeleiding van bureau Linde Project ingehuurd (tevens betrokken geweest bij de succesvolle aanvraag van WBI Heerlen Centrum).

Wonen Zuid-Limburg

Actieplan Wonen Zuid-Limburg € 5 (€ 24)
In 2017 is een bijdrage verleend aan de provincie Limburg van € 10.000 voor de uitvoering van het actieplan. Dit actieplan is ook in 2018 ingevuld en er is toen een aanvullend budget van € 10.000 vrijgemaakt voor het actieplan/regiodeal Zuid. In 2018 heeft er voor € 15.000 een leegstandsonderzoek door E’til plaatsgevonden namens het BO Wonen Zuid Limburg in opdracht van Parkstad, maar wel t.l.v. de gezamenlijke pot van de toen nog 18 gemeenten en de provincie. Daarnaast heeft er voor € 340 drukwerk plaatsgevonden. De eindbalans kwam daarmee in 2018 op € 10.000. In 2019 hebben vervolgens diverse bezoeken van leden van de Tweede Kamer plaatsgevonden en is een bijdrage van €5.000 voor het actieplan Wonen Zuid Limburg gedaan. In 2020 is er geen aanspraak gemaakt op het budget. In 2021 is een nieuw actieplan voorzien. Daarbij zal dan wel weer uit het budget geput worden. In 2022 is er €10.980,- vanuit Actieplan Wonen Zuid-Limburg ingezet ter afdekking van de bezuinigingsopgave van €24.599,- voor 2022. Daarnaast is voor €8.437,- ingezet voor een termijnfactuur van Stec Groep voor het Regionale Woningmarkt Behoefteonderzoek.

Actieprogramma Wonen Zuid Limburg € 5 (€ 0)
In 2022 is €5.000,- aan werkbudget beschikbaar gesteld. Er zijn geen kosten in rekening gebracht. Wel is in het kader van de Burap in september voorgesteld om dit budget in te zetten t.b.v. de dekking van tekorten in 2022. Dit heeft in 2022 echter nog niet tot onttrekkingen geleid.

Bestuursopdracht uitwerken acties 'Bouwen naar behoefte’ €0,3 (€0,3)
Uit 2021 is nog een restant beschikbaar van € 260,-. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars € 1 (€ 1)
Het project Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars is in 2018 niet aangeboord. Hiervoor was namelijk eerst de actualisatie van de regionale woningmarktprogrammering noodzakelijk. Deze was in 2018 nog niet vastgesteld. De Regionale Woningmarktprogrammering is in maart 2019 geactualiseerd. In de werkgroep Wonen Zuid Limburg is er in 2019 en 2020 mede in het licht van de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg onderzocht of er een gezamenlijk traject met de gemeenten in Zuid Limburg en met de Provincie kan worden opgestart. Dit is budgetneutraal verlopen. Er zijn daarom in 2019 en in 2020 geen middelen aangesproken. In de toekomst zal dat mogelijk wel gebeuren vanwege het Woonlab van de Provincie dat de versnelling van de woningbouwproductie beoogt. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Prestatieafspraken

Regionale Prestatieafspraken en Strategische Samenwerkingsagenda € 18 (€ 21)
Dit project richt zich op het opstellen van regionale prestatieafspraken in samenwerking met huurdersbelangenorganisaties en woningcorporaties. Doelstelling is om de acties in de Regionale Prestatieafspraken uit te voeren. Hiervoor is in 2017 €15.000 beschikbaar gesteld door de bestuurscommissie. Begin 2018 zijn de eerste prestatieafspraken opgeleverd. Dit is onder begeleiding van een externe partij gebeurd voor € 10.000. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2018 weer activiteiten opgestart voor de doorontwikkeling. Hiervoor is een bedrag van € 20.000 opgenomen. In maart en in oktober 2019 zijn de volgende versies van de Prestatieafspraken vastgesteld, met daarin onder meer de vertaalslag van de Regio Deal. Met de corporaties is afgesproken de kosten te delen. Verrekening van de kosten van 2018 heeft deels plaatsgevonden in 2019, omdat de werkzaamheden van 2018 nog niet helemaal waren afgerond. T.b.v. de uitvoering van de Regionale Prestatieafspraken heeft in 2019 een vergelijking plaatsgevonden tussen de behoefteontwikkeling van de doelgroepen uit de actualisatie van de Regionale Woningmarktprogrammering het Regionaal Strategisch Voorraadbeheer van de corporaties. De kosten hiervoor worden gezamenlijk gedragen door het ROW en de Bestuurscommissie. Hieruit zijn weer activiteiten in het kader van middenhuur en wonen en zorg voortgekomen. Dit heeft in 2020 budgetneutraal plaatsgevonden. Er hebben in 2022 €2.421,- aan onttrekkingen plaatsgevonden vanwege kosten bijeenkomsten (catering en zaalhuur diverse momenten).
In de Burap van september 2022 is bepaald, dat dit budget kan worden aangesproken voor de doorvertaling van de Nationale prestatieafspraken corporaties. Dit heeft in 2022 nog niet tot onttrekkingen geleid.

Regionale Prestatieafspraken €10 (€0)
In 2022 is €10.000,- budget gelabeld.
Ook voor dit budget is in de Burap van september 2022 bepaald, dat het kan worden aangesproken voor de doorvertaling van de Nationale prestatieafspraken corporaties. Dit heeft in 2022 nog niet tot onttrekkingen geleid.

Regionaal Meerjarenprogramma Wonen en Leefbaarheid €0 (€ 0)
In 2019 is samen met de corporaties een Regionaal meerjarenprogramma wonen en leefbaarheid opgesteld. In 2019 heeft het ROW mede met inzet van middelen van Parkstad met Birch een aanbod voorbereid voor de regio deal thema wonen en leefbaarheid. Op grond van dit aanbod is de bestuurscommissie gezamenlijk met de corporaties begonnen aan een verkenning van de inzet de Regio Deal middelen. De eerste termijn van de Regio Deal is niet uit dit traject voortgekomen; wel een projectenlijst voor de tweede en de derde termijn die respectievelijk in 2020 behandeld zijn en in 2021 nog behandeld zullen worden. In 2020 zijn geen budgetten en geen kosten op het project geboekt. Het budget is op.

Woningmarktprogrammering € 0 (€ 4)
Elke 4 á 5 jaar moet de regionale woningmarktprogrammering geactualiseerd worden. Dit gebeurt altijd door een extern adviesbureau. Deze werkzaamheden hebben ook in 2018 met doorloop in 2019 plaatsgevonden. Hiervoor zijn €30.000 aan extra middelen beschikbaar gesteld vanuit de post “Opstellen wensportefeuille/strategisch voorraadbeheer, sociale huur/particuliere huur, koop”. Dit in het kader van de maatwerkopdrachten voor extra verdiepingsonderzoek voor de woningmarktprogrammering. De actualisatie van de programmering inclusief de verdiepingsslag, is in de bestuurscommissie van maart 2019 vastgesteld.

Daarvoor zijn in 2018 € 8.000 aan kosten ingeboekt. De overige kosten (in totaal €60.000) zijn door het bureau in 2019 in rekening gebracht. In 2020 heeft er voor het eerst een tussentijdse update van de programmering plaatsgevonden door een extern bureau. Daartoe (jaarlijks update) heeft de bestuurscommissie in 2019 besloten. De kosten hiervan bedroegen in totaal €3750. Ter afdekking hiervan is €4.000 uit het restantbudget van Actualisering transformatie opgave aangewend (zie boven). Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden. Wel is in de Burap 2022 voorgesteld om het restantbudget van €4.012,- in te zetten voor het afdekken van het voorziene tekort van €5.000,- onder "Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering". De bestuurscommissie heeft hiermee ingestemd in de vergadering van december 2022.

Wensportefeuille/ strat. voorraadbeheer huur/ koop € 3 (€ 0)
Vanuit budget Regionale Prestatie afspraken/Samenwerkingsagenda is €2.500,- overgezet naar dit budget.

Assistentie €100 (€ 0)
December 2022 heeft het DB besloten €100.000,- aan budget dat vrijviel uit de eindafrekening van Super Circular, in te zetten voor de ondersteuning in het programma Wonen en Herstructurering. Er hebben in 2022 nog geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Stakeholdersbijeenkomsten wonen €1 (€4)
In 2019 is ruim €9.000 aan kosten gemaakt voor het organiseren van bijeenkomsten met stakeholders, voor gezamenlijke bestuurlijke overleggen met het ROW en het ROH. In de Bestuurscommissie van 19 september 2019 is bij de herprioritering besloten hieruit tevens de bijeenkomst herstructurering met marktpartijen te bekostigen voor €4.000 en de organisatie van een bijeenkomst gedurende de Dag van de Stad met Nationaal Programma Rotterdam Zuid voor €4.000. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor 2x €4.000 te herprogrammering en in te zetten. In 2020 is er €5.000 aan werkbudget toegevoegd. Van dit budget is een beperkt deel ingezet gedurende bezoeken van het ministerie van BZK. Het restant budget € 4.000 is geherprioriteerd aangezien wegens Corona onvoldoende gelegenheid was tot fysieke lobby- en andere bijeenkomsten. In 2022 is €3.149,- besteed aan vergaderarrangementen en stakeholdersbijeenkomsten inclusief catering.

Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep € 15 (€ 15)
De focus heeft primair gelegen bij de actualisatie van de regionale programmering, op het verdiepingsonderzoek en op de match tussen de behoefteontwikkeling en het Regio SVB van de corporaties. In 2020 heeft zich een sterke koerswijziging voorgedaan in het woningmarktbeleid. Versnelling van de huisvesting van sociale en andere doelgroepen heeft weer aan aandacht gewonnen. Het is aannemelijk dat hier de komende jaren weer meer onderzoek naar moet worden gedaan; bijvoorbeeld als voortvloeisel uit de nieuwe beleidsregel Ruim Baan voor goede woningbouwplannen die in 2020 in Zuid Limburg is opgesteld en successievelijk door de gemeenten in 2020 vastgesteld is of nog wordt in 2021. In 2022 hebben zich geen onttrekkingen voorgedaan. In de Burap van 2022 is bepaald om het budget €15.000,- te labelen als budget voor het Koploperstraject en te vermelden als "Verkenning gevolgen Wetsvoorstel regie op de volkshuisvesting conform". De naamswijziging wordt evt. in 2023 doorgevoerd. Het Koploperstraject heeft in 2022 nog niet geleid tot onttrekkingen.

Instrumenten Wonen en Zorg, Middenhuursegment, Verduurzaming Kwetsbare Wijken € 7 (€ 4)
In 2019 heeft voor € 5.000 onderzoek naar middenhuur plaatsgevonden. € 3,- was reeds eerder voorzien. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten dit bedrag voor het onderzoek middenhuur met € 2.000 op te hogen en om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. Onder dit project lopen de kennistrajecten met Platform31 Verduurzaming Kwetsbare Wijken geraamd op € 8.000 definitief € 7.000 excl. BTW, zijnde de 2e deelfactuur. En het onderzoek naar de koopstromen door het Kadaster op buurt en wijkniveau ad € 8.000. In 2020 is wederom een bedrag van €7.500 voor het experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare wijken afgeschreven. Het restantbedrag eind 2020 komt daarmee op €5.000. In 2022 is €3.652,- aan budget bijgestort vanuit het restantbudget Ondersteuningstraject Wonen en Zorg. In december 2022 is verder in het kader van de Regionale Woonvisie gedurende een visiedag bepaald dat grondprijsbepalingen in de contourennotitie nader onderzoek vereisen. Hiervoor is €5.000,- geraamd. Maar zijn nog geen verplichtingen aangegaan. Die zijn in 2023 voorzien.

Lobby mee-Koppelkansen € 4 (€ 4)
Er is in 2019 beperkt gebruik gemaakt van deze post. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. In 2022 is voor €503,- aan kosten gemaakt i.v.m. lobby-bezoeken (vervoer, overlegruimten, catering).

Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit € 1 (€ 2)
In 2020 is €20.000 aangevraagd. Vanwege Corona hebben er sinds februari geen fysieke lobbyactiviteiten meer kunnen plaatsvinden. De bestuurscommissie heeft derhalve besloten om €15.000 vrij te geven voor herprioritering in het kader van de bezuinigingsopgave. Vervolgens is nog een keer €1.700 afgeroomd voor bezuinigingsopgave en €1.700 ingezet voor een nieuw project Staatssteuntoets (zie onderstaand). Resteert nog een budget van €1.600. Er is in 2022 voor €412,- aan vervoerskosten ten laste van dit budget gebracht.

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg € 1 (€ 1)
In 2020 is €4.000 budget beschikbaar gesteld. Hieruit zijn in opdracht van de bestuurscommissie werkzaamheden voor €3.500 van het Ondersteuningsteam Langer Thuis (ministerie RvO/ministerie van VWS) bekostigd. De totale kosten bedroegen conform offerte en overeenkomst ruim €12k. Het ministerie van VWS heeft de rest van het benodigde budget ingelegd. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Commerciële herstructurering € 4 (€ 14)
In 2020 is €30.000 budget beschikbaar gesteld. De bestuurscommissie heeft dit budget op 14 mei 2020 vrijgegeven voor het Laboratorium herstructurering met marktpartijen. Er heeft in 2020 geen facturatie plaatsgevonden. In 2021 is opdracht verleend aan de Rebel Group voor het begeleiden en verstrekken van advies. In 2022 is voor €9.275,- gefactureerd.

Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering €6 (€0)
In 2022 is voor €10.000,-werkbudget gelabeld en is door de Stec Groep de eerste termijn in rekening gebracht van €7.650,- (totaalopdracht €15.300,- Excl. BTW). In de Burap 2022 is voorgesteld om het restantbudget van €4.012,- in te zetten voor het afdekken van het voorziene tekort van €5.000,- onder “Adaptief programmeren en update Regionale Woningmarktprogrammering”. De bestuurscommissie heeft hiermee ingestemd in de vergadering van december 2022.

Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen € 60 (€ 35)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om €10.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit project, dat voortvloeit uit de koerswijziging in het woningmarktbeleid in 2020. Vanwege de korte periode die in 2020 resteerde, heeft er geen facturatie van werkzaamheden plaatsgevonden.
In 2022 is €40.000,- werkbudget gelabeld. Daarmee kwam het werkbudget op €75.000,- In de Burap 2022 is er melding van gemaakt, dat dit budget alsook het budget van het project “Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen kan worden aangewend voor de begeleiding en de aanvraag van de Woningbouwimpuls 5e tranche. Daarvan zijn de voorbereidingen in november gestart. Hiervoor wordt expertise en begeleiding van bureau Linde Project ingehuurd (tevens betrokken geweest bij de succesvolle aanvraag van WBI Heerlen Centrum). Daarnaast is in september 2022 bij de Burap aangegeven dat er vanuit budget Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie €10.000 moet worden ingezet voor Regionaal aanvalsplan t.b.v. middenhuur. Er is €1.250,- en €687,50 besteed aan vooronderzoek WBI voor inhuur externe expertise van Linde BV. Er is €21.993,- besteed aan advies ‘Snel en pro-actief’ door Stec (75% factuur). Er is €1.250,- besteed aan een workshop Adaptief programmeren door Stec Groep.

Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen € 15 (€ 23)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om € 5.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer, dat voortvloeit uit de voorbereidingen van de Regio Deal projecten Inpondmakelaar en Woningarrangement Lauradorp. In 2022 is voor €7.121,- ten laste gebracht voor beeldmateriaal (Evisual droneshots €3.600,-), en catering (€80,-). Bij de Burap in september 2022 is bepaald, dat dit budget kan worden ingezet voor Flexwonen (Regio deal).

Innovatie in de woningmarkt €48 (€ 0)
In 2022 is €60.000,- beschikbaar gesteld voor innovatie in de woningmarkt.
Er heeft voor €11.600,- aan onttrekkingen plaatsgevonden wegens facturen van de Rebel Group. Er ligt een verplichting van €64.000,-.

In december 2022 heeft de bestuurscommissie het besluit genomen deel te nemen aan de Citydeal Energieke wijken, duurzaam en sociaal voor €10.000. Het betreft een Citydeal met het Rijk om op die manier toegang te krijgen tot een groot landelijk netwerk, dat bijvoorbeeld van belang kan zijn voor de projecten van het VHF en de RD. Dit was niet voorzien in het werkbudget 2022. Onttrekking van €10.000,- heeft nog niet plaatsgevonden. Facturatie is voorzien in 2023. Na onttrekking in 2023 komt het budget uit op €38.000,-

Volkshuisvestingsfonds € 11 (€11)
In 2022 hebben er geen onttrekkingen plaatsgevonden. Ten tijde van het Jaarplan 2022 was het voorzien, dat de voorbereidingen voor het VHF 2.0 nog in 2022 zou opstarten. Het rijk heeft echter bepaald de aanvraagtermijn hiervoor naar de 2e helft van 2023 door te schuiven. Dit budget kan hiervoor of voor aanverwante acties in 2023 worden aangewend.

Uitvoering woonprojecten Volkshuisvestingsfonds én Regio Deal €5 (€0)
In 2022 is €5.000,- werkbudget beschikbaar gesteld.

East meets West €3 (€3)
In 2021 is €3.000,- beschikbaar gesteld voor de netwerkbijeenkomst tussen de Westelijke Mijnstreek en de Oostelijke Mijnstreek Parkstad Limburg. Deze bijeenkomst heeft in het voorjaar van 2022 plaatsgevonden. De factuur van ZoWonen is nog niet ontvangen.

Rondetafelgesprek €3 (€3)
In 2022 zijn voorbereidingen opgestart in samenwerking met de Rebel Group. Eerste facturatie voor deze werkzaamheden vindt plaats in 2023.

Opvolging uitkomsten Rondetafelgesprek € 2 (€ 4)
Het budget dateert uit 2021. In 2022 is voor €1.642,- in rekening gebracht voor de Infographic van Parkstad. In de Burap september 2022 is bepaald, dat dit budget ook mag worden aangewend voor de voorbereidingswerkzaamheden VHF 2.0.

Onderzoek particuliere investeerders € 0 (€1)
In 2022 zijn er kadastrale kosten gemaakt.

Dronefoto's VHF € 4 (€ 3)
Vanuit het budget Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen is in 2022 het budget €2.500 met €1.100 aangevuld tot €3.600,-. Er zijn in 2022 ook al rekeningen van Evisual inzake VHF voor een bedrag van €3.600,- rechtstreeks ten laste van Uitrol projecten gebracht.

Verkenning RIA Regionale investeringsagenda € 5 (€ 5)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om € 5.000 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer. In 2020 zijn gesprekken met marktpartijen gevoerd en heeft een eerste verkenning plaatsgevonden naar de inzetbaarheid van deze systematiek voor Parkstad. Die is nog budgetneutraal verlopen. De eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd. In het licht van de investeringen die de komende jaren nog gevraagd worden van marktpartijen en corporaties hebben zij beaamd dat het goed zou zijn om te verkennen hoe de publieke en private belangen in een investeringsprogramma gebundeld kunnen worden. Hiervoor is inzet van externe expertise nodig. Er hebben in 2022 geen onttrekkingen plaatsgevonden.

Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken € 16 (€16)
In 2020 hebben zorgpartijen, corporaties, gemeenten en Parkstad uitgesproken intensiever met elkaar te willen samenwerken. Daarbij staat het borgen van best practices centraal. Vanuit het kennistraject Inclusieve wijken van Platform31 waaraan Parkstad samen met de gemeente Kerkrade en enkele zorgpartijen deelneemt, is door het Ministerie van VWS contact gelegd met een extern bureau. Dit bureau heeft een propositie aangeboden, dat in 2021 wordt voorgelegd aan de bestuurlijke tafel die uit de 4 vorenstaande partijen is samengesteld. De benodigde middelen voor de propositie zijn voor 25% budgettair ingeregeld met het beschikbaar gestelde budget. Het overige deel, zal bijeengebracht moeten worden door de andere partijen. Het budget van €16.000,- is gereserveerd voor de Pilot OWZ Amstenrade met het RvO. Dit project loopt door tot in 2023.

Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme

Projecten BC Economie en Toerisme	Boekwaarde 31-12-2021	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2022
Samenwerking RCE	19	0	2	16
Uitvoeringsprogramma Retail	12	1	0	13
Economisch Profiel	6	0	0	6
Promotie & Acquisitie	22	21	0	44
Externe Adviezen	9	0	1	8
Vrije Ruimte secretaris BC Economie	0	93	93	0
Monitoring	9	0	6	4
Bedrijventerreinen visie en programma	15	4	0	19
Platform	22	0	2	19
Projectleiding Leisurering	22	0	0	22
Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum	0	2	0	2
Ontwikkelprogramma Toerisme	50	0	51	-1
Samenwerking MKB Parkstad	15	0	0	15
Dit is Parkstad	0	60	0	60
Evaluatie SVREZL	13	0	0	13
Stratenaanpak Parkstad Limburg	200	0	46	154
Aanpak Plancapaciteit Detailhandel	24	0	20	4
Digitalisering	20	0	10	10
Gastheer van het Landschap	11	0	11	0
Projecten BC Economie en Toerisme	**469**	**181**	**242**	**408**

Samenwerking RCE € 16 (€ 19)
Het project Samenwerking RCE betrof een project om in samenwerking met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed de ontwikkeling van gebiedsgebonden herbestemming van cultureel erfgoed te stimuleren. Dit project is afgerond. Het resterend budget wordt ingezet om het cultureel erfgoed nadrukkelijker te positioneren in het toeristisch profiel van Parkstad. De Stadsregio maakt deel uit van de community van het Europees cultureel toerisme-project 'Be.CULTOUR'. In september 2022 is in dat kader vanuit verschillende Europese regio's een bezoek gebracht aan de regio Parkstad.

Uitvoeringsprogramma Retail € 13 (€ 12)
In het Uitvoeringsprogramma Retail 2019-2025 was reeds voorzien om in 2022 een tussentijdse monitoring te laten plaatsvinden. Hieruit blijkt dat de concentratie van het winkelaanbod in de beleidsmatig aangewezen winkelcentra t.o.v. 2019 is toegenomen, de winkelleegstand is toegenomen en dat de mate van het overaanbod aan winkelmeters in de regio (ca. 100.000 vierkante meter) actueel is. Vervolgens is het uitvoeringsprogramma geactualiseerd en is focus aangebracht in de uitvoering: het investeren in winkelcentra (leefbaarheid, voorzieningenniveau en vestigingsklimaat) en het onttrekken van overtollige winkelmeters.

Economisch Profiel € 6 (€ 6)
Eind 2022 is opdracht gegeven aan bureau Dialogic i.s.m. bureau Louter, met als doel een gefundeerde economische analyse van Parkstad uit te voeren. Dit traject vindt in de eerste helft van 2023 plaats en moet een fundament zijn om de regionale economie met gerichte interventies te kunnen versterken.

Promotie & Acquisitie € 44 (€ 22)
Het project Promotie & Acquisitie is een doorlopend project (jaaroverstijgend). In 2022 is door gemeenten gezamenlijk voorbereid hoe de economische dynamiek in de regio beter zichtbaar te maken en communicatief uit te venten. Dit zal in 2023 worden geïmplementeerd.

Externe Adviezen € 8 (€ 9)
Binnen het project worden de kosten verantwoord van externe adviezen voor specifieke onderwerpen binnen het beleidsveld van de bestuurscommissie. In 2022 zijn er beperkt kosten gemaakt i.v.m. juridische kennis en expertise inzake de bedrijventerreinenprogrammering.

Monitoring € 4 (€ 9)
Monitoring is een permanente activiteit. In 2022 zijn de kosten voor het abonnement bij Locatus (landelijke retailmonitor) hieruit gedekt.

Bedrijventerreinen visie en programma € 19 (€ 15)
Dit budget is beschikbaar voor de regionale uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen. In 2022 heeft adviesbureau Stec Groep een onderzoek uitgevoerd naar de vraag-aanbodverhouding en de potentie van de herontwikkeling van brownfields op de bedrijventerreinen. Daaruit bleek een marktvraag van 70-100 hectare aan bedrijventerreinen i.c. bedrijfskavels. De uitkomsten van dit onderzoek zijn door adviesbureau Buck Consultants doorvertaald naar de mogelijke impact op de arbeidsmarkt.

Platform € 19 (€ 22)
Dit budget is beschikbaar voor het vervullen van de platform-functie van het programma Economie & Toerisme. De kosten voor het organiseren en faciliteren van verschillende bijeenkomsten zijn hieruit betaald, zoals een werkbezoek van DG's van de ministeries EZK en OCW.

Projectleiding Leisurering € 22 (€ 22)
De kosten voor de projectleiding van de Leisurering worden hieruit gefinancierd. Er hebben zich geen ontwikkelingen binnen dit project in 2022 voorgedaan.

Gebiedsontwikkeling Oostflank Brunssum € 2 (€ 0)
Door provincie Limburg, gemeente Brunssum en Stadsregio Parkstad Limburg wordt gezamenlijk de gebiedsontwikkeling van de Oostflank Brunssum opgepakt, in het bijzonder de herontwikkeling van de groeve Hendrik. In gezamenlijke opdracht van deze partijen zijn in 2022 diverse onderzoeken uitgevoerd en zijn in gezamenlijkheid kosten gemaakt. In september zijn positieve besluiten over de aankoop van gronden van de groeve genomen door de gemeenteraad van Brunssum en Provinciale Staten. De Stadsregio stelt € 400k beschikbaar via middelen vanuit de DU Bevolkingsdaling.

Ontwikkelprogramma Toerisme € -1 (€ 50)
Vanuit dit werkbudget worden diverse processen en projecten in het kader van het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie gefinancierd. In 2022 is vanuit dit werkbudget een plan voor de marketing van Parkstad in Duitsland opgesteld, is er € 10k bijgedragen aan het Land van Kalk, zijn voorbereidingen getroffen voor het bepalen van de routes voor het aan te leggen Zuid-Limburgse wandelknooppuntennetwerk en zijn verschillende bijeenkomsten voor toeristische ondernemers in de regio georganiseerd.

Samenwerking MKB Parkstad € 15 (€ 15)
Door de bestuurscommissie is in 2020 een budget van € 20k beschikbaar gesteld voor de samenwerking met MKB Parkstad. In 2022 zijn er geen kosten gemaakt.

Dit is Parkstad € 60 (€ 0)
Vanaf 2023 wordt de toeristische campagne 'Dit is Parkstad' gestart. In 2022 zijn de voorbereidingen hiervoor getroffen in samenwerking met Visit Zuid-Limburg, de gemeenten en diverse toeristische ondernemers. Visit Zuid-Limburg heeft hiertoe kosten gemaakt en voorgefinancierd, waarover in 2023 nadere afspraken worden gemaakt.

Evaluatie SVREZL € 13 (€ 13)
Een budget van € 26k is door de bestuurscommissie beschikbaar gesteld voor de evaluatie van de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL), die in 2022 is afgerond. Naar verwachting adviseert het bestuurlijk overleg ruimtelijke economie Zuid-Limburg de gemeenten eind 2023, of dit leidt tot een gewijzigde structuurvisie.

Stratenaanpak Parkstad Limburg € 154 (€ 200)
In het kader van de Regio Deal Parkstad Limburg is medio 20222 een gezamenlijk project (Stratenaanpak) gestart. De 5 betrokken gemeenten hebben elk, ten behoeve van de proceskosten, € 40k beschikbaar gesteld. Hieruit wordt de inzet van transitiecoaches gefinancierd, die in aanloopstraten of 'linten' in gesprek gaan met vastgoedeigenaren van leegstaande winkelpanden om tot transformatie van het pand en de functie te komen.

Aanpak Plancapaciteit Detailhandel € 4 (€ 24)
Vanuit de door de Stadsregio Parkstad gecoördineerde voorbereidingen is in samenwerking met de gemeenten, in 2021 en 2022 een proces ingericht om de overtollige planologisch-juridische ruimte in bestemmingsplannen voor de functie detailhandel op bedrijven(terrein)bestemmingen te schrappen. De kosten voor externe specialistische juridische expertise zijn hieruit gefinancierd. Dit betreft met name de uitwerking van het facet-bestemmingsplan, zowel tekstueel als verbeeldend (bestemmingsplantoelichting, -regels en -verbeelding). Het voorontwerp is in 2022 door de betrokken colleges gepubliceerd.

Digitalisering € 10 (€ 20)
Een financiële bijdrage is geleverd aan de Brightlands Digitale Werkplaats MKB die in het voorjaar van 2022 is gestart. De Digitale Werkplaats ondersteunt mkb ondernemers bij hun digitaliseringsvraagstukken.

Gastheer van het Landschap € 0 (€ 11)
In opdracht van de bestuurscommissie heeft IVN een cursus 'Gastheer van het Landschap Parkstad' ontwikkeld, welke in het najaar 2021 heeft plaatsgevonden. De cursus was er op gericht om (toeristisch-recreatieve) ondernemers te informeren over de landschappelijke kwaliteiten van Parkstad en hen aan te zetten om vanuit hun onderneming hier een verbinding mee te leggen. Bijvoorbeeld in een aanbod aan gasten van deze ondernemingen. Begin 2022 heeft de eindbetaling aan IVN plaatsgevonden.

Werkbudget Regiodeal € 10 (€ 66)
Zie pagina 47 Jaarverslag.

Werkbudget Organisatie op Orde € 65 (€ 65)
In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Resultaat na bestemming 2021
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 6 juli 2022 is er € 47.000 toegevoegd aan de reserve Werkbudget Dagelijks Bestuur en is € 252.000 terugbetaald aan de Parkstad gemeentes.

Resultaat voor bestemming 2022
Het resultaat voor bestemming 2022 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2023. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2022 treft u aan in paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voorzieningen

De specificatie van het saldo van de voorzieningen treft u in het volgende overzicht aan.

Omschrijving	31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2022
Voorziening verlofsparen	0	13	0	0	13
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	**0**	**13**	**0**	**0**	**13**

Voorziening verlofsparen
Met de ingang van de CAO SGO 2022 krijgen medewerkers de mogelijkheid spaarverlof op te bouwen. In 2022 heeft een uitvraag richting medewerkers plaatsgevonden, of en hoeveel bovenwettelijk verlof zij als spaarverlof willen aanmerken. Hieruit volgt dat voor diverse medewerkers in totaal 331 bovenwettelijke verlofuren als spaarverlof zijn aangemerkt. De totale waarde van deze spaarverlofuren bedraagt € 12.736, inclusief werkgeversopslag. In 2022 heeft geen opname van spaarverlofuren plaatsgevonden.
In eerste instantie zouden de kosten voor het instellen van de voorziening verlofsparen gedekt worden uit de de reserve stortplaats Nieuwenhagen (4e begrotingswijziging). Vanwege restant bedrijfsvoeringsbudget is de voorziening uit deze middelen gefinancierd en is de reserve stortplaats Nieuwenhagen niet aangesproken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.365	2.652
Totaal	**2.365**	**2.652**

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2021	Vermeer-deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2022
Lening BNG	2.652	0	286	2.365
Totaal onderhandse leningen	**2.652**	**0**	**286**	**2.365**

Lening BNG
Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800.000 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200.000). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800.000 via de bank en voor € 1.400.000 intern gefinancierd. In 2022 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 286.251 (2021: € 274.839). De rentekosten van deze lening waren in 2022 € 106.072 (2021: € 117.484).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, rente typische looptijd < 1 jaar
De samenstelling van de post is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Banksaldi	197	196
Overige schulden	453	337
Totaal:	**650**	**533**

De samenstelling van de overige schulden is als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Crediteuren Parkstad	135	123
Crediteuren GBRD	0	0
Netto salaris	70	29
Loonheffing	204	144
Pensioen/PAWW	43	39
Te betalen BTW	0	2
Totaal:	**453**	**337**

Overlopende passiva
Het overzicht van de overlopende passiva luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	510	419
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese Overheidslichamen (EU)	24	177
- Rijk	502	525
- Overige Nederlandse overheidslichamen	403	1.006
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	52.243	55.800
Totaal:	**53.683**	**57.927**

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Parkstad Bureau	**150**	**124**
Grensoverschrijdende samenwerking 2013 t/m 2019	0	0
Overige posten Parkstad	0	0
Bedrijfsvoering	125	70
Programma's	25	54
GBRD – Belastingen & Registraties	**361**	**295**
Overige posten	361	295
Totaal	**510**	**419**

De verplichtingen behorend tot het Parkstadbureau bedragen € 150.000.
Voor GBRD is een nog te betalen bedrag opgenomen van € 361.000. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de afwikkeling van de desintegratie- en frictiekosten overgang GBRD-BsGW in 2023.

De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Onderstaand het verloopoverzicht van de van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Hier is per type lichaam het projecttotaal aangegeven en per project het verloop daarvan. Middels de opname van de kolom “bijdrage” per projectsoort, is op de navolgende pagina’s de link te maken met de totalen van onderstaande totalen.

Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
EU *	177	176	18	24
Rijk	525	548	525	502
Ov. Nederlandse Overheidslichamen - Provincie	822	848	293	276
Ov.Nederlandse Overheidslichamen - Gemeenten	184	57	0	127
Totaal	**1.708**	**1.628**	**837**	**929**

* Het eindsaldo van projecten Digital Deconstruction en Velocity zijn door een tekort omgeslagen naar de overlopende activa en maken daarom geen onderdeel uit van het eindsaldo in bovenstaande tabel. De vrijgevallen en ontvangen bedragen zijn wel in bovenstaande tabel opgenomen.

Voorgaande tabel bestaat uit de volgende projectcategorieën.

Omschrijving	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Projecten BC Duurzaamheid *	184	94	161	256
Projecten BC RuMo **	60	220	151	0
Projecten BC Wonen en herstructurering	701	700	525	526
Projecten BC Economie en Toerisme				0
Projecten Regiofonds	762	614	0	147
Totaal	**1.708**	**1.628**	**837**	**929**

* Het eindsaldo van project Digital DeConstruction van de bestuurscommissie Duurzaamheid maakt geen onderdeel uit van bovenstaand eindsaldo omdat het project door een tekort is omgeslagen naar de overlopende activa.
** Het eindsaldo van project Velocity van de bestuurscommissie Ruimte en Mobiliteit maakt geen onderdeel uit van bovenstaand eindsaldo omdat het project door een tekort is omgeslagen naar de overlopende activa.

Per onderdeel worden de projecten toegelicht.

Projecten BC Duurzaamheid	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Klimaatadaptatie Parkstad Limburg	Gemeenten	184	57	0	127
Digital DeConstruction *	EU	1	24	18	0
Urban Mine	Provincie	0	14	142	128
Totaal		**184**	**94**	**161**	**256**

Klimaatadaptatie Parkstad Limburg € 184 (€ 127)

Het Samenwerkingsverband Water regio Parkstad Limburg (SWPL) heeft de Stadsregio i.c. de Bestuurscommissie Duurzaamheid verzocht om een regionale klimaatadaptatiestrategie op te stellen. Onder regie van de procescoördinator is de regionale klimaatadaptatiestrategie begin 2022 afgerond, en ter besluitvorming aangeboden aan de Stuurgroep Regionale Samenwerking Water Parkstad. De boekwaarde per 31 december 2021 was €184k en na onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 €127k.

*Digital Deconstruction * € -4 (€ 1)*

Digital Deconstruction (DDC) is een Interreg North West Europe (NWE) project waarin slimme digitale diensten worden ontwikkeld om circulair bouwen mogelijk te maken. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -4k in plaats van € 0 per 31 december 2021. Dit tekort wordt gedekt uit de Europese subsidie en is om die reden per balansdatum onder de overlopende activa verantwoord. De declaratie van de kosten heeft een langere doorlooptijd.

Urban Mine Parkstad € 128 (€ 0)

Voor circulaire bouw is in 2022 gestart met het project Urban Mine Parkstad om zicht te krijgen op een mogelijke businesscase voor het oogsten en hergebruiken van materialen bij de ontmanteling van gebouwen. Het projectbudget is bijeen gebracht door bijdragen van de Parkstad-gemeenten en een provinciale subsidie. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € 128k.

Projecten Bestuurscommissie RuMo	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Velocity*	EU/Provincie	60	220	151	0
Totaal		**60**	**220**	**151**	**0**

*Velocity € -9 * (€ 60)*
Dit betreft de Co-financieringsbijdrage in kader van interreg-EMR voor het project Velocity. Door een tekort van € -9 is dit project onder de overlopende activa verantwoord. Dit project moet in samenhang worden gezien met het werkbudget project Velocity, zoals opgenomen op pagina 82.

Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Super Circular	EU	176	152	0	24
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	70	70	0	0
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	140	140	0	0
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	175	175	0	0
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	140	140	0	0
VHF Uitvoeringskosten Parkstad	Rijk	0	23	525	502
Totaal		**701**	**700**	**525**	**526**

Super Circular € 24 (€ 176)/ UIA Super Local € 0 (€ 0)
Parkstad heeft geparticipeerd bij SUPERLOCAL in het kader van het Europees subsidietraject (Urban Innovative Actions, 2nd call: Circular Economy). Behalve de gemeente Kerkrade (hoofdaanvrager), zijn vanuit deze optiek (ter bekrachtiging richting Brussel) tevens de gemeenten Landgraaf en Brunssum betrokken.
In 2017 zijn voorbereidingen getroffen en is door de bestuurscommissie € 10k vrijgemaakt. De overige participanten droegen € 24k bij. De aanvraag is in 2017 gehonoreerd en in uitvoering gegaan onder de naam Super Circular Estate met een doorlooptijd tot 2021. Het Dagelijks Bestuur heeft jaarlijks (3 x € 33,7k) een bijdrage in de kosten vrijgemaakt voor de eigen kosten van € 33k voor de workpackages van Parkstad
De 3 UIA-proefwoningen zijn in 2020 opgeleverd. In 2021 zijn vooral proceskosten gemaakt voor bijeenkomsten en onderzoekskosten ter ondersteuning van beleidsstukken. In 2022 heeft eindafrekening plaatsgevonden en is het volledige projectgeld vrijgevallen.

Volkshuisvestingsfonds Uitvoeringsmiddelen Parkstad € 502 (€ 0)
In de toegekende subsidie voor het Volkshuisvestingsfonds zitten zowel project- als uitvoeringsmiddelen voor gemeenten en corporaties, Daarnaast zijn er ook nog uitvoeringmiddelen voor Parkstad (Zie in bovenstaande tabel: “VHF Deelproject X – Uitvoeringskomsten Parkstad”). Deze uitvoeringskosten van de 4 deelprojecten zijn in 2022 gealloceerd naar project VHF Uitvoeringskosten Parkstad. De volledige subsidie van €36,8 mio is in 2022 nog niet aangesproken. Het betreft overigens geen werkbudget van Parkstad, maar projectgeld met resultaatverplichtingen aan BZK. Uit dit budget is inhuur financieel adviseur De Boer i.k.v. verantwoordingsprotocol verrekend, de inzet van Thuis en Partners bij de Samenwerkingsovereenkomsten VHF bij de 4 deelplannen en de inhuur van externe ondersteuning hierbij.

Projecten Regiofonds	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
BIHTS	Provincie	5	0	0	5
Voucherregeling	Provincie	757	614	0	142
Totaal		**762**	**614**	**0**	**147**

BIHTS € 5 (€ 5)
Het totale budget voor het project Building Integrated High Tech Systems (BIHTS) bedraagt € 8.000. In 2012 is een bedrag toegekend van € 5.800 aan Zuyd Hogeschool en Stichting BIHTS/S-Built. Een bedrag van € 2.200 is beschikbaar voor de voucherregeling. Provincie en Parkstad dragen ieder € 4.000 bij aan het project. In 2017 is het project afgesloten en in 2018 is voor 4 van de 5 onderdelen subsidie afgerekend en door de provincie vastgesteld. In 2019 heeft de Hogeschool Zuyd de afrekening ontvangen voor € 200. Voor het resterende onderdeel, te weten de Voucherregeling, is in 2019 een nieuw (aangepast) projectvoorstel uitgewerkt en ingediend met een totale omvang van € 1.388 (50% Parkstad, 50% Provincie). In maart 2020 heeft het college van GS ingestemd met het projectvoorstel. De looptijd van dit onderdeel is daarmee verlengd t/m 2023. De verlenging is hierboven opgenomen als het project Voucherregeling. Het saldo van de verlenging is opgenomen als vrijgevallen bedragen ten gunste van de Voucherregeling.
Hierdoor resteert er voor BIHTS nog een saldo van € 5k.

Voucherregeling € 142 (€ 757)
Dit is de verlenging van het project BIHTS. Hiervoor is de Stimuleringsregeling “Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg” opgezet. Deze regeling heeft tot doel om allianties tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties te laten ontstaan waardoor innovatieve ideeën gezamenlijk worden doorontwikkeld en een bijdrage geleverd wordt aan de (maatschappelijke) opgaven van Parkstad. Een voucher kan worden aangevraagd door mkb-ondernemers en is gericht op de thema’s:

- Duurzaam ondernemen (circulaire economie)
- Doorontwikkelen van het toerisme
- Sociaal ondernemerschap
- Ondernemen in Parkstad, midden in Europa

In 2022 zijn er 30 vouchers toegekend.

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2021
Businesscases Herstructurering	5	1.263
Projecten Bestuurscommissie Duurzaamheid	32	41
Projecten Bestuurscommissie RuMo	50	51
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	38.464	39.301
Projecten DU Bevolkingsdaling / Regio Deal	12.899	14.215
Projecten Bestuurscommissie Economie & Toerisme	50	32
Projecten GROS	347	500
Projecten SES	135	135
Projecten BDU	16	16
Af te dragen BDU aan gemeentes	132	132
Af te dragen BDU aan Provincie	113	113
Overige	0	0
Totaal:	**52.243**	**55.800**

Businesscases Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Businesscase Kerkrade West/ Heilust	Provincie	1.258	1.258	0	0
Businesscase Brunssum Centrum-Noord	Provincie	0	0	0	0
Businesscase Hoensbroek Passart	Provincie	5	0	0	5
Businesscases Herstructurering		**1.263**	**1.258**	**0**	**5**

Businesscase Kerkrade-West € 0 (€ 1258)
In 2012 is een bedrag toegekend van € 11.600 aan het project Businesscase Kerkrade-West. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2012 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 380k uitgekeerd inzake de Openbare ruimte (niet regulier). In 2019 is een bedrag van € 410k uitgekeerd inzake de Openbare Ruimte (niet regulier). In 2020 zijn geen betalingen geweest. Het bedrag per 31 december 2020 van € 1.258k is de resterende dekking van het project. In 2021 heeft eindafrekening plaatsgevonden.

Businesscase Brunssum Centrum-Noord € 0 (€ 0)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.051.000 aan het project Businesscase Brunssum Centrum-Noord. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 225.000 betaald aan de gemeente Brunssum voor aankoop particulier bezit, openbare ruimte (niet regulier), proceskosten en de sanering van de planvoorraad. Er hebben in 2019 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Conform BBV mogen voor projecten alleen de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden opgenomen. Daarom heeft er in 2020 een her rubricering van € 763.000 plaatsgevonden van de post ‘Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ naar ‘De van Europese, Rijks en

Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren'. De resterende dekking van het project bedroeg inclusief de nog te ontvangen gelden € 1.571.000 in 2020. In 2021 heeft eindafrekening van het project plaatsgevonden en is het bedrag dat niet aangesproken kon worden (€518.000,-) teruggevloeid naar de middelen van het DB en vervolgens in 2022 alsnog aan Brunssum beschikt onder nieuwe randvoorwaarden en met nieuwe resultaatverplichtingen voor het project Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark (zie volgende tabel). Op 6 juli 2022 is een bedrag beschikt van €495.496,- uit het Transformatiefonds Wijkenaanpak. Het budget wordt dus niet geheel aangesproken.

Businesscase Hoensbroek-Passart € 5 (€ 5)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 8.727 aan het project Businesscase Hoensbroek-Passart. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag uitgegeven van € 158 als bijdrage aan de aankoop van particulier bezit, de inrichting openbare ruimte Aldenhofpark en proceskosten. Er hebben in 2019 en 2020 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Op 31 december 2020 resteerde een bedrag van € 1.295. In 2021 heeft eindafrekening plaatsgevonden. Het restantbedrag van €5.000,- is gelabeld voor communicatie rond de wijkenaanpak. Dit budget is nog niet aangesproken.

Projecten BC Duurzaamheid	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2022**
GTB Lab	Gemeenten	41	9	0	32
Windenergie Parkstad Zuid *	Gemeenten				
Projecten BC Duurzaamheid		**41**	**9**	**0**	**32**

GTB Lab € 32 (€ 41)
Het Green Transformable Buildings (GTB) Lab is een coproductie van verschillende partners uit de bouw en industrie, IBA Parkstad, Provincie Limburg, Stadsregio Parkstad Limburg, Gemeente Heerlen, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en grondlegger van GTB Lab Elma Durmisevic. Door de verschillende partijen is budget ter beschikking gesteld voor de realisatie van dit gebouw. Na onttrekkingen was de boekwaarde van dit project per 31 december 2022 € 32k waar deze op 31 december 2021 nog €41k bedroeg.

*Windenergie Parkstad-Zuid * € - 50 (€ -37)*
In het Uitvoeringsprogramma hebben diverse Parkstad-gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te onderzoeken. De samenwerkende gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld verkennen onder coördinatie van Parkstad Limburg de mogelijkheden voor windenergie in Parkstad-Zuid. Vanaf de start van het project is een bedrag toegekend van € 150 voor Windenergie Parkstad-Zuid. Na toevoegingen en onttrekkingen bedroeg de boekwaarde per 31 december 2022 € -50k in plaats van € - 37k per 31 december 2021. Door dit tekort is het project onder de overlopende activa verantwoord.

Projecten BC RuMo	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2022**
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019	Provincie	6	0	0	6
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020	Provincie	45	1	0	44
Projecten BC RuMo		**51**	**1**	**0**	**50**

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019 € 6 (€ 6)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2019-2020, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn.

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020 € 44 (€ 45)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2020-2021, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn of niet doorgaan.

Projecten BC Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Sloop/transformatie fonds	Gemeenten	139	0	48	186
Programmatische aanpak particulier bezit DU	Rijk	2.325	1.185	0	1.140
VHF Deelproject Beekdaelen -Beekstraat Schinveld	Rijk	1.160	0	0	1.160
VHF Deelproject Beekdaelen - Bloemenbuurt Schinveld	Rijk	888	0	0	888
VHF Deelproject Beekdaelen - Nuinhof Nuth	Rijk	2.388	0	0	2.388
VHF Deelproject Beekdaelen - Uitvoeringskosten Beekdaelen	Rijk	380	0	0	380
VHF Deelproject Brunssum - Schuttersveld	Rijk	5.685	0	0	5.685
VHF Deelproject Brunssum - Lemmender/Brunssum Noord	Rijk	4.643	0	0	4.643
VHF Deelproject Brunssum - Uitvoeringskosten Brunssum	Rijk	637	0	0	637
VHF Deelproject Kerkrade - Bleijerheide	Rijk	4.488	0	0	4.488
VHF Deelproject Kerkrade - Mucherveld	Rijk	1.673	0	0	1.673
VHF Deelproject Kerkrade - Zonstraat/ Versnelling Rold.	Rijk	3.195	0	300	3.495
VHF Deelproject Kerkrade - Hopel / Ehrensteinerveld	Rijk	1.732	0	0	1.732
VHF Deelproject Kerkrade - Kremerstraat	Rijk	1.914	0	0	1.914
VHF Deelproject Kerkrade - Uitvoeringskosten Kerkrade	Rijk	798	0	0	798
VHF Deelproject Landgraaf - Oud Nieuwenhagen fase 2	Rijk	1.008	0	0	1.008
VHF Deelproject Landgraaf - Romeinenplein	Rijk	4.549	0		4.549
VHF Deelproject Landgraaf - Ruitersstraat/Streeperstraat	Rijk	1.043	0		1.043
VHF Deelproject Landgraaf - Uitvoeringskosten Landgraaf	Rijk	140	0	0	140
Kosten Gebiedsontwikkeling Victoriapark	Rijk	518	0	0	518
Projecten BC Wonen en Herstructurering		**39.301**	**1.185**	**348**	**38.464**

Sloop- en transformatiefonds € 186 (€ 139)
Gelijktijdig met het jaarplan 2017 heeft het Algemeen Bestuur de reserve subregionaal (Parkstad Limburg) sloop- en transitiefonds ingesteld met als doel kleine woningbouwinitiatieven mogelijk te maken onder de voorwaarden van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg. De voorwaarden bestaan uit diverse mogelijke compensatiemaatregelen die kunnen worden toegepast. Eén daarvan is de financiële compensatie, die in te zetten is voor verdunning en transformatie van de woningvoorraad. Het betreft een reserve die valt onder de bevoegdheid van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering. In het sloop- en transformatiefonds worden stortingen gedaan voor woningbouwprojecten die met inzet van de financiële compensatieregeling worden opgevoerd op de Regionale woningmarktprogrammering van de BC Wonen van Parkstad. In 2019 was de eindbalans €192k. In 2020 is er €198k bijgestort. Er hebben in 2019 nog geen onttrekkingen plaatsgevonden. In 2020 was dat wel het geval voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€150k) en voor de Schilterstraat (€70k). Per saldo zat er eind 2020 nog €170k in het fonds. In 2022 heeft Parkstad compensatiekosten van gemeenten ontvangen voor nieuwe woningbouwplannen die niet in aanmerking kwamen voor vrijstelling voor de compensatieregeling. Er is op 21 oktober 2022 het besluit genomen om €25.000,- in te zetten ter dekking van het onrendabele deel van een grondige renovatie voor een woning aan Aldenhofpark (totaal kosten 80.000,-).

Programmatische Aanpak Particulier Bezit € 1.140 (€ 2.325)
Vanuit de tranche 2017 en de daaropvolgende tranches (periode 2018 – 2020) van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling is jaarlijks een bedrag van € 850 gestort in het project Aanpak particulier bezit. Dit zijn middelen die door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering onder meer worden ingezet in het kader van de Regiodeal voor het thema Wonen en Leefbaarheid. Tot en met 2020 ging het hierbij om 4 tranches van €85k (€340k). In 2020 zijn er voor € 50k kosten geweest. De dekking van € 850k is voor € 355k gebruikt voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€300k) en de Schilterstraat (€55k). Per saldo zat er eind 2020 nog €2.995k in het fonds. In 2022 is voor €934.700,- aan bijdragen in onrendabele toppen van Regio Deal projecten van Wonen uitgekeerd. Het betreft de projecten Slakhorst (€50.000,-), Oud Nieuwenhagen (€450.000,-) en Vrieheide de Stack (€434.700,-). Daarnaast heeft er een overboeking plaatsgevonden inzake Aanpak historische linten in de wijk Bleijerheide (€250.000,-).

Volkshuisvestingfonds
De gemeenten Beekdaelen, Brunssum, Kerkrade en Landgraaf hebben VHF projecten met bijdragen van het Rijk. Deze bijdragen zijn in 2022 nog niet door Parkstad uitgekeerd.

Gebiedsontwikkeling Victoriapark €518 (€ 518)
Dit budget heeft zijn herkomst in de wijkenaanpak. Zie toelichting eerder onder “Businesscase Brunssum Centrum-Noord". Op 6 juli 2022 is een bedrag beschikt van €495.496,-. Het budget wordt dus niet geheel aangesproken.

Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**31-12-2022**
Projecten Krimpgelden			
Leisure-Ring	Rijk	43	43
Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf	Rijk	1.318	1.312
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	Rijk	213	213
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	Rijk	400	400
Ransdaal Toekomstbestendig	Rijk	40	0
Slot Schaesberg	Rijk	305	30
Integraal dorpontwikkelingsplan Bocholtz	Rijk	337	337
Regionale fietsverbinding van Geul naar Geleenbeekdal	Rijk	150	150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	Rijk	300	60
Landschapspark Hulsveld	Rijk	330	330
Open Club Klimmen	Rijk	500	85
De Reusch van Schimmert	Rijk	110	0
Aurora	Rijk	50	0
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	Rijk	600	60
Herinrichting Dentgenbach	Rijk	50	5
De Baan Bocholtz	Rijk	278	0
SES Versterking Nuinhofwijk	Rijk	0	20
Organisatiekracht	Rijk	70	53
Nog toe te bedelen DU-Middelen 2021	Rijk	197	0
Projecten Regio Deal			
Heerlen Centrum Urban Living / Urban Heritage	Provincie	4.482	2.731
Kwartiermaker (kansrijke start)	Provincie	17	17
Projectleider (kansrijke start)	Provincie	43	43
Gemeente Landgraaf GBT 2020-2021	Provincie	27	0
Gemeente Landgraaf GBT 2021-2022	Provincie	28	28
Gemeente Landgraaf GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	70
Gemeente Brunssum GBT 2020-2021	Provincie	11	0
Gemeente Brunssum GBT 2021-2022	Provincie	15	15
Gemeente Brunssum GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	40
Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023	Provincie	20	20

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag Schooljaar 2023- 2024	Provincie	0	95
Gemeente Heerlen GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	20
Gemeente Kerkrade GBT 2020-2021	Provincie	12	0
Gemeente Kerkrade GBT 2021-2022	Provincie	18	18
Gemeente Kerkrade GBT 2022-2023/ 2023-2024	Provincie	0	50
Tekort GBT		273	472
Route Praktijkverklaring	Provincie	0	74
Mini-Saffiertjes	Provincie	1.159	1.159
Transformatie Brunssum-Centrum, deelprojecten Kerkstraat Noord en Victoriapark	Provincie	0	1.000
Aanpak Historische Linten in de wijk Blijerheide in Kerkrade	Provincie	0	0
Integrale aanpak Vrieheide-Stack	Provincie	0	145
Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp	Provincie	148	148
Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren	Provincie	0	74
GROS NL/D op het gebied van Digitalisering	Provincie	0	70
Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt'	Provincie	0	75
International Deal MKB Parkstad	Provincie	0	56
Center Court / Vie	Provincie	400	400
Cultuurapp C-US	Provincie	0	73
Cross-border Studio	Provincie	0	20
Uitbreiding E-bike deelsysteem	Provincie	0	129
Via Belgica	Provincie	0	5
L'EAU/Zuid-Limburg in euregionale context	Provincie	50	50
Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem	Provincie	0	2
RWTH Aken- Campus Heerlen	Provincie	0	200
Green Solar Herzogenrath	Provincie	0	7
Energiepark Herzogenrath	Provincie	0	10
Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling	Provincie	27	27
Lokale aanpak ondermijning Parkstad Limburg	Provincie	10	10
Sprincplank	Provincie	7	7
WooW	Provincie	6	6
Werk in de Wijk	Provincie	15	15
WIJ(K) dat zijn wij!	Provincie	15	15
Wijkbedrijf Brunssum Noord	Provincie	13	13
Leren Locatie Holz	Provincie	9	9
Woonarrangement woningverbetering Lauradorp	Provincie	1.000	1.000
Inpondmakelaar	Provincie	750	750
Theathergrenzen overwinnen	Provincie	200	27
Velocity (e-bike deelsysteem)	Provincie	45	45
Stratenaanpak Parkstad Limburg	Provincie	125	552
Aanpak 2 particuliere woningen in wijk de Slakhorst	Provincie	0	0
Inponden 45 particuliere woningen in Oud Nieuwenhagen	Provincie	0	0
Integrale aanpak particulier bezit monumentale Nuinhofwijk	Provincie	0	0
Go-kit	Provincie	0	10
Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal		**14.215**	**12.899**

Projecten Krimpgelden

Projecten krimpgelden	Bestuurs-commis-sie	Toe-gekend 2016	Toe-gekend 2017	Toe-gekend 2018	Toe-gekend 2019	Toe-gekend 2020	Toe-gekend 2021	Totaal
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1.500						1.500
Project Aureliushof Heerlen	W&H		450					450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850		3.500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	RMO	1.000	250	250	250	250		2.000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	E&T		213					213
Leisurering	E&T	300						300
Leisure Lane	E&T			600				600
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	E&T		400					400
Slot Schaesberg	E&T		200	200			305	705
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T		350					350
Ransdaal toekomstbestendig	RMO		192					192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RMO			500				500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T			150				150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	RMO			150				150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T			300				300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB				1.500	1.500		3.000
Landschapspark Uitkijkpunt Huls	E&T				330			330
Open Club Klimmen	SES					330	500	830
De Reusch van Schimmert	E&T						110	110
Aurora	W&H						50	50
Herontwikkeling Giessen-Bautsch	E&T						600	600
Herinrichting Dentgenbach	E&T						50	50
De Baan Bocholtz	W&H						278	278
Organisatiekracht	DB						70	70
Cofinanciering GROS Regio Deal	DB						500	500
Gezonde Basisschool voor de Toekomst	SES						273	273
Sociaal ec. structuurversterking Nuinhofwijk Nuth	DB						197	197
Totaal		**2.900**	**2.905**	**3.000**	**2.930**	**2.930**	**2.933**	**17.598**

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaats gevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is deze uitkering met 1 jaar verlengd tot en met 2021. Vanaf 2022 is deze uitkering geen Decentralisatie Uitkering meer maar een Specifieke Uitkering. Door onduidelijkheid over de criteria op basis waarvan de middelen worden toegekend is vertraging ontstaan. Stadsregio Parkstad heeft op 7 maart 2023 de beschikking voor deze Specifieke Uitkering van de centrumgemeente ontvangen.

Projecten krimpgelden / Regio Deal

Open Club Klimmen € 85 (€ 500)
Het project Open Club Klimmen is een prioritair project van de gemeente Voerendaal. Voor de leefbaarheid van de kern Klimmen en omgeving richt het project zich op het voorzieningenniveau en wordt een fysieke basis geboden voor de inhoudelijke programma's op het vlak van onderwijs, kinderopvang, positieve gezondheid, sport, zorg, cultuur en participatie. De betreffende middelen zijn reeds bij besluiten van 3 juli 2019, 29 april en 11 november 2020 toegekend; bijdragen zijn afkomstig uit respectievelijk de restant DU-bijdragen 2016-2020 en de verlengde DU-2021.

SES versterking Nuinhofwijk €20 (€0)
Dit project dient als opstart van een langjarige integrale aanpak van de sociaal economische problematiek dat als kapstok kan worden gebruikt en verder kan worden uitgerold in andere buurten en dorpen. Vanuit de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling die in 2021 is verlengd, is ten behoeve van dit project 197.000 euro beschikt. Hiervan is reeds 177.300 euro, zijnde 90% als voorschot uitbetaald.

Heerlen-Centrum Urban Living / Central Park en Urban Heritage / Landsfort € 2.731 (€ 4.482)
Het totale subsidiebedrag voor Heerlen-Centrum conform de beschikking Regio Deal bedraagt € 8.000.000: € 7.358.000 vanuit de Regio Deal en € 642.000 vanuit het BTW-compensatiefonds. In 2020 is er € 7.358.000 ontvangen van de Provincie Limburg. Van de € 8.000.000 is € 4.300.000 beschikt voor Urban Living en € 3.700.000 voor Urban Heritage. In 2021 is een voorschot van € 2.876.000 aan de gemeente Heerlen uitgekeerd. In 2022 heeft de gemeente Heerlen een wijzigingsverzoek ingediend en is op grond daarvan, door het DB een gewijzigde beschikking afgegeven. Ook is in 2022 een voorschot van € 1.750.200 aan de gemeente Heerlen uitgekeerd.

Kwartiermaker (Kansrijke Start) € 17 (€ 17)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de kwartiermaker een totaalbedrag van 170.000 euro beschikt. Vanuit Bureau Trendbreuk is er ook een subsidie aangevraagd bij de Provincie Limburg en is er uiteindelijk voor gekozen om zowel voor de Zuid-Limburgse aanpak als voor de intensivering Kansrijke Start in Parkstad budget te alloceren om één kwartiermaker aan te stellen die samen met de projectleider inventariseert welke interventies binnen Kansrijke Start opgestart kunnen worden. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 153.000 euro en dient 17.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Projectleider (Kansrijke Start) € 43 (€ 43)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de projectleider en het werkbudget een totaalbedrag van 430.000 euro beschikt (230.000 euro voor de projectleider en 200.000 euro voor het werkbudget). De projectleider werkt voor de Parkstadgemeenten in het kader van Kansrijke Start en de intensivering die middels Regio Deal-middelen tot stand moet komen. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 387.000 euro en dient 43.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 27)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 265.666 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor drie scholen in Landgraaf. Bij twee scholen betrof het een voortzetting van het volledige concept en voor een school betrof het een transformatie van beweeg- naar volledig concept van de GBT. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 239.099,40 euro en diende er nog 26.566,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager waren vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 26.566,60 euro en een terugbetaling van 63.125,15 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 28 (€ 28)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 285.830 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 257.247 euro en dient 28.583 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is echter dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 lager liggen, doordat de volledige implementatie op de derde school vertraging heeft opgelopen vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 70 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op de drie basisscholen in Landgraaf geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag

beschikt aan de gemeente Landgraaf van 282.642,61 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 70.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 254.378,35 euro.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 11)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 109.462 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Brunssum. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 98.515,80 euro en diende 10.946,20 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager waren vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 10.946,20 euro en een terugbetaling van € 66.411,37 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 15 (€ 15)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 148.736 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 133.862,40 euro en dient 14.873,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is echter dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 lager liggen, vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Brunssum Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 40 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op één basisschool in Brunssum geïmplementeerd en op twee andere Basisscholen is er sprake van een gedeeltelijke implementatie. Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 189.826,48 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 40.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 170.843,83 euro.

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag schooljaren 2021-2022/ 2022-2023 € 20 (€ 20)
De gemeente Heerlen heeft in mei 2021 een aanvraag ingediend voor de implementatie van een verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen. Met een verlengde schooldag (van 5 uur per week voor de groepen 3 tot en met 8 en aangepaste schooltijden bij de onderbouw) wordt ingezet op het voorkomen en aanpakken van onderwijsachterstanden en het bevorderen van talentontwikkeling. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 200.000 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 180.000 euro en dient 20.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2024.

Gemeente Heerlen Verlengde schooldag 2023-2024 € 95 (€ 0)
De gemeente Heerlen heeft eind 2022 een aanvraag ingediend voor de voortzetting van een verlengde schooldag op een basisschool in Heerlen. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 95.000 euro. De dekking voor deze toekenning wordt voorzien uit een eerder toegekend bedrag uit de DU 2021 voor het tekort GBT/Verlengde schooldag.

Gemeente Heerlen Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 20 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op één basisschool in Heerlen geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 119.196,50 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 19.664 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU

2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 107.276,85 euro.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2020-2021 € 0 (€ 12)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 119.320 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Kerkrade. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 107.388 euro en diende 11.932 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek. Naar aanleiding van de definitieve subsidievaststelling en het feit dat er geen kosten zijn gemaakt in dit schooljaar vanwege corona, heeft er een verrekening plaatsgevonden en zijn de resterende middelen van 11.932 euro en een terugbetaling van € 107.388 euro overgeboekt naar de post Tekort GBT.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2021-2022 € 18 (€ 18)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er in mei 2021 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2021-2022. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 180.208 euro. Per beschikking d.d. 26 mei 2021 is er een voorschot uitgekeerd van 162.187,20 euro en dient 18.020,80 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in februari 2023. De verwachting is dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2021-2022 echter lager liggen, vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Kerkrade Gezonde Bassischool voor de Toekomst 2022-2023/ 2023-2024 € 50 (€ 0)
Inmiddels is het volledige concept op twee basisscholen in Kerkrade geïmplementeerd. Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Landgraaf is er in eind 2022 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor de resterende schooljaren *2022-2023/ 2023-2024*. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 228.023.66 euro. De dekking voor deze kosten is deels voorzien uit Regio Deal middelen die nog bij de Provincie dienden te worden afgeroepen. Dit betrof een bedrag van 50.000 euro. De overige kosten worden gedekt door middelen uit de post Tekort GBT en middelen uit de DU 2021. Na de definitieve subsidievaststelling van het schooljaar 2021-2022 en eventuele verrekening zal overgegaan worden tot uitbetaling van een voorschot van 205.221,29 euro.

Tekort GBT €567 (€ 273)
Deze post is aangemaakt, omdat er een tekort werd voorzien in de dekking voor de GBT en Verlengde schooldag-middelen. Naast een bedrag van 272.780 euro DU-2021 middelen, zijn de resterende middelen en verrekeningen uit het schooljaar 2020-2021 toegevoegd. Na definitieve subsidievaststelling zullen hier ook de resterende middelen en verrekeningen uit het schooljaar 2021-2022 aan worden toegevoegd als gedeeltelijke dekking voor de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024.

Route Praktijkverklaring €74 (€ 0)
Medio 2022 heeft WSP Parkstad een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project ‘Route Praktijkverklaring’. Het project Praktijkverklaring is een ‘samengesteld’ project dat in een aantal mens-ontwikkelbedrijven wordt uitgevoerd in samenwerking met het ROC Vista en het AOC Yuverta. WSP Parkstad coördineert het geheel. Het project focust op kwetsbare werkzoekenden en biedt hen een ontwikkeltraject binnen een van de mens-ontwikkelbedrijven in de regio dat kan worden afgerond met een praktijkverklaring. De praktijkverklaring heeft civiel effect. Het versterkt dus duurzaam de arbeidsmarktpositie van kwetsbare werkzoekenden. De praktijkroute biedt deelnemers ook een positieve ervaring in het zetten van stappen in ontwikkeling.
Middels een beschikking op 6 juli 2022, is een bedrag van maximaal € 248.000,- toegekend. Hiervan is in 2022 reeds 173.600 als voorschot uitbetaald.

De wonenprojecten binnen de Regio Deal
De uitvoering van de Regio Deal projecten ligt bij gemeenten en bij corporaties. Parkstad fungeert slechts als doorgeefluik voor de subsidies (onder voorwaarden) en de aansturing en coördinatie daarop. Het betreft de volgende projecten.
Mini-Saffiertjes, aandeel wonen in Brunssum-Centrum (Kerkstraat Noord en Victoriapark), Aanpak Historische Linten in de wijk Bleijerheide, Vrieheide-de Stack, Oud Nieuwenhagen, Lauradorp,

Inpondmakelaar, Slakhorst en de Nuinhofwijk. Eerder werden reeds middelen aan Rolduckerveld, Bocholtz en de Oude Egge uitgekeerd. Met uitzondering van Lauradorp zijn alle projecten in uitvoering en al dan niet geheel of gedeeltelijk beschikt.

Bij enkele van deze projecten is tevens cofinanciering vanuit Parkstad aan de orde die dan haar oorsprong vindt in de Krimpmiddelen of in het Sloop- en transformatiefonds.

Parkstad-Aken leerlingen ontdekken de kansen bij de buren € 74 (0)
Vergroten van de awareness van grensoverschrijdende kansen van jongeren in Parkstad en Aken van vmbo tot en met vwo. Bevorderen van de Duits-Nederlandse en Euregionale mobiliteit van toekomstige generaties burgers in Parkstad en Aken.

GROS NL/D op het gebied van digitalisering €70 (€ 0)
Doel: De economie in de regio Parkstad, en daarmee ook het ecosysteem van BSSC, te versterken. Creëren van naamsbekendheid van de regio Parkstad (Heerlen). Aansluiting zoeken op de speerpunten Brede Welvaart en AI. Acquisitie van samenwerkingspartners en bedrijven die zich willen vestigen in de regio Parkstad.

Destinatiemarketingplan 'Dit is Parkstad: Duitse markt' € 75 (€ 0)
Doel: Het versterken van de bekendheid en het imago van regio Parkstad in Noordrijn-Westfalen en toeristisch recreatieve bestedingen verhogen / bevorderen van de lokale economie.

International Deal MKB Parkstad € 56 (€ 0)
Doel: Bevorderen van de grensoverschrijdend ondernemerschap, i.e. vergroten van de slagkracht van lokale MKB-ondernemers in het succesvol zakendoen over de grens (focus op met name Aken en achterland).

Center Court / Vie € 400 (€ 400)
Voor Center Court Kerkrade is in 2020 een subsidiebedrag aangevraagd voor 4.000.000 euro en dit bedrag is ook beschikt. Nadat op 26 mei het regionale uitvoeringsprogramma door het dagelijks bestuur is vastgesteld is 90% uitgekeerd. Op 11 november 2022 is er door de gemeente Kerkrade een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 2 jaar tot en met 31 december 2024, dat op 14 december 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in april 2025.

Cultuurapp C-US € 73 (€0)
Doel: Ontwikkeling en exploitatie van een cultuurapp, die alle cultuurinstellingen in de euregio aan de burger/toerist toegankelijk maakt op een manier die nu nog niet gebeurt.

Cross-border Studio € 20 (€0)
Doel: Bewustmaking van beleidsmakers van de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking bij elk groot ruimtelijke ordeningsproject. Focusverschuiving teweeg brengen voor de grensoverschrijdende regio als een geheel. Verbinding leggen met RWTH en New Regional Bauhaus Heerlen.

Uitbreiding E-bike deelsysteem (Velocity) € 129 (€ 0)
Doel: Ontwikkeling van een grensoverschrijdend e-bike-deelsysteem als volwaardig alternatief voor de auto.

Via Belgica € 5 (€ 0)
Doel: Verbinden van Nederlandse en Duitse initiatieven rondom Romeins verleden.

L'EAU / Zuid-Limburg in Euregionale context € 50 (€ 50)
Doel: In kaart brengen huidige ruimtelijke planning en ontwikkelen van beleidsstrategieën in relatie tot situatie in Rheinisches Revier.

Inrichting grensoverschrijdend geografisch informatiesysteem € 2 (€ 0)
Doel: Ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem dat op elkaar afgesteld is. Ontwikkelen van een geografisch informatiesysteem dat op elkaar afgesteld is.

RWTH Aken – Campus Heerlen € 200 (€ 0)
Doel: Ontwikkeling van een permanente vestiging, New Regional Bauhaus, van de RWTH Aken in Heerlen Concrete samenwerking van hoger onderwijsinstellingen uit de (eu)regio

Green Solar Herzogenrath € 7 (€ 0)
In 2022 is €70.000 toegekend vanuit de Regio Deal en daarbij is 90% (€ 63.000) doorgeleid naar gemeente Kerkrade.

Energiepark Herzogenrath € 10 (€ 0)
In 2022 is €100.000 toegekend vanuit de Regio Deal en daarbij is 90% (€ 90.000) doorgeleid naar gemeente Landgraaf.

Sprincplank € 7 (€ 7)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Sprincplank'. Het project 'Sprincplank' kent een intersectorale werkoriëntatie-carrousel in de vorm van korte leerwerktrajecten. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 70.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Bij de definitieve subsidievaststelling in april 2024 wordt de resterende 10% mogelijk uitgekeerd.

WooW € 6 (€ 6)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'WooW. In het project 'WooW worden laagdrempelige leerwerktrajecten in de bouw' georganiseerd door het ROC Vista in de wijk GMS, samen met Praktech. Het project is in de uitvoering weliswaar ingebed in de Heerlense wijk GMS maar focust niet alleen op deelnemers uit GMS. Het programma staat nadrukkelijk open voor deelnemers uit heel Parkstad. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 57.880,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Bij de definitieve subsidievaststelling in april 2023 wordt de resterende 10% mogelijk uitgekeerd.

Werk in de Wijk € 15 (€ 15)
In november 2020 heeft de gemeente Heerlen een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Werk in de Wijk'. Het project focust op jongeren tot 27 jaar uit Hoensbroek en GMS zonder werk maar biedt ook kansen voor de ouders en sociale omgeving van deze jongeren, en tracht de weg naar opleiding en werk voor inwoners uit kwetsbare buurten en wijken toegankelijker (meer instroom) en korter (snellere instroom, doorstroom, uitstroom) maken. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 150.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 1 november 2022 is er door de gemeente Heerlen een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 6 maanden tot en met 31 juli 2023, dat op 23 november 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in december 2023.

WIJ(K) dat zijn wij! € 15 (€ 15)
In april 2021 heeft de gemeente Landgraaf een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'WIJ(K). Het project heeft als doel het ontwikkelen van een werkwijze gericht op het bieden van meer kansen op participatie en werk. Middels een beschikking op 26 mei 2021, is de gevraagde subsidie van € 150.000,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 19 december 2022 is er door de gemeente Landgraaf een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 2 jaar tot en met 31 december 2024. Dit looptijdverlengingsverzoek wordt geagendeerd in de vergadering van het dagelijks bestuur op 8 februari 2023. De laatste 10% zal daarom mogelijk worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek, dat bij honorering pas in april 2025 moet worden ingediend.

Wijkbedrijf Brunssum Noord € 13 (€ 13)
In november 2020 heeft de gemeente Brunssum een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Wijkbedrijf Brunssum Noord'. Het project in Brunssum Noord start de aanpak met het oprichten / inrichten van een wijkbedrijf. Op die manier wordt een dragende structuur in de wijk gecreëerd waar partners initiatieven kunnen nemen, die bijdragen aan de samenhang en aan de structurele verankering. Binnen dit wijkwerkbedrijf kunnen inwoners laagdrempelig aan de slag met werkzaamheden in relatie tot de behoeften in de buurt. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie

van € 131.950,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 22 november 2021 is er door de gemeente Brunssum een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 1 jaar tot en met 15 november 2022, dat op 19 januari 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in april 2023.

Leren Locatie Holz € 9 (€ 9)
In november 2020 heeft de gemeente Kerkrade een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het project 'Leren met perspectief, loopbaanleren en arbeidsmarkttoeleiding bij Beroepscollege Parkstad Limburg, locatie Holz'. Concreet focust het project op het inzetten van extra expertise om jongeren actief te ondersteunen en begeleiden in relatie tot opleidings- en beroepskeuze, waarbij de stap naar meer leren buiten de school en gerichte loopbaanoriëntatie in samenwerking met bedrijven wordt gemaakt. Middels een beschikking op 9 december 2020, is de gevraagde subsidie van € 91.200,- toegekend. Hiervan is in 2021 reeds 90% uitbetaald. Op 29 maart 2022 is er door de gemeente Kerkrade een looptijdverlengingsverzoek ingediend voor 1 jaar tot en met 31 juli 2023, dat op 8 juni 2022 door het dagelijks bestuur is gehonoreerd. De laatste 10% zal daarom mogelijk pas worden uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek in december 2023.

Theatergrenzen overwinnen € 200 (€ 0)
Doel: Structureel vergroten van aantal Duitse bezoekers aan Parkstad Limburg Theater

Velocity (e-bike deelsysteem) € 45 (€ 45)
De Provincie heeft 450.000 euro subsidie beschikbaar gesteld. Hiervan is 90% bevoorschot. Afronding van het project is voorzien medio 2023 waarna het restant budget van 45.000 euro via de provincie beschikbaar komt.

Regiodeal Stratenaanpak Parkstad Limburg € 552 (€ 125)
De Stratenaanpak is in 2022 van start gegaan. Er zijn transitiecoaches geworven die in gesprek gaan met vastgoedeigenaren in specifiek aangewezen straten/gebieden, met als doel te verkennen welke mogelijkheden er zijn om leegstaande winkelpanden te transformeren naar andere functies. Dit project maakt onderdeel uit van de Regio Deal Parkstad Limburg. Naast het procesbudget is er een transformatiefonds ingericht, gekoppeld aan een subsidieregeling. Vastgoedeigenaren kunnen een beroep doen op een bijdrage uit dit fonds.

Go-kit € 10 (€0)
Doel: De realisatie van een innovatief AI-product in de Stadsregio Parkstad Limburg, getest in 16 grensoverschrijdende living labs, ten behoeve van vermindering de uitstoot van CO2 uit, en slimmer onderhoud in, de gebouwde omgeving, in een samenwerking tussen partijen uit de stadsregio Parkstad Limburg en Belgische grensregio.

Projecten BC Economie en Toerisme / Dagelijks bestuur	**Bijdrage**	**31-12-2021**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2022**
Streetwise (E&T)	Gemeenten	32	212	200	21
SAFE Cities (DB)	Gemeenten	0	0	30	30
Projecten BC Economie en Toerisme		**32**	**212**	**230**	**50**

Streetwise € 21 (€ 32) (E&T)
Medio 2020 is het samenwerkingsconstruct met Streetwise vervat in een subsidie-relatie (begrotingspost subsidie), waarbij in Parkstad-verband de subsidie aan Streetwise is verstrekt op basis van de bijdragen van de deelnemende gemeenten (alle gemeenten in Parkstad excl. Voerendaal). Eind 2022 is besloten om opnieuw een subsidie aan Streetwise te verstrekken.

SAFE Cities € 30 (€ 0) (DB)
SAFE-CITIES betreft een Europees project gericht op het ondersteunen van een hoge kwaliteit in de veiligheid van publieke ruimtes. Vanuit Parkstad ligt, samen met de gemeente Landgraaf, daarbij de focus op de publieke ruimtes rond het Megaland-terrein gedurende evenementen.

Projecten BC GROS	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Cofinanciering GROS Regio Deal	Rijk	500	153	0	347
Projecten BC GROS		**500**	**153**	**0**	**347**

Cofinanciering GROS Regio Deal € 347 (€ 500)
Vanuit cofinanciering GROS Regio Deal zijn in 2022 door Parkstad bijdragen geleverd aan gemeente Landgraaf inzake het Energiepark Herzogenrath (€ 63.000), gemeente Kerkrade inzake Green Solar Herzogenrath (€ 45.000), het Gegevenshuis inzake een Grensoverschrijdend Informatie Systeem (€ 13.500) en tot slot een bijdrage aan de Open Universiteit inzake het project GO-kit (€ 31.500).

Projecten BC SES	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Elsa Lab	Gemeenten	135	0	0	135
Projecten BC SES		**135**	**0**	**0**	**135**

Elsa Lab € 135 (€ 135)
Door het her-alloceren van een restantbudget van de voormalige projecten Rock en Citizens Rail is in 2021 de bijdrage van Stadsregio Parkstad Limburg aan dit project georganiseerd. In 2022 heeft geen mutatie plaatsgevonden.

Projecten BDU	Bijdrage	31-12-2021	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Bewegwijzering	Provincie	16	0	0	16
Projecten BDU		**16**	**0**	**0**	**16**

Bewegwijzering € 16 (€ 16)
De bewegwijzering is een onderdeel van het BDU project Benutting onderliggend wegennet regio Parkstad. De afrekening van de totale BDU-subsidie zal in eerste helft 2023 plaatsvinden, waarin dus ook de door ons opgevoerde middelen voor de toeristische bewegwijzering worden verantwoord. Hierdoor staat er per 31-12-2022 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes van € 132.412 en aan de Provincie van € 112.826. Deze zijn opgenomen bij de overlopende passiva.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Huurovereenkomst
In 2021 is een langdurige overeenkomst aangegaan met Walas Projects BV voor huur van kantoor- en vergaderruimte aan de Kloosterweg 1 te Heerlen. Het huurcontract heeft per einde boekjaar nog een resterende looptijd van 2,5 jaar. De huurverplichting bedraagt € 90.000 per jaar. De totale huurverplichting conform de resterende looptijd van het contract bedraagt daarmee € 225.500.

Arbeidskostengerelateerde verplichtingen: verlofrechten
Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Denk hierbij aan (overlopende) verlofaanspraken. De verplichting wegens niet opgenomen verlofuren bedraagt per 31-12-2022 € 55.000.

12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	700	762	759	-3
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	38	-2
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Afschrijvingen buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	106	106	106	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	2	64	62
Loonkosten formatie	2.241	2.622	2.622	0
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting / takendiscussie	338	429	361	-68
Materiële kosten bedrijfsvoering op orde	0	252	147	-105
Totaal lasten	**3.740**	**6.501**	**5.588**	**-913**
Totaal bijdragen deelnemende gemeenten kerntaken	3.704	4.352	4.351	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	22	0	-22
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totaal baten	**3.754**	**6.693**	**6.142**	**-551**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**14**	**192**	**554**	**362**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	73
Reserve werkbudgetten BC's flexibele schil	0	20	0	20
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	257	258	-1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	-0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies flexibele schil	0	0	64	64
Frictiereserve	15	82	22	-60
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	725	533	-192
Saldo mutatie reserves	**-14**	**-193**	**-211**	**-18**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**-0**	**343**	**343**

Programma Kerntaken

Omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Werkbudget:	700	762	759	-3
Lobby subsidieverwerver	40	40	38	-2
Afschrijvingskosten Buitenring	265	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	106	106	106	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	2.023	1.226	-797
Loonkosten formatie	1.276	1.657	1.657	0
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	0
Totale lasten Kerntaken	**2.402**	**4.868**	**4.066**	**-802**
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	pm	2.319	1.601	-718
Rentebaten	0	0	190	190
Totale baten Kerntaken	**0**	**2.319**	**1.791**	**-528**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-2.402**	**-2.549**	**-2.275**	**274**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	741	668	-73
Reserve werkbudget Dagelijks Bestuur	0	257	258	1
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	371	371	370	-1
Reserver werkbudget Algemeen Bestuur	0	0	79	79
Reserve werkbudget DB/Regio Deal	0	47	47	0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	725	533	-192
Frictiereserve	15	15	15	0
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-14**	**-240**	**-282**	**-42**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-2.416**	**-2.789**	**-2.557**	**232**

- Werkbudgetten bestuurscommissies
  In 2022 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL € 606.000 (subtotaal BC's minus DB) zijn volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal ad € 66.000 is € 10.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2023.

- Werkbudget Dagelijks Bestuur
  Van het totale werkbudget 2022 is in het jaarplan een bedrag van € 94.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Bij de resultaatbestemming 2021 is hier € 47.000 aan toegevoegd. Van de vrijgevallen middelen van de projecten Super Circular Estate is € 258.000 toegevoegd aan de reserve Dagelijks Bestuur als procesgeld voor de Regio Deal.
  Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 41.000 achtergebleven bij het budget van € 141.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur toe te voegen aan het werkbudget van 2023.

- Met betrekking tot de verschillen inzake cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectlasten, cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectbaten, en de reserve werkbudgetten bestuurscommissies geldt het volgende: Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

- Loonkosten formatie
  De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.276	1.657	1.657	-
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	15	15	15	-
Loonkosten kernformatie overhead	950	950	950	-
Totaal	**2.241**	**2.622**	**2.622**	**-**

Per saldo zijn de loonkosten op begrotingsniveau uitgekomen. De voorziening verlofsparen ad €13.000 is daarbij ingesteld vanuit restant bedrijfsvoerings-budget waarmee de begrote vrijval van de reserve stortplaats Nieuwenhagen niet is aangesproken (4e begrotingswijziging).

Programma Flexibele schil

Programma Flexibele schil	**Begroting 2022**	**Begroting 2022 na 4e wijziging**	**Realisatie 2022**	**Verschil**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Administratie zonnepanelen	0	2	64	62
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**2**	**64**	**62**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	0	0	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	22	0	-22
Totale baten Flexibele schil	**50**	**22**	**0**	**-22**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**20**	**-64**	**-84**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	20	0	-20
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	0	64	64
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**-20**	**64**	**84**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**-0**

Het onderdeel AG Charlemagne (GROS) is als begrotingswijziging aan de Kerntaken toegevoegd. Met betrekking tot het project Administratie zonnepanelen is ten tijde van de 4e begrotingswijziging een administratieve fout ontstaan waardoor abusievelijk onjuiste baten en lasten zijn verwerkt als 4e begrotingswijziging op het project. De lasten 4e begrotingswijziging van € 2k hadden rondom realisatieniveau € 64k uit moeten komen en de baten 4e begrotingswijziging van € 22k hadden € 0 moeten zijn. Als gevolg hiervan had de storting in de reserve 4e begrotingswijzing €0 moeten zijn en de onttrekking 4e begrotingswijziging conform realisatieniveau €64k.
Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2022 is nihil.

Overhead

Overhead	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Exploitatielasten:				
Kosten formatie	950	950	950	0
Bedrijfsvoering	338	681	509	-172
Totale lasten Overhead	**1.288**	**1.631**	**1.459**	**-172**
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-1.288**	**-1.631**	**-1.459**	**172**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves:				
Frictiereserve	0	67	7	-60
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**67**	**7**	**-60**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-1.288**	**-1.564**	**-1.452**	**112**

- Kosten formatie
  Per saldo zijn de loonkosten € 2.622.000 op begrotingsniveau uitgekomen. Zie hiervoor de analyse bij het programma Kerntaken.

- Bedrijfsvoering / Frictiereserve / Bedrijfsvoering op orde
  In 2022 waren de lasten in totaal €509.000, €172.000 lager dan begroot (structurele bedrijfsvoeringskosten, frictiereserve bedrijfsvoering en bedrijfsvoering op orde). Voor structurele bedrijfsvoeringskosten waren de lasten € 361.000, €8.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere huisvestigingskosten omdat de verwachtte nutskostenstijging over 2022 niet is doorgevoerd. De begrote onttrekking van €60.000 aan de frictiereserve bedrijfsvoering voor de implementatie van het nieuwe financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring is niet aangesproken. De lasten voor bedrijfsvoering op orde waren in 2022 €147.000, €105.000 lager dan begroot. Hoofdzakelijk veroorzaakt doordat niet alle activiteiten in 2022 afgerond konden worden.

- Frictiereserve
  De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is in 2022 nihil zoals hierboven vermeld. Naar verwachting zullen deze middelen in 2023 en later aangesproken worden.

  In 2023 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2022 ad € 172.000 is volledig benodigd.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	3.704	4.352	4.352	-0
Totale baten	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**3.704**	**4.352**	**4.352**	**-0**

VPB
In 2018 heeft de belastingdienst bevestigd dat Stadsregio Parkstad vrijgesteld is voor VPB. Over 2022 hoeft derhalve geen aangifte te worden ingediend.

Onvoorzien
In 2022 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

Overzicht incidentele baten en lasten
De commissie BBV heeft in 2018 de “Notitie structurele en incidentele baten en lasten’ gepubliceerd.

De toezichthouders van de twaalf provincies hebben de notitie van de Commissie BBV verder verduidelijkt door de handreiking ‘Verduidelijking structurele en incidentele baten en lasten’ in het derde kwartaal van 2021 te publiceren. Deze handreiking geldt ook voor GR-en onder toezicht van Gedeputeerde Staten.

In het algemeen geldt dat een GR structurele taken uitvoert en daarvoor structurele baten en lasten raamt in de begroting. Structurele baten en lasten zijn dus de regel, incidentele baten en lasten zijn de uitzondering. Deze uitzonderingen moeten inzichtelijk gemaakt worden in het verplichte overzicht van incidentele baten en lasten. Voor elke post is een toelichting vereist. Onderstaand een overzicht van de incidentele baten en lasten van het programma Kerntaken. Voor het programma flexibe schil zijn geen incidentele baten en lasten onderkend. Onderstaand overzicht bevat derhalve het totale overzicht van incidentele baten en lasten van Stadsregio Parkstad.

Presentatie structureel begrotingssaldo programma Kerntaken	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Saldo baten en lasten	15	82	22	60
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-15	-82	-22	-60
Begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**0**	**0**	**0**	**0**
Structureel begrotingssaldo	**0**	**0**	**0**	**0**

De extra baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten - niet zijnde werkbudget ontvangen door de Parkstad gemeenten - zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Indien extra middelen beschikbaar komen, worden de

extra baten en lasten via een tussentijdse begrotingswijziging (bij voorkeur via de bestuursrapportage) opgenomen in de begroting. Door de wijze van boekhoudkundige verwerking van deze projecten zal het eventuele geprognosticeerde resultaat op deze projecten nihil zijn.

Overzicht incidentele lasten en baten	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Ontrekking frictiereserve	-15	-82	-22	-60
Incidentele baten	**-15**	**-82**	**-22**	**-60**
Verbouwing (afschrijving)	0	7	7	0
Herinrichting bedrijfsvoering	0	60	0	60
Sociaal plan	15	15	15	0
Incidentele lasten	**15**	**82**	**22**	**60**
Totaal overzicht incidentelen laste en baten	**0**	**0**	**0**	**0**

De incidentele baten en lasten die niet samenhangen met projecten betreffen:

- Onttrekking frictiereserve verbouwing. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de afschrijving van de incidentele verbouwing (€ 7.000). In 2028 is deze verbouwing volledig afgeschreven.
- De afschrijving van incidentele verbouwing (€ 7.000). In 2029 is deze verbouwing volledig afgeschreven.
- Onttrekking frictiereserve sociaal plan. De onttrekking van de frictiereserve is in lijn met de incidentele lasten voor het sociaal plan (€ 15.000) welke uiterlijk in 2026 komen te vervallen.
- Sociaal plan (€ 15.000). Extra loonkosten van een medewerker die op basis van het sociaal plan het salaris betaald krijgt op grond van zijn functie en bijbehorende waardering voor de transitie. Deze lasten komen uiterlijk in 2026 te vervallen.
- Onttrekking frictiereserve herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking van de frictiereserve voor de herinrichting bedrijfsvoering (€ 60.000) is in lijn met de incidentele implementatiekosten herinrichting bedrijfsvoering. De begrote onttrekking heeft niet in 2022 plaatsgevonden en naar verwachting wordt deze in 2023 of 2024 aangesproken.
- Herinrichting bedrijfsvoering (€ 60.000). Eenmalige lasten voor voorbereiding implementatie nieuw financieel systeem, inrichting archief en implementatie rechtmatigheidsverklaring. Deze begrote lasten waren in 2022 nihil en zullen naar verwachting in 2023 of 2024 gerealiseerd worden. Deze implementatiekosten zijn tijdeljk. De lasten na implementatie worden als structureel aangemerkt.

SPL maakt gebruik van een bestemmingsreserve ter dekking van kapitaalslasten die uit activering van de investering voor de Ringwegen voorkomen. Onttrekkingen hieraan mogen, mits aan de voorwaarden voldaan, als structureel worden aangemerkt in onderstaand overzicht van structurele reservemutaties.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Overzicht structurele reservemutaties	Begroting 2022	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Reserve Ringwegen	-400	-400	-400	0
Totaal stortingen	-400	-400	-400	0
Reserve Ringewegen	371	371	370	1
Totaal onttrekkingen	371	371	370	1
Totaal reservemutaties	**-29**	**-29**	**-30**	**1**

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder (in 2022):

Naam topfunctionaris	Functie
Burgemeester R. Wever (Heerlen)	lid DB/AB
Wnd. burgemeester D. Schneider (Simpelveld)	lid DB/AB
Burgemeester E. Geurts (Beekdaelen)	lid DB/AB
Burgemeester R. de Boer (Landgraaf)	lid DB/AB
Burgemeester W. van der Rijt (Brunssum)	lid DB/AB
Burgemeester P. Dassen-Housen (Kerkrade)	lid DB/AB
Burgemeester W. Houben (Voerendaal)	lid DB/AB
Wethouder M. Peters (Heerlen)	lid AB
Wethouder W. Schleijpen (Simpelveld)	lid AB
Wethouder H. Reijnders (Beekdaelen)	lid AB
Wethouder H. Janssen (Brunssum)	lid AB
Wethouder T. Weijers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder S. Kropman (Landgraaf)	lid AB
Wethouder G. Delsing (Voerendaal)	lid AB

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

Gegevens 2022 **bedragen x € 1,-**	**De heer P.M. Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 / 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 139.259,63
Beloningen belastbaar op termijn	€ 22.219,20
Subtotaal	€ 161.478,83
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 161.478,83
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De toets op de begrotingsrechtmatigheid richt zich op de gerealiseerde lasten in relatie tot de geraamde lasten (exclusief reserves) volgens de bijgestelde begroting. Wij toetsen dit in deze jaarrekening op programmaniveau, omdat het budgetrecht van het Algemeen Bestuur ook op programmaniveau is vastgelegd in de besluitvorming van de vastgestelde begroting 2022. Hieronder is een verkorte tabel opgenomen met alleen de relevante gegevens voor de analyse. Dit zijn de lastencategorieën begroting na wijziging, realisatie en het verschil:

Omschrijving	Begroting 2022 na 4e wijziging	Realisatie 2022	Verschil
Lasten programma's			
● Programma kerntaken	4.868	4.066	-802
● Programma flexibele schil	2	64	62
Totale lasten programma's	**4.870**	**4.129**	**-741**
Lasten divers:			
● Overhead	1.631	1.459	-172
Totale lasten divers	**1.631**	**1.459**	**-172**

Er is geen sprake van lastenoverschrijding bij het programma kerntaken en overhead. De lastenoverschrijding bij het programma flexibele schil is het gevolg van een administratieve fout bij de 4e begrotingswijziging 2022, zoals toegelicht in hoofdstuk 3. De lastenoverschrijding op het programma flexibele schil wordt gecompenseerd door gerelateerde baten en de onderschrijding op het programma Kerntaken. Er worden preventieve beheersmaatregelen ingezet zodat deze administratieve fouten in de toekomst voorkomen kunnen worden.

12.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) te verminderen. De SiSa-verantwoordingssystematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van deze medeoverheden, dus ook van Parkstad Limburg. Voor de financiële verantwoording van deze specifieke uitkeringen is een bijlage bij de jaarrekening en de accountantsverklaring bij de jaarrekening voldoende.

Parkstad legt in de jaarrekening 2022 verantwoording af over de Specifieke Uitkering. In onderstaand overzicht treft u de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2022 aan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C47	Volkshuisvesting		Deelplannaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is in (jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering gestart is (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen (inclusief	Besteding (jaar T) - per deelplan	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering
		Gemeenten		*Aard controle n.v.t. Indicator: C47/01*	*Aard controle n.v.t Indicator: C47/02*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C47/03*	*Aard controle n.v.t. Indicator: C47/04*	Zelfstandige *Aard controle R Indicator: C47/05*	*Aard controle R Indicator: C47/06*
			1	Beekdaelen	0	0	0	€ 0	€ 0
			2	Brunssum	0	0	0	€ 0	€ 0
			3	Kerkrade	0	0	0	€ 0	€ 0
			4	Landgraaf	0	0	0	€ 0	€ 0
				Kopie deelplannaam	Totale opbrengsten (jaar T) per deelplan	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) per deelplan - inclusief uitvoering	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per deelplan		
				Aard controle n.v.t. Indicator: C47/07	Zelfstandige uitvoering *Aard controle R Indicator: C47/08*	*Aard controle R Indicator: C47/09*	*Aard controle R Indicator: C47/10*		
			1	*Beekdaelen*					
			2	*Brunssum*					
			3	*Kerkrade*					
			4	*Landgraaf*					
				Zelfstandige uitvoering	Eindverantwoording				
				Aard controle n.v.t. Indicator: C47/11	*Aard controle n.v.t. Indicator: C47/12*				
				Nee	Nee				
BZK	V3	Verzameluitkering		Besteding aan het brede beleidsdoel van het ministerie van BZK ter hoogte van het					
				Aard controle D1 Indicator: V3/01					
				Ja					

14 Taakvelden

Volgt, nog geen onderdeel van concept jaarrekening.

Totaal taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0
Stortingen in reserves		
Onttrekking aan reserves		
Begrotingsresultaat	0	0

Taakveld 0.1. Bestuur	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 0.4. Overhead	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 0.10. Mutaties reserves	Begroting 2022	Realisatie 2022
Sortingen in reserves		
Onttrekking aan reserves		
Saldo	0	0

Taakveld 2.1. Verkeer en vervoer	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		

Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 3.1. Economische ontwikkeling	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 4.3. Onderwijsbeleid en leerlingzaken (SES)	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 7.4 Milieubeheer	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 8.1. Ruimtelijke ordening	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

Taakveld 8.3. Wonen en bouwen	Begroting 2022	Realisatie 2022
Lasten		
Baten		
Saldo	0	0

<u>Uitgangspunten voor de verdeling van baten en lasten over de taakvelden</u>

De baten en lasten inzake het bestuur zijn opgenomen bij taakveld 0.1. Bestuur

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Parkstad Limburg in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

de jaarstukken 2022, bestaand uit het jaarverslag 2022 en de jaarrekening 2022 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 12 juli 2023.

drs. P.M. Bertholet secretaris	drs. R. Wever voorzitter

15 Bijlagen

15.1 Lijst met afkortingen

AG	Arbeitsgemeinschaft
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BDU	Brede Doeluitkering
BIHTS	Building Integrated High Tech Systems
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTM	Stichting Bedrijventerreinmanagement
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DB	Dagelijks Bestuur
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EIZT	Expertisecentrum voor innovatieve zorg en technologie
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
EU	Europese unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GEO	Geometrie
GR	Gemeenschappelijke regeling
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en communicatie technologie
KOA	Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt
KvK	Kamer van Koophandel
LED	Limburg Economic Development
MKB	Midden- en kleinbedrijf
NEIMED	Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp
NWW	Nature Wonder World
OR	Ondernemingsraad
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PIOFA	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PROVADA	Professionele Vastgoed Dagen
SPL	Stadsregio Parkstad Limburg
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
ROCK	Regions of Connected Knowledge
ROW	Regionaal Overlegplatform Wonen
RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule
SIS	Duurzame Bedrijventerreinen
SiSa	Single information Single audit
TIGER	Touristische Inwertsetzung der grenzüberschreitenden europäischen Region
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOR	Wet op de Ondernemingsraden